መስከረም

■ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት

- የወል የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያ

■ ህጋዊ ምርምሮችና አመለካከቶች

■ በቀይ ካባ ሽፋን የሚከናወን ፀረ-ማርክሲስት ደባ

- የመንዝሊ ሪቪውና የበረከተአብ ፀረ-ኢትዮጵያ አብዮት ኅብረት

■ ድንበርዘለል የገንዘብ ድርጅቶችና የኋላቀር አገሮች ሁኔታ

■ ባህልና አብዮታችን

የማርክሲስት ሌኒኒስት ርዕዮተዓለም መጽሔት

ቅጽ 3 ቁጥር 10

መስከረም 1975

መስከረም

ቅጽ 3 ቁጥር 10
መስከረም 1975

ማርክሲስት ሌኒኒስት ርዕዮተዓለም መጽሔት

ማ ው ጫ

ገጽ

- የዝግጅት ገጽ 3
- ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት (IMF)—የወል የእጅ አዙር ቀኝ አገዛዝ መሣሪያ 11
  —ለገሠ ለማ (ዶ/ር)
- ሕጋዊ ምርምሮችና አመለካከቶች ሕግና ዕድገት (ክፍል ፩) 35
  —ለማ ጉተማ
- በቀይ ካባ ሽፋን የሚከናወን ፀረ ማርክሲስት ደባ የመንዝሊ ሪቪውና የበረከተአብ ሀብተሥላሴ ፀረ ኢትዮጵያ አብዮት ኅብረት 48
  —እምሃ መለሰ
- ድንበር ዘለል የገንዘብ ድርጅቶችና (ባንኮች) የኋላቀር አገሮች ሁኔታ 64
  —ላቀው ዓለሙ (ዶ/ር)
- ባህልና አብዮታችን.. 80
  —እያልነህ ሙላት
- በሶሻሊስት አገሮች ላይ የሚካሔድ የኢምፔሪያሊዝም ደባ —አንዳንድ ገጽታዎች 90
  —ጳውሎስ ደኪን

በኢሠፓአኮ ማዕከላዊ ኮሚቴ

ርዕዮተዓለም መምሪያ እየተዘጋጀ በየሦስት ወር የሚወጣ

አድራሻ

የፖስታ ሣጥን ቁጥር — 80001
የስልክ ቁጥር -- 113000

የዝግጅት ገጽ

በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት የርዕዮተዓለም ሚና

የኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮት አድሃሪውንና አስከፊውን የፊውዳል ሥርዓት በማስወገድ በእኩልነትና በወል ብልፅግና ላይ የተመሠረተ አዲስ ኅብረተሰብ ለመገንባት ሁኔታዎችን የማመቻቸትና መሠረት የመጣል ሂደቱን ከጀመረ እነሆ ዛሬ ስምንተኛውን ዓመት ይዞ ይገኛል። ዛሬ ከደረስንበት የእድገት ምዕራፍ ወደኋላ መለስ ብለን የሕዝባዊ አብዮት የተግባር መመሪያ ከሆነው የወዝአደሩ ርዕዮተዓለም አንጻር ከስምንት ዓመት በፊት የነበርንበትን፣ በዚህ አብዮታዊ ወቅት የተካሄዱትን ውስብስብ ትግሎችና የተመዘገቡትን ድሎች ስንገመግምና ከሌሎቹም የሶሻሊስት አገሮች ልምድ ጋር ስናገናዝበው፣ የማሊን ሳይንስ ለሰፊው ሠርቶ አደር ሕዝብ ማስታጠቅ የግንባታውን ተግባር በድል ለመደምደም አማራጭ የሌለው ግዴታ ሆና እናገኘዋለን።

በመደብ በተከፋፈለ ኅብረተሰብ ርዕዮተዓለም የመደቦች ፍላጐት ወይም ጥቅም ማንፀባረቂያ፣ ማራመጃና መግለጫ ነው። በዝባዥና ጨቋኝ መደቦች ርዕዮተዓለማቸውን የሚያንፀባርቁት ቀጥተኛ ባልሆነ ሁኔታ በላዕላይ መዋቅር ዘርፎችና በንቃተ ህሊና ፈርጆች በተለይም በሃይማኖት በፍልስፍና በፖለቲካ ወዘተ...አማካይነት ነው። በዝባዥ መደቦች ርዕዮተዓለማቸውን የሚያራምዱት ገዥነትና ተገዥነት፣ የበላይነትና የበታችነት፣ ጌትነትና ድህነት ወዘተ...ከላይ ከፈጣሪ ወይም ከእግዚአብሔር የተሰጡናቸው፤ ሁሉም በአርባ ቀን ዕድሉ ይመራል፤ ከዚህ ውጭ ምንም ነገር ለማድረግ አይቻልም ወዘተ... በማለት የብዝበዛውንና የጭቆናውን ሥርዓት ዘላለማዊነት ለማሳመን ይጥራሉ። በአንጻሩ የማሊ ሳይንስ በመደብ በተከፋፈለ ኅብረተሰብ ማናቸውም የላዕላይ መዋቅር ዘርፍ የመደብ ባህሪይ ያለውና ለዚሁ የሚያገለግል መሆኑን ተንትኖ ያስረዳል። ምዝብሮችና ጭቁኖች በአጠቃላይ የኅብረተሰብን የእድገት ህግጋት ምንነትና አሠራር የሚተነትነውንና የሚያብራራውን፣ ሰው በሰው የማይበዘበዝበትንና የማይጨቆንበትን፣ በጋራ ብልፅግና ላይ የተገነባውን፣ እኩልነትና ነጻነት የሰፈነበት የሶሻሊስትና የኮሚኒስት ኅብረተሰብ የሚገነባበትን ታክቲክና ስትራተጂ የሚያስጨብጣቸውን የወዝአደሩን ርዕዮተዓለም በይፋ አውጀው ጠንቀቀው በማጥናት የተግባራቸው መመሪያ ያደርጉታል።

ከዚህ አጠቃላይ አባባል ወደ ኢትዮጵያ ሁኔታ ስንመለስ አብዮቱ በየካቲት 1966 ሲፈነዳ የሰፊው ሕዝብ የፖለቲካ ንቃተ ህሊና ደረጃ በአጠቃላይ አነጋገር ለውጥን በመፈለግ ደረጃ ላይ የተወሰነ ነበር ለማለት ይቻላል። እርግጥ በወቅቱ የነበረው የንቃተህሊና ደረጃ የፊውዳሉን አድሃሪና አስከፊ ሥርዓት በማስወገድ ሥርነቀል ለውጥን በማስገኘት ላይ ያተኰረ ቢሆንም፣ እንዴት በምን ወይም በማን አመራር ይህ ሊረጋገጥ እንደሚችል ግን ግልፅ የሆነ አመለካከት አልነበረውም፤ ሊኖረውም አይችልም ነበር። ምክንያቱም በማናቸውም የሕዝባዊ ትግሎች ታሪክ ውስጥ የጭቁን

ሕዝቦችና መደቦች የንቃተ ህሊና ደረጃ ለለአንድ መደብ ፣ ለለ መደብ የፖለቲካ ድር
ጅት ወይም ፓርቲ የርዕዮተዓለም እና የፖለቲካ አመራር እንደዚሁ ጭቆናና ብዝበዛ
ስለደረሰባቸው ብቻ የሚዳብርና ለቀጣጯውን በሚገባ የሚተልም ሊሆን አይችልም።

በኢትዮጵያ የየካቲቱ ሕዝባዊ አብዮት ሰፊው ሕዝብ የፊውዳሉ ሥርዓት ባደረ
ሰበት ጭቆና ፣ ብዝበዛ ፣ ረሐብ ፣ ችግር ፣ ገፍና በደል ተንገፍግፎ በግብታዊነት የተቀ
ጣጠለና የተቀሰቀሰ ቢሆንም ፣ ከመጀመሪያውም በይዘቱ ፀረ ፊውዳል ፣ ፀረ ቢሮክራ
ቲክ ካፒታሊስትና ፀረ ኢምፔሪያሊስት ነበር ። ይሁንና በአድሃሪው የፊውዳል ሥርዓት
ውስጥ የተለያዩ መደቦች በፖለቲካ ሊደራጁ የሚችሉበት ሁኔታ ጨርሶ ስለአልነበረ፣
አብዮቱ ሲፈነዳ አመራር ሊሰጥ የሚችል የማሌ ድርጅት አልነበረም ። በመሆኑም
ከመለዮ ለባሹ የተውጣጣው የጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግ ይኸን ጉድለት
በማስወገድ የሕዝባዊውን አብዮት አመራር ለመስጠት ታሪካዊ ሃላፊነት ተቀበለ ።
የጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግም የዘውድ አገዛዙን በመገርሰስ የመንግሥት
ሥልጣን ከያዘበት ከመስከረም ወር 1967 ጀምሮ የኢትዮጵያ አብዮት ከግብታዊነት
ወደ ተደራጀ አመራር የሚያደርገውን የትግል ሂደት ተያያዘው ።

የጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግ የኢትዮጵያ አብዮት መመሪያ ሶሻሊዝም
መሆኑን ካበሰረበት ጊዜ ጀምሮ ለአብዮቱ የወደፊት ግስጋሴና ግብ መምታት ዋንኛ
መሣሪያ የሆነውን የማሌ ርዕዮተዓለም በሕዝቡ ውስጥ እንዲሰራጭ ወሳኙና ተከታ
ታይ እርምጃዎችን ወስዷል ። በቀድሞው የአድሃሪ ሥርዓት ወደ አገር ውስጥ እንዳይ
ገቡ ታግደውና ተከልክለው የነበሩ የማሌ መጻሕፍት በብዛት እንዲገቡና እንዲነበቡ፣
ወደ ኢትዮጵያ ቋንቋዎችም እንዲተረጎሙ ፣ የሶሻሊዝም ምንነትና ፅንሰሃሳብ በሕዝብ
መገናኛ ዘደዎች ለሰፊው ሕዝብ እንዲብራራ ወዘተ ... በማድረግ የአዲሱ ኅብረተ
ሰብ መገንቢያ የሆነው የማሌ ርዕዮተዓለም በሰፊው እንዲሠራጭ አመች ሁኔታን
ፈጥሯል ። የማሌ ርእዮተዓለም የማርክሲስቶች የዓላማ አንድነት መሠረት ፣ የሕዝባዊ
አብዮት የአሸናፊነት ምንጭ እንደመሆኑ ፣ የጊ.ወ.አ.ደርግ በወቅቱ በሀገር ውስጥና
በውጭ አገሮች አድሃሪውን ሥርዓት ይታገሉ የነበሩ አብዮታውያንን በማሰባሰብና
በአብዮቱ ጉን በማሰለፍ ፣ ርዕዮተዓለሙን በሚገባ ለማሰራጨትና ሰፊውን ሕዝብ
በየደረጃው ለማደራጀት የሕዝብ ድርጅት ጉዳይ ጊዜያዊ ጽ/ ቤትንና የየካቲት 66
የፖለቲካ ት/ ቤትን አቋቋመ ። እነዚህ ተቋሞች ሰፊውን ሕዝብ ሊያነቁና ሊያደራጁ
የሚችሉ ካድሬዎችን በማሰልጠንና በማስማራት ፣ የማሌን ርዕዮተዓለም በማሰራጨ
ትና የአድሀሮት ሃይሎችን ርእዮተዓለም በመዋጋት ፣ በአጠቃላይ አብዮቱ ወደፊት
እንዲገፋ በማድረጉ ረገድ ከፍተኛ ሚና ተጫውተዋል ።

በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የማሌን ርዕዮተዓለም በስፋት ለማሠራጨት
ሰፊውንም ሕዝብ በየዘርፉና በየደረጃው የማደራጀቱና የማሰባሰቡ ተግባር ውስብስ
ብና መራራ ትግል የተካሄደበት ፣ ከፍተኛ መስዋዕትነትንም የጠየቀ ቢሆንም ፣ በአብዮ
ታዊ መንግሥት ቀራጥ አመራር አብዮቱ ግስጋሴውን ሊቀጥል ችሏል ። ሰፊው ሕዝብ
በሥራ ስምሪትና በመኖሪያ ክልል ከመሰባሰቡም ሌላ በማናቸውም የመንግሥት ተቋም
ች ፣ የማምረቻና የማከፋፈያ ድርጅቶች ውስጥ የውይይት ክበቦች መቋቋም ቀጥተኛና
ሰፊ ሕዝባዊ መድረክ በመፍጠሩ የርእዮተዓለም ሥርጭቱ እየተስፋፋ እንዲሄድ
አድርጓል ።

ይህ ሁሉ በሚሆንበት ጊዜ ፀረ አብዮት ሃይሎች እጃቸውን አጣጥፈው አልተቀ
መጡም ። ከአብዮቱ ጉን የተሰለፉት ማርክሲስቶችና ተራማጅ ኃይሎች ሳይንሳዊ

ሕዝቦችና መደቦች የንቃተ ህሊና ደረጃ ለለእንድ መደብ፣ ለለ መደብ የፖለቲካ ድርጅት ወይም ፓርቲ የርዕዮተዓለም እና የፖለቲካ ለመራር እንደዚሁ ጭቀናና ብዝበዛ ስለደረሰባቸው ብቻ የሚዳብርና ለቀጣጫውን በሚገባ የሚተልም ሊሆን ለይችልም።

በኢትዮጵያ የየካቲቱ ሕዝባዊ ለብዮት ሰፊው ሕዝብ የፊውዳሉ ሥርዓት ባደረሰበት ጭቀና፣ ብዝበዛ፣ ረሐብ፣ ችግር፣ ግፍና በደል ተንገፍግፎ በገብታዊነት የተቀጣጠለና የተቀሰቀሰ ቢሆንም፣ ከመጀመሪያውም በይዘቱ ፀረ ፊውዳል፣ ፀረ ቢሮክራቲክ ካፒታሊስትና ፀረ ኢምፔሪያሊስት ነበር። ይሁንና በለድሃሪው የፊውዳል ሥርዓት ውስጥ የተለያዩ መደቦች በፖለቲካ ሊደራጁ የሚችሉበት ሁኔታ ዉርሶ ስለለልነበረ፣ ለብዮቱ ሊፈነዳ ለመራር ሊሰጥ የሚችል የማሌ ድርጅት ለልነበረም። በመሆኑም ከመለዮ ለባሹ የተውጣጣው የጊዜያዊ ወታደራዊ ለስተዳደር ደርግ ይኸን ጉድለት በማስወገድ የሕዝባዊውን ለብዮት ለመራር ለመስጠት ታሪካዊ ሃላፊነት ተቀበለ። የጊዜያዊ ወታደራዊ ለስተዳደር ደርግም የዘውድ ለገዛዙን በመገርሰስ የመንግሥት ሥልጣን ከያዘበት ከመስከረም ወር 1967 ጀምሮ የኢትዮጵያ ለብዮት ከገብታዊነት ወደ ተደራጀ ለመራር የሚያደርገውን የትግል ሂደት ተያይዘው።

የጊዜያዊ ወታደራዊ ለስተዳደር ደርግ የኢትዮጵያ ለብዮት መመሪያ ሶሻሊዝም መሆኑን ካበሰረበት ጊዜ ጀምሮ ለለብዮቱ የወደፊት ግስጋሴና ገብ መምታት ዋንኛ መሣሪያ የሆነውን የማሌ ርዕዮተዓለም በሕዝቡ ውስጥ እንዲሰራጭ ወሳኝና ተከታታይ እርምጃዎችን ወስዷል። በቀድሞው የለድሃሪ ሥርዓት ወደ ለገር ውስጥ እንዳይገቡ ታግደውና ተከልክለው የነበሩ የማሌ መጻሕፍት በብዛት እንዲገቡና እንዲነበቡ፣ ወደ ኢትዮጵያ ቋንቋዎችም እንዲተረጉሙ፣ የሶሻሊዝም ምንነትና ፅንሰሃሳብ በሕዝብ መገናኛ ዘደዎች ለሰፊው ሕዝብ እንዲብራራ ወዘተ ... በማድረግ የለዲሱ ኅብረተሰብ መገንቢያ የሆነው የማሌ ርዕዮተዓለም በሰፊው እንዲሠራጭ ለመቺ ሁኔታን ፈጥሯል። የማሌ ርእዮተዓለም የማርክሲስቶች የዓላማ አንድነት መሠረት፣ የሕዝባዊ ለብዮት የለሸናፊነት ምንጭ እንደመሆኑ፣ የጊ.ወ.ለ.ደርግ በወቀቱ በሀገር ውስጥና በውጭ ለገሮች ለድሃሪውን ሥርዓት ይታገሉ የነበሩ ለብዮታውያንን በማሰባሰብና በለብዮቱ ጉን በማሰለፍ፣ ርዕዮተዓለሙን በሚገባ ለማሰራጨትና ሰፊውን ሕዝብ በየደረጃው ለማደራጀት የሕዝብ ድርጅት ጉዳይ ጊዜያዊ ጽ/ ቤትንና የየካቲት 66 የፖለቲካ ት/ ቤትን ለቋቋመ። እነዚህ ተቋሞች ሰፊውን ሕዝብ ሊያነቁና ሊያደራጁ የሚችሉ ካድሬዎችን በማሰልጠንና በማስማራት፣ የማሌን ርዕዮተዓለም በማሰራጨትና የለድህሮት ሃይሎችን ርእዮተዓለም በመዋጋት፣ በለጠቃላይ ለብዮቱ ወደፊት እንዲገፋ በማድረግ ረገድ ከፍተኛ ሚና ተጫውተዋል።

በኢትዮጵያ ለብዮት ሂደት ውስጥ የማሌን ርዕዮተዓለም በስፋት ለማሠራጨት ሰፊውንም ሕዝብ በየዘርፉና በየደረጃው የማደራጀቱና የማሰባሰቡ ተግባር ውስብስብና መራራ ትግል የተካሄደበት፣ ከፍተኛ መስዋዕትነትንም የጠየቀ ቢሆንም፣ በለብዮታዊ መንግሥት ቀራጥ ለመራር ለብዮቱ ግስጋሴውን ሊቀጥል ችሏል። ሰፊው ሕዝብ በሥራ ስምሪትና በመኖሪያ ክልል ከመሰባሰቡም ሌላ በማናቸውም የመንግሥት ተቋሞች፣ የማምረቻና የማከፋፈያ ድርጅቶች ውስጥ የውይይት ክበቦች መቋቋም ቀጥተኛና ሰፊ ሕዝባዊ መድረክ በመፍጠሩ የርእዮተዓለም ሥርጭቱ እየተስፋፋ እንዲሄድ አድርጓል።

ይህ ሁሉ በሚሆንበት ጊዜ ፀረ ለብዮት ሃይሎች እጃቸውን ለጣጥፈው ለልተቀመጡም። ከለብዮቱ ጉን የተሰለፉት ማርክሲስቶችና ተራማጅ ኃይሎች ሳይንሳዊ

ውን ርዕዮተዓለም በማሰራጨት ሰፊውን ሕዝብ ሲያነቁና ሲያደራጁ፣ በማርክሲዝም ሌኒንዝም ካባ ተሸፋፍና የቀረበው የሥርዓተ አልበኞችና ቀጥረኞች ጥርቅም የሆነው ኢህአፓ በጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት ስም ሥልጣን ለመያዝ የነበረውን ፍላጐት የአብዮቱ ሃይሎች ባካሄዱት የርዕዮተዓለም ትግል ስለአከሸፉበት፣ ሀቀኛ አብዮታውያንን በመግደል በርዕዮተዓለምና በፖለቲካ ትግሉ የደረሰበትን ሽንፈት ለመወጣት ነጭ ሽብሩን ማፋፋሙን ጀመረ። ይሁንና ይህ ሙከራው በቀይ ሽብር በመመታቱና በመሀል አገር ፀረ አብዮት ሃይሎች የማሌ ርዕዮተዓለም ሥርጭትን ለማሰናከል ያደረጉት መፍጨርጨር ሁሉ በመክሸፉ፣ ለርዕዮተዓለሙ በስፋት መሠራጨት የበለጠ አመች ሁኔታ ተፈጠረ። ከዚህ ወቅት በኋላ በውይይት ክበቦች አካባቢ የተከሰተው የፀረ አብዮት ደባ በአሉባልታና በሬዝ፣ እንዲሁም በዳተኝነት መልክ ቢቀርብም፣ የርዕዮተዓለሙን ሥርጭት ሊገታው አልቻለም።

በሰፊው ሕዝብ ዘንድ የማሌ ርዕዮተዓለም ተቀባይነት እንዲያገኝ ካደረጉት ነገሮች መካከል በዚህ አጋጣሚ ሊጠቀስ የሚገባው የጊ.ወ.ሉ.ደ. በተከታታይ ያወጣቸው አብዮታዊ አዋጆች ተግባራዊ ከንዋኔ ነው። ከቃል ይልቅ ተግባር ብዙ ስለሚናገር የአብዮታዊ አዋጆች ተግባራዊነት እራሱ ርዕዮተዓለሙ በሰፊው ሕዝብ ውስጥ በቀላሉ ተቀባይነት እንዲያገኝ በማድረግ ረገድ የተጫወተው ሚና በቀላሉ የሚታይ አይደለም ።

እንደሚታወቀው የኢትዮጵያ አብዮት በተለያየ መንገድ ጥቅማቸውን የነካባቸው ፀረ አብዮት ኃይሎች አብዮቱን ከመጀመሪያው አንስቶ የታገሉት፣ አሁንም የሚታገሉት ብቻቸውን ቆመው አይደለም። እንዲያውም የፀረ አብዮት ሴራቸውን በበላይነት የሚመራውና የሚያቀነባብረው ዓለም አቀፍ ኢምፔሪያሊዝም ነው። ይህም በኢትዮጵያ አብዮት ብቻ ሣይሆን በሁሉም አብዮቶች ታሪክ የተከሰተ ነው።

በኢትዮጵያ ውስጥ በተለይም በአብዮቱ የመጀመሪያ ወቅት የውስጥ አድኅርት ኃይሎች በዓለም አቀፍ ኢምፔሪያሊዝም በመደገፍ ኢትዮጵያን ከፋፍሎ ለማዳከምና አብዮቱን ለመቀልበስ ካካሄዱት የትጥቅ ትግል ጐን ለጐን፣ ሰፊውን ሕዝብ በመርዘኛ ፕሮፓጋንዳ ለመበከል ያደርጉት የነበረውን ጥረት በማጋለጥና የአድኅርት ኃይሎችን የርዕዮተዓለም ትግል በማክሸፍ ረገድ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ካደረጉት የርዕዮተዓለም ሥርጭት ዘርፎች መካከል የሕዝብ መገናኛ ዘደዎች ማለትም ሬዲዮ፣ ቴሌቪዥን፣ ጋዜጣ ወዘተ ... ይገኙበታል።

በተለይም የኢትዮጵያን አብዮት የቀርብና የረዥም ጊዜ ዓላማ ጠቋሚ የሆነው የዲሞክራሲያዊ አብዮት ፕሮግራም ከወጣ በኋላ፣ የሕዝብ መገናኛ ዘደዎች ሥርነቀል የሆኑ አዋጆች ተግባራዊ ሊሆኑ የሚችሉበትን መንገድ በማብራራት፣ ሰፊው ሕዝብ ከአድሃሪው ሥርዓት ርዕዮተዓለም እንዲላቀቀ፣ አብዮቱንና የአብዮታዊት እናት ሀገሩን ነጻነትና ህልውና እንዲንከባከብ በማድረግ፣ ኢምፔርያሊዝምና የውስጥ ፀረ አብዮት ሃይሎች አብዮቱንና ሶሺያሊዝምን የማጥላላት ፕሮፓጋንዳቸውን በማክሸፍ፣ በአጠቃላይ የሶሻሊዝምን ብሩህ ገጽታ በማንጸባረቅና የአድኃሪያን ሤራ እንዲከሸፍ በማድረግ ረገድ ሰፊ ሚና ተጫውተዋል ።

ፀረ-አብዮት ኃይሎች አብዮቱን ለማንቋሸሽ ያደረጉትንጥረት በመዋጋቱና በማክሸፉ ረገድ በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የአብዮቱን ፈር በመከተል የወጡ ቲያትሮች፣ ስነ ጽሑፎች፣ ሌሎችም የኪነጥበብ ዘርፎች የተጫወቱት ሚና በቀላሉ

ውን ርዕዮተዓለም በማስራጨት ሰፊውን ሕዝብ ሲያነቁና ሲያደራጁ ፣ በማርክሲ
ዝም ሌኒንዝም ካባ ተሸፋፍኖ የቀረበው የሥርዓተ አልበኞችና ቀጥረኞች ጥርቅም
የሆነው ኢህአፓ በጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት ስም ሥልጣን ለመያዝ የነበረውን
ፍላጐት የአብዮቱ ኃይሎች ባካሄዱት የርዕዮተዓለም ትግል ስለአከሸፉበት ፣ ሀቀኛ
አብዮታውያንን በመግደል በርዕዮተዓለምና በፖለቲካ ትግሉ የደረሰበትን ሽንፈት
ለመወጣት ነጭ ሽብሩን ማፋፋሙን ጀመረ ። ይሁንና ይህ ሙከራው በቀይ ሽብር
በመመታቱና በመሀል አገር ፀረ አብዮት ኃይሎች የማሊ ርዕዮተዓለም ሥርጭትን
ለማስፋፋት ያደረጉት መፍጨርጨር ሁሉ በመክሸፉ ፣ ለርዕዮተዓለሙ በስፋት መሠ
ራጨት የበለጠ አመቺ ሁኔታ ተፈጠረ ። ከዚህ ወቅት በኋላ በውይይት ክበቦች
አካባቢ የተከሰተው የፀረ አብዮት ደባ በአሉባልታና በፌዝ ፣ እንዲሁም በዳተኝነት
መልክ ቢቀርብም ፣ የርዕዮተዓለሙን ሥርጭት ሊገታው አልቻለም ።

በሰፊው ሕዝብ ዘንድ የማሊ ርዕዮተዓለም ተቀባይነት እንዲያገኝ ካደረጉት ነገ
ሮች መካከል በዚህ አጋጣሚ ሊጠቀስ የሚገባው የጊ.ወ.አ.ደ. በተከታታይ ያወጣ
ቸው አብዮታዊ አዋጆች ተግባራዊ ክንዋኔ ነው ። ከቃል ይልቅ ተግባር ብዙ ስለሚ
ናገር የአብዮታዊ አዋጆች ተግባራዊነት እራሱ ርዕዮተዓለሙ በሰፊው ሕዝብ ውስጥ
በቀላሉ ተቀባይነት እንዲያገኝ በማድረግ ረገድ የተጫወተው ሚና በቀላሉ የሚታይ
አይደለም ።

እንደሚታወቀው የኢትዮጵያ አብዮት በተለያየ መንገድ ጥቅማቸውን የነካባቸው
ፀረ አብዮት ኃይሎች አብዮቱን ከመጀመሪያው አንስቶ የታገሉት ፣ አሁንም የሚታ
ገሉት ብቻቸውን ቆመው አይደለም ። እንዲያውም የፀረ አብዮት ሴራቸውን በበላይ
ነት የሚመራውና የሚያቀነባብረው ዓለም አቀፍ ኢምፔሪያሊዝም ነው ። ይህም በኢ
ትዮጵያ አብዮት ብቻ ሣይሆን በሁሉም አብዮቶች ታሪክ የተከሰተ ነው ።

በኢትዮጵያ ውስጥ በተለይም በአብዮቱ የመጀመሪያ ወቅት የውስጥ አድኀርት
ኃይሎች በዓለም አቀፍ ኢምፔሪያሊዝም በመደገፍ ኢትዮጵያን ከፋፍሉ ለማዳከምና
አብዮቱን ለመቀልበስ ካካሄዱት የተጥቀ ትግል ጐን ለጐን ፣ ሰፊውን ሕዝብ በመርዘኛ
ፕሮፓጋንዳ ለመበከል ያደርጉት የነበረውን ጥረት በማጋለጥና የአድኀርት ኃይሎችን
የርዕዮተዓለም ትግል በማክሸፍ ረገድ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ካደረጉት የርዕዮተዓለም
ሥርጭት ዘርፎች መካከል የሕዝብ መገናኛ ዘደዎች ማለትም ሬዲዮ ፤ ቴሌቪዥን ፤
ጋዜጣ ወዘተ ... ይገኙበታል ።

በተለይም የኢትዮጵያን አብዮት የቀርብና የረዥም ጊዜ ዓላማ ጠቋሚ የሆነው
የዲሞክራሲያዊ አብዮት ፕሮግራም ከወጣ በኋላ ፣ የሕዝብ መገናኛ ዘደዎች ሥርነቀል
የሆኑ አዋጆች ተግባራዊ ሊሆኑ የሚችሉበትን መንገድ በማብራራት ፣ ሰፊው ሕዝብ
ከአድሃሪው ሥርዓት ርዕዮተዓለም እንዲላቀቀ ፣ አብዮቱንና የአብዮታዊት እናት ሀገ
ሩን ነጻነትና ህልውና እንዲንከባከብ በማድረግ ፣ ኢምፔርያሊዝምና የውስጥ ፀረ
አብዮት ሃይሎች አብዮቱንና ሶሺያሊዝምን የማጥላላት ፕሮፓጋንዳቸውን በማ
ክሸፍ ፣ በአጠቃላይ የሶሻሊዝምን ብሩህ ገጽታ በማንጸባረቅና የአድኃሪያን ሤራ
እንዲከሽፍ በማድረጉ ረገድ ሰፊ ሚና ተጫውተዋል ።

ፀረ-አብዮት ኃይሎች አብዮቱን ለማንቋሸሽ ያደረጉትንጥረት በመዋጋቱና በማ
ክሸፉ ረገድ በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የአብዮቱን ፈር በመከተል የወጡ ቲያ
ትሮች ፣ ስነ ጽሑፎች ፣ ሌሎችም የኪነጥበብ ዘርፎች የተጫወቱት ሚና በቀላሉ

የሚገመት አይደለም ። የአድሃሪውን ሥርዓት ኋላቀርና ኢሣይንሳዊ አመለካከት በመዋጋትና የማሌን ርዕዮተዓለም በማስራጨቱ ረገድ የባህሉ ዘርፍ ከፍተኛ ጥረት አድርጓል ።

ሰፊውን ሕዝብ ከመሀይምነት በማላቀቅ መጻፍና ማንበብ እንዲችል በማድረግ ፣ ብሎም በመላ ኢትዮጵያ የማሌ ርዕዮተዓለም ሊስፋፋ የሚችልበትን አመቺ ሁኔታ በማዘጋጀቱ ረገድ የመሠረተ ትምህርት ዘመቻው አስተዋጽኦ እጅግ ከፍተኛ ነው ። ሌኒን መሀይም ሰው ከፖለቲካ ውጭ ነው ያለውን አባባል ስናስታውስ ፣ የመሠረተ ትምህርት ዘመቻው የማሌ ርዕዮተዓለም በሠርቶአደሩ ሕዝብ ዘንድ ሰርጾ ሊገባ የሚችልበትን ቅድመ ሁኔታ በማመቻቸቱ አንፃር ምን ያህል አስተዋጽኦ እንዳደረገ ለመገንዘብ አያዳግትም ።

ሌላው በዚህ አጋጣሚ ሊጠቀስ የሚገባው የኢትዮጵያ አብዮት መሠረታዊ ድክመት ሆኖ የቆየውን የግንባር ቀደም ፓርቲ አለመኖር ምክንያት በማድረግ ይህንን ጥያቄ ለማሟላት ከአብዮቱ ፍንዳታ ጀምሮ እስከ ኢሠፓአኮ መመሥረት ድረስ ሲካሄድ የቆየው የርዕዮተዓለም ትግል ነው ።

እንደሚታወሰው በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ አብዮቱን እስከ ዘለቄታ ግቡ ድረስ ለማድረስ የሚችል አንድ ወጥ የሆነ የማሌ ፓርቲ እንደት ሊመሠረት ይችላል የሚለው ጥያቄ ዛሬ ኢሠፓአኮ ከተመሠረተ ፣ የተደረሰበትም የርዕዮተዓለም ገንዛቤ አንጻራዊ በሆነ መልኩ ዕድገት ካሣየ በኋላ ቀላል መስሎ ቢታይም ፣ በወቀቱ ከፍተኛ የሆነ የርዕዮተዓለም ትግልን አስከትሎ እንደነበር አይዘነጋም ። በጊዜው በነበረው የርዕዮተዓለም ግንዛቤ በፐሮግራማቸውና በታክቲካቸው አንዳንድ ልዩነቶች የነበሩአቸው የህቡእ ድርጅቶች ቀደም ሲል በግንባር ፣ ከሊማሊድህ መቋቋም በኋላም በውህደት ቲዎሪ አማካይነት ድርጅቶችን ሜካኒካዊ በሆነ መንገድ በጅምላ በማዋሀድ አንድ ወጥ ፓርቲ ለመመሥረት ታስቦ ነበር ። ሆኖም ይህ ዘዴ በድርጅቶች መሀከል የነበረውን የጠባብ ቡድን ስሜት ሊገታ የማይችል ፣ ለፀረ አብዮት ኃይሎች የመከፋፈል ሴራ የተጋለጠና እንዲያውም ከሌኒን የአዲሱ ዓይነት ፓርቲ አመሠራረት ልምድ ጋር ምንም ግንኙነት የሌለው በመሆኑ ፣ በአብዮቱ ሂደት ውስጥ ይህ ዓይነት የፓርቲ ምስረታ «ዘዴ» ፍጹም የተሳሳተ ዘዴ እንደነበር ለመገንዘብ ተችሏል ።

በኢትዮጵያ አብዮት ተጨባጭ ሁኔታ ትክክለኛ ወደሆነው የፓርቲ አመሠራረት ፣ ማለትም ኢሠፓአኮ ላይ እስኪደርስ ድረስ የተካሄደው የርዕዮተዓለም ትግል ፀረ አብዮት ኃይሎች በየደረጃው እንዲተፉ ከማድረጉም በላይ ፣ በአብዮቱ ኃይሎች ዘንድም የርዕዮተዓለም ግንዛቤ ደረጃ እንዲዳብር በማድረግ ረገድ የበኩሉን አስተዋጽኦ እንዳደረገ ይገመታል ።

በአጠቃላይ ለነገገር እስከ ኢሠፓአኮ መመሥረት ድረስ የነበረው የርዕዮተዓለም ሥርጭት ሲገመገም ፣ በወቀቱ በአብዮቱና በአብዮታዊት ኢትዮጵያ ላይ በተፈጠረው ያገጠጠ የውስጥና የውጭ አድሀሮት ኃይላት ጥቃትና ጥቃቱም በፈጠረው ውጥረት ሳቢያ ፣ ቀንጅት የሌለውና በአብዛኛውም በቅስቀሳ ላይ ያተኮረ ነበር ለማለት ይቻላል ።

በኢሠፓአኮ መከሰተ ርዕዮተዓለሙን በስፋት ከአንድ ማዕከል ለማሠራጨት ከመ

ቻሉም በላይ የርዕዮተዓለም ስርጭት ይበልጥ ጥራት ባለውና በተቀነባበረ መንገድ ሊከናወን የሚችልበት አመች ሁኔታ ተፈጥሯል ።

የኢሠፓአኮ ዋና ዋና ዓላማዎች በማሌ ርዕዮተዓለም የታነፀ የሠርቶአደሩን ፓርቲ መመሥረትና የማሌን ርዕዮተዓለም በሰፊው ሕዝብ ውስጥ ማሰራጨት እንደ መሆናቸው ፥ እነዚህን ዓላማዎች ተግባራዊ የማድረጉ ሂደት ከማሌ ርዕዮተዓለም መስ ፋፋት ጋር በጥብቅ የተቆራኘ ነው ።

በመሆኑም ኢሠፓአኮ ከተመሠረተበት ጊዜ ጀምሮ በአባላቱም ውስጥ ሆነ በሰ ፊው ሕዝብ መሀከል የማሌን ርዕዮተዓለም ለማሰራጨት ከፍተኛ ጥረት እየተደረገ ነው ። ኢሠፓአኮ በሣይንሳዊ ሶሻሊዝም ቲዎሪ የታነፀ የሠርቶአደሩን ፓርቲ የማዋ ቀር ታሪካዊ ኃላፊነት የተጣለበት በመሆኑ ፥ ይህን ታላቅ ተግባር በሚገባ ለማከና ወን በአባላቱ መካከል የሚካሄደው የርዕዮተዓለም ሥራ ስፋትና ጥንካሬ ወሳኝ ነው ።

ኢሠፓአኮ ፓርቲ ባይሆንም በአንድ በኩል ፓርቲውን የሚያዋቅር ፥ በሌላ በኩል ደግሞ የፓርቲን አሠራር በመለማመድ እንደ ፓርቲ የሚሠራ የፖለቲካ አካል እንደ መሆኑ ፥ የአባላቱን የርዕዮተዓለም ትጥቅ ለማዳበር ቋሚ በሆነ መንገድ በመሠረታዊ ድርጅቶቹ ውስጥ በሚካሄድ የፖለቲካ ጥናት ፥ በልሣኑ በ«ሠርቶአደር» እና በንድ ፈሃሳብ መጽሔቱ በ«መስከረም» ይጠቀማል ። ከዚህም በተጨማሪ በየካቲት 66 የፖ ለቲካ ትምህርት ቤት እና ወደሶሻያሊስት አገሮች በመላክ አባላቱ መደበኛ የንድፈ ሀሳብ ትምህርት እንዲያገኙ ያደርጋል ።

በሠርቶአደሩ ሕዝብ መካከል የማሌ ርዕዮተዓለምን ማስፋፋትና በኢሠፓአኮ አመራር ሥር ማሰለፍ ፥ ሠራተኛው ሕዝብ በተለይም የሠራተኛው መደብ ታሪካዊ ተልዕኮውን በሚገባ እንዲገነዘብ ማድረግ ሌላው የኢሠፓአኮ መሠረታዊ ዓላማ እን ደመሆኑ ፥ በዚህም ረገድ ኢሠፓአኮ በሰፊው ሕዝብ መሀከል ለሚካሄደው የርዕዮተ ዓለም ሥርጭትና የፕሮፓጋንዳና የቅስቀሳ ሥራ ከፍተኛ ትኩረት ሰጥቷል ፤ በመስጠ ትም ላይ ነው ። ከዚህ አንጻር የርዕዮተዓለም ሥራው ያተኮረባቸው መስኮች ሠርቶ አደሩን ሕዝብ ከኢሠፓአኮ ዓላማ ጋር በማስተዋወቅ ለፓርቲው ምሥረታ ማነሣሣት ፥ ለሶሻሊስት ሥርዓት ግንባታ አስፈላጊ የሆነውን ቁሳዊና ቴክኒካዊ መሠረት ለመጣ ልና የሶሻሊስት የምርት ግንኙነትን ለማዳበር በሚደረገው ትግል ሠርቶአደሩ ሕዝብ ተሳትፎውን በይበልጥ እንዲያጠናክር ማድረግ ፥ ወዝአደራዊ ዓለምአቀፋዊነትንና ሶሻ ሊስት አርበኝነትን የማጠናከር ኃላፊነትን ማስገንዘብ ፥ የሥራ ዲስፕሊን ማክበር ፥ የሥራ ምርታማነትን ማሣደግና ወዝአደራዊ ባህል እንዲሰፍን መታገል ፥ የሕዝቦች ንና የብሔረሰቦችን እኩልነትና ወንድማማችነት ማራመድ ፥ በየጊዜው የሚከሰቱ የኢ ኮኖሚና የማኅበራዊ ችግሮችን መንስኤና መፍትሔ መጠቆም ፥ በባህሉም መስክ ብኩ ንነትን ምዝበራንና የመሳሰሉትን የአድሃሪውን ሥርዓት ቀሪቶች የመዋጋት አስፈላጊ ነትን ፥ በውጭ ፖሊሲም ለሰላም ፥ ለዕድገትና ለሶሻሊዝም የሚካሄዱ ትግሎችን የመ ደገፍና በሰላም አብሮ የመኖር ፖሊሲን የማራመድ አስፈላጊነትን የሚያጠቃልሉ ናቸው ።

በሰፊው ሕዝብ ውስጥ ኢሠፓአኮ የርዕዮተዓለሙን ሥርጭትና የፕሮፓጋንዳ ሥራውን ተግባራዊ ለማድረግ የሚገለገልባቸው በማናቸውም መንግሥታዊ ተቋሞች ውስጥ የተቋቋሙት የውይይት ክበቦች ፥ የሕዝብ መገናኛ ዘደዎች ፥ የኢሠፓአኮ ማዕ ከላዊ ኮሚቴ ልሳን «ሠርቶአደር» እና የንድፈሃሳብ መጽሔቱ «መስከረም» ናቸው ። ከዚህ ጋር በተያያዘ ሁኔታ ሊጠቀስ የሚገባው ሣይንሳዊ ሶሻሊዝምን ዘላቂ በሆነ መን

ገድ ለማሠራጨት በሚደረገው ትግል የማርክሲዝም ሌኒኒዝም መጻሕፍትን ወደ ኢት ዮጵያ ቋንቋዎች ለመተርጐምና ለማሠራጨት የሚደረገው ጥረት ነው።

በተለይም የካድሬዎች አጥረት ጐልቶ በሚታይበት፣ አብዛኛው ሕዝብ አሁንም ቢሆን ከመሀይምነት ባልተላቀቀበት በኢትዮጵያ ተጨባጭ ሁኔታ፣ የሕዝብ መገናኛ ዘደዎች የማሌን ርዕዮተዓለም በስፋት በሠርቶአደሩ ሕዝብ ውስጥ በማሠራጨቱ ረገድ ዓይነተኛ ሚና ይኖራቸዋል። ሬዲዮ፣ ቴሌቪዥን፣ ጋዜጦችና መጽሔቶች የአብ ዮታዊ መንግሥትንና የኢሠፓአኮን መመሪያዎች በማብራራትና ሠርቶአደሩም ሕዝብ የተግባር መመሪያው እንዲያደርጋቸው በማነሳሳቱ ረገድ የሚያበረክቱት አስተዋጽኦ ከፍተኛ ግምት የሚሰጠው ነው። ከመንግሥታዊ የሕዝብ መገናኛ ዘደዎች በተጨ ማሪ በሕዝባዊ ድርጅቶችና በሙያ ማኅበራት የሚወጡ ጋዜጦችና መጽሔቶችም አሉ። እነዚህ ጋዜጦችና መጽሔቶች በአሁኑ ወቅት ለሠራራቸው ሙሉ በሙሉ የተቀናጀና የተጠናከረ ነው ባይባልም፣ የልዩ ልዩ ማኅበራዊ ክፍሎችን ባህሪ ከማንፀባረቅና ተል ዕኮዎቻቸውንም ከማብራራት ባሻገር የማሌን ርዕዮተዓለም በማሠራጨቱ ረገድ ከፍ ተኛ ጥረት በማድረግ ላይ ናቸው። የማሌን ርዕዮተዓለም በሰፊው ሕዝብ ውስጥ በማሠራጨቱ ረገድ ቲያትር፣ ስነ ጽሑፍና ሌሎችም የኪነ ጥበብ ዘርፎች ሠርቶአ ደሩን ሕዝብ ለኢኮኖሚ ግንባታ፣ ለሀገር ነጻነትና ሕልውና እንዲነሳሳ፣ እንዲሁም የሶሻሊስት ባህልን እንዲያዳብር በማድረግ አብዮቱ ለቀመለት የሶሻሊስት ሥርዓት ግንባታ ሕሊናዊ ሁኔታዎችን ለማሟላት የሚያደርጉት ጥረት በቀላሉ የሚገመት አይደለም።

የሶሻሊስት ግንባታ የተወሳሰበና የረዥም ጊዜ ጥረትን የሚጠይቅ እንደመሆኑ፣ አዲሱ ትውልድ ከሥር ጀምሮ በየደረጃው በማሌ ርዕዮተዓለም ታንጾ እንዲያድግ የማ ድረግ ትግል ወሳኝነት ያለው ነው። ከዚህ አንጻር ቀደም ሲል ከዝቀተኛ ጀምሮ እስከ ከፍተኛ የትምህርት ተቋሞች ድረስ ያለው ሥርዓተ ትምህርት ከአብዮቱ ሂደት ጋር ሊራመድ የሚችልበትን ሁኔታ ለማረጋገጥ ከተደረገው ሙከራ በተጨማሪ፣ በአንደኛ ደረጃ፣ በሁለተኛ ደረጃና በከፍተኛ የትምህርት ተቋሞች ውስጥ በማሌ ርዕዮተዓለም ላይ የተመሠረተ፣ ቋሚ የሆነ የፖለቲካ ትምህርትና የማርክሳዊ ሌኒናዊ ሳይንስ ለመ ስጠት የሚደረገውና በመደረግ ላይ ያለው ጥረት ለርዕዮተዓለም ሥርጭቱ ዘላቂነት ወስትና ነው። በሌላ በኩል በክፍለ ሀገር፣ በአውራጃ፣ በወረዳና በከተሞች ውስጥ የተለያዩ ሴሚናሮች በማካሄድ የአብዮቱን ሂደት ለማብራራት የሚደረገው ጥረት የሠርቶአደሩን ሕዝብ የፖለቲካ ንቃት ለማዳበር እንደሚረዳ አይጠረጠርም።

በዚህ አጋጣሚ ሊጠቀስ የሚገባው ሌላው ዋንኛ ነጥብ የርዕዮተዓለም ሥርጭት ሥራ ሠርቶአደሩን ሕዝብ ከማደራጀቱ ተግባር ጋር ዲያሌክቲካዊ የሆነ ግንኙነት ያለው መሆኑ ነው። ሰፊው ሕዝብ በሕዝባዊ ድርጅቶችና በሙያ ማኅበራት ካልተ ደራጀ የማሌን ርዕዮተዓለም በስፋትና በጥልቀት ለማሠራጨትና ሠራተኛውን ሕዝብ ለሶሻሊዝም ግንባታ ለማሰለፍ አይቻልም። በመሆኑም በቀርቡ አንጋፋ የሆኑትን ሕዝ ባዊ ድርጅቶች ማለትም መኢሠማንና መኢገማን ከኢሠፓአኮና ወደፊትም ከሚመ ሠረተው ፓርቲ የአደረጃጀት መርህ ጋር በተጣጣመ ሁኔታ በአዲስ መልክ እንዲዋ ቀሩና እንዲደራጁ ለማድረግ የተወሰደው እርምጃ፣ ለሠርቶአደሩ ፓርቲ አስፈላጊ የሆነ ውን ማኅበራዊ መሠረት ከመጣሉም ባሻገር፣ በሰፊው ሕዝብ ውስጥ የማሌን ርዕዮተ ዓለም በስፋት ለማሠራጨት አመቺ ሁኔታ ይፈጥራል።

በአጠቃላይ በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ አብዮታዊ መንግሥት ለማርክሲዝም ሌኒኒዝም ሣይንስ መስፋፋት አመች ሁኔታ በመፍጠሩ፣ የማሌን ርዕዮተዓለም የማስፋፋቱ ጥረት ከፍተኛ ውጤት አስገኝቷል። ይህም ለመሆኑ በኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ውስጥ የዲሞክራሲያዊና የሶሻሊስት አመለካከት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየዳበረ መምጣቱ ቋሚ ምስክር ነው። በተለይም ከኢሠፓአኮ መመሥረት በኋላ የርዕዮተዓለም ሥርጭት ቀደም ሲል ከነበረው ሁኔታ ጋር ሲነጻጸር ጥራትና ቀንጅት እያገኘ በመምጣቱ፣ በተለያዩ የሀገርና የዓለም አቀፍ የፖለቲካ ጥያቄዎች ላይ ትክክለኛ አቋም ለመያዝ ተችሏል። በዚህም አንጻር የሠርቶአደሩ ሕዝብ የፖለቲካ ንቃትህሊና በይበልጥ እየዳበረ መጥቷል።

ከዚህ በላይ ጠቅለል ባለመልክ ለመጠቀም የተሞከረው በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የርዕዮተዓለምን ሥርጭት ሚናና ሥርጭቱም የደረሰበትን የዕድገት ደረጃ ነው። እንደተባለውም እስካሁን ድረስ ርዕዮተዓለሙን ለማሠራጪት የተደረገው ጥረት በቀላሉ የሚገመት ባይሆንም፣ብሔራዊ ዲሞክራሲያዊ አብዮታችንን አገባድደን የሶሺያሊስት አብዮቱን ለመያዝ፣የጀመርነውንም የፓርቲ ምሥረታ ለማከናወን፣ ለሶሺያሊዝም ቁሳዊና ቴክኒካዊ መሠረት ለመጣል የተያያዝነውን የረዥም ጊዜ ትግል እግቡ ለማድረስ ከሚቀረን ከባድና ውስብስብ ትግል አንጻር የርዕዮተዓለም በተለይም ደግሞ የፕሮፓጋንዳና ቅስቀሳ ሥራችንን በአጥፍ ድርብ የማጠናከር ኃላፊነት እንደሚጠብቀን አያጠራጥርም።

ለወደፊቱ የኢሠፓአኮን የርዕዮተዓለም፣ በተለይም የፕሮፓጋንዳና የቅስቀሳ ሥራዎች በይበልጥ እንዲሰምሩ ለማድረግ የኢሠፓአኮን ልሣንና የንድፈሃሳብ መጽሔት ማጠናከር፣የመንግሥት የመገናኛ ዘደዎች ማለትም የሬዲዮ፣ የቴሌቪዥን፣ የጋዜጦችና የመጽሔቶች፣ የሕዝባዊ ድርጅቶች ጋዜጦችና መጽሔቶች እንዲሁም የባህል ተቋሞች በይበልጥ ሊጠናከሩና አሠራራቸውም ሊቀናጅ የሚችልበት ሁኔታ መፈጠር አለበት። በመደበኛ ት/ቤቶች ውስጥ የፖለቲካ ትምህርትን አሰጣጥ በማጠናከር አዲሱን ትውልድ በማሌ ሣይንስ ለማነጽ የሚደረገውን ጥረት በይበልጥ ማፋፋም አስፈላጊ ከመሆኑም በላይ፣ አብዮቱ አሁን ባለበት ደረጃ የገጠመውን የካድሬዎች እጥረት በአጭር ጊዜ ለማሟላት ከፍተኛ ትግል ማድረግ ያስፈልጋል።

ሌኒን ያለ አብዮታዊ ንድፈ ሃሳብ አብዮታዊ እንቅስቃሴ ሊኖር አይችልም ሲል፣ የሰው በሰው መበዝበዝ የሌለበት የሶሺያሊስት ሥርዓት ለመመሥረት የማሌ ርዕዮተዓለም ሥርጭትና ሥርጸት አማራጭ የማይገኝለት ነው ማለቱ ነው። በተለይም አሁን ባለንበት የሽግግር ወቀት የርዕዮተዓለም ሥራችንን ከምን ጊዜውም ይበልጥ ማጠናከር በአብዮቱ ሂደት ላይ ወሣኝነት ያለው ነው። አብዮቱ ወደፊት እየገፋና እየተጠናከረ በሄደ መጠን ፀረ አብዮት ኃይሎች አብዮቱን በከፍተኛ ደረጃ የሚፈታተኑት በአብዛኛው በርዕዮተዓለሙ ትግል መስክ ነው። ሌኒን ይህን በአብዮቶች የመጀመሪያ ውጤት ምዕራፍ የሚካሄደውን የፖለቲካ ትግል አስመልክቶ፣ በወዝአደሩ የበላይ ገዥነት ዘመን ስለአለው ኢኮኖሚና ፖለቲካ በተሰኘው ዝነኛው ጽሑፉ ውስጥ ሲጽፍ፣ «...በዝባዦች ክፉኛ ተመተዋል፣ ጨርሰው ግን አልጠፉም። እነሱ ቀርንጫፍ የሆኑለት የዓለም አቀፍ ካፒታል እንደ መሠረት ሆኖ ያገለግላቸዋል። አሁንም ቢሆን ይነስ እንጂ በከፊል የምርት መገልገያ ባለቤትነት አላቸው፣ ገንዘብ አላቸው፣ ማኅበራዊ ግንኙነታቸውም በጣም የሰፋ ነው። በመሸነፋቸው አልሞት ባይ ተጋዳይነታቸው በመቶ

በሺህ እጥፍ ጨምሯል ። ቁጥራቸው ካጠቃላዩ የሕዝብ ብዛት ጋር ሲመጣጠን በጣም ትንሽ ቢሆንም የመንግሥታዊ ፣ የወታደራዊና የኢኮኖሚያዊ የአስተዳደር ልምዳቸው በጣም ከፍተኛ በመሆኑ ተፅዕኗቸው ከቁጥራቸው ጋር ተመጣጣኝ አይደለም ። በመሆኑም ስልጣናቸው በተገፈፈው በዝባዦችና በአሸናፊነት በወጣው ወዝአደር መካከል የሚካሄደው የመደብ ትግል የበለጠ የተካረረ ይሆናል ። የመደብ ትግል ጽንሰ ሀሳብ በጥገናዊ ቀዠት እስካልተለወጠ ድረስና ስለ አብዮት እስካወራን ድረስ ሌላ ምንም መልክ ሊይዝ አይችልም ፤» ያለው የሽግግር ወቅት ተጨባጭ ሁኔታ የግድታ ወደ ተካረረ የርዕዮተዓለምና የፖለቲካ ትግል የሚያመራ መሆኑን ለመጠቆም ነው ።

በአሁኑ ወቅት የኢትዮጵያ አብዮት በደረሰበት የእድገት ደረጃ ቀደም ሲል በአብዮቱ ላይ ተሰንዝሮ የነበረው የትጥቅ ትግል አብቅቷል የሚባልበት ሁኔታ ላይ ባይደረስም ፣ የአብዮቱን የወደፊት እርምጃ የሚወስኑት የማሌ ፓርቲ ምሥረታና ለሶሻሊስት ኢኮኖሚ መሠረት የመጣሉ ትግል በተጠናከረ ሁኔታ በመካሄድ ላይ ይገኛል ። ሆኖም ይህ ትግል ውስብስብና ረቂቅ የሆነ የውስጥና የውጭ አድህሮት ኃይሎችን የርዕዮተዓለም ትግል የሚያስከትልና በማስከተልም ላይ ያለ በመሆኑ ፣ የማሌን ሳይንስ የተመረኮዙ አንዳንድ መፈክሮችንና ፅንሰሐሳቦችን ብቻ መጨበጥ ከትግሉ በአሸናፊነት ለመውጣት አያስችለንም ። ወቀቱ ከሚጠይቀው ውስብስብ ትግል በአሸናፊነት ለመውጣት የሚቻለው ሳንዘናጋ የማሌን ሳይንስ ከተጨባጭ ሁኔታው ጋር በማገናዘብ በጥልቀትና በስፋት ስንጨብጥ ብቻ ነው ።

ለአብዮታዊ ተግባራችን ግብ መምታት ብሎም ለአብዮቱ መሳካት ወሳኙ የርዕዮተዓለም ጥንካሬያችንና ርዕዮተዓለሙንም ከግል ሕይወታችን ጋር በማዋሀድ ወደ ተግባር ለመተርጐም የምናደርገው ጥረት በመሆኑ ፣ የርዕዮተዓለም ብቃትን በየጊዜው ከፍ ማድረግ የአብዮታውያን ሁሉ መሠረታዊ ኃላፊነት ነው ። በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ ውድ የኢትዮጵያ ልጆች አብዮቱን ወደፊት ለማራመድ በሕይወት ለከፈሉት መስዋዕትነት በሕይወት የሚገኙ አብዮታውያን ማድረግ የሚገባቸው በአብዮቱ ዓላማ እስከ መጨረሻው ጸንተው እንዲቆሙ የሚያስችላቸውን የርዕዮተዓለም ጥንካሬያቸውንና የድርጅት ብቃታቸውን ማዳበር ነው ።

ጓድ ሊቀመንበር መንግሥቱ ኃይለማርያም በአራተኛው የኢሠፓአኮ መደበኛ ስብሰባ ላይ ባቀረቡት ሪፖርት ይህንኑ ጉዳይ አስመልክተው ሲናገሩ ፣« ኮሚኒስቶች ሠርቶ አደሩን ሕዝብ የሚያንቀሳቅሱት በርዕዮተዓለም ጥንካሬያቸው ነው ። ኮሚኒስቶች ሠርቶአደሩን ሕዝብ የሚያንቀሳቅሱት በማደራጀትና በመምራት ብቃታቸው ነው ። ኮሚኒስቶች ሠርቶ አደሩን ሕዝብ የሚያንቀሳቅሱት በአርአያነታቸው ነው ። በማናቸውም መስክ በምናደርገው እንቅስቃሴ ልንገነዘባቸው የሚገቡ መርሆዎች እነዚህ ናቸው ፤» ያሉትን የኢትዮጵያ አብዮታውያን የተግባራቸው መመሪያ ማድረጋቸውን በየጊዜው መገምገም ይኖርባቸዋል ።

መስከረም

- ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት
  - የወል የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያ
- ህጋዊ ምርምሮችና አመለካከቶች
- በቀይ ካባ ሽፋን የሚከናወን ፀረ-ማርክሲስት ደባ
  - የመንግሊ ሪቪውና የበረከተአብ ፀረ-ኢትዮጵያ አብዮት ኅብረት
- ድንበርዘለል የገንዘብ ድርጅቶችና የኋላቀር አገሮች ሁኔታ
- ባህልና አብዮታችን

የማርክሲስት ሌኒኒስት ርዕዮተዓለም መጽሔት

ቅጽ 3 ቁጥር 10

መስከረም 1975

መስከረም

ቅጽ 3 ቁጥር 10
መስከረም 1975

ማርክሲስት ሌኒኒስት ርዕዮተዓለም መጽሔት

ማውጫ

ገጽ

- የዝግጅት ገጽ 3
- ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት (*IMF*)—የወል የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያ 11
  —ለገሠ ለማ (ዶ/ር)
- ሕጋዊ ምርምሮችና አመለካከቶች ሕግና ዕድገት (ክፍል ፩) 35
  —ለማ ጉተማ
- በቀይ ካባ ሽፋን የሚከናወን ፀረ ማርክሲስት ደባ የመንዝሊ ሪቪውና የበረከተአብ ሀብተሥላሴ ፀረ ኢትዮጵያ አብዮት ኅብረት 48
  —እምሃ መለሰ
- ድንበር ዘለል የገንዘብ ድርጅቶችና (ባንኮች) የኋላቀር አገሮች ሁኔታ 64
  —ላቀው ዓለሙ (ዶ/ር)
- ባህልና አብዮታችን 80
  —እያልነህ ሙላት
- በሶሻሊስት አገሮች ላይ የሚካሔድ የኢምፔሪያሊዝም ደባ —አንዳንድ ገጽታዎች 90
  —ጳውሎስ ደኪን

በኢሠፓአኮ ማዕከላዊ ኮሚቴ

ርዕዮተዓለም መምሪያ እየተዘጋጀ በየሦስት ወር የሚወጣ

አድራሻ

የፖስታ ሣጥን ቁጥር — 80001

የስልክ ቁጥር -- 113000

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት (IMF)

—የወል የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያ

—ለገሠ ለማ (ዶ/ር)

የዘመኑ ኢምፔሪያሊዝም አንድ ዋና ገጽታ ከኢምፔሪያሊስቱ ሥርዓት የተላቀቀውን የዓለም ክፍል መልሶ ለመያዝና በኢምፔሪያሊዝም የብዝበዛ መረብ ውስጥ የሚገኘውን የዓለም ክፍል ደግሞ በዚሁ አኳኋን እንዲቆይ ለማድረግ ያለው ከፍተኛ ፍላጎት ነው ። ለዚህ ዓላማውና በተለይም በኋላ ቀር አገሮች ሕዝቦች ላይ የሚያካሂደውን ብዝበዛ ለመቀጠል ፣ ኢምፔሪያሊዝም የዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ሥርዓትን እንደመሣሪያ ይጠቀምበታል ። ጃክ ውዲስ ስለእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ በጻፈው መጽሐፉ ውስጥ እንደገለጸው እንደዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት (International Monetary Fund – IMF) ዓለም ባንክ (IBRD)፣ ዓለም አቀፍ የዕድገት ድርጅት (IDA) እና ዓለም አቀፍ የፊናንስ ኮርፖሬሽን (IFC) የመሳሰሉት ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ተቋሞች የኢምፔሪያሊስት ኃይሎች «ታዳጊ አገሮችን በአንድነት እንዲበዘብዙ የሚረዱ «የወል ቅኝ አገዛዝ» ናቸው ። ከዋሚ ንክሩማህም እንደዚሁ በእነዚህ ተቋሞች ለታዳጊ አገሮች የሚሰጠውን እርዳታ «የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ ኢኮኖሚያዊ ወጥመድ» በማለት ገልጾታል ።[1] ስለዚህ ባንድ በኩል ከኢምፔሪያሊዝም ጋር ባላቸው መተሳሰር ምክንያት፣ በሌላ በኩል ደግሞ ከአብዛኞዎቹ ኋላቀር አገሮች (የሶሻሊስት የእድገት ፈለግን የሚከተሉትንም ጭምር) ጋር በአላቸው ግንኙነት የተነሳ ስለ እነዚህና እነዚህን ስለመሳሰሉት ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ድርጅቶች የበለጠ ማወቅ ከኢምፔሪያሊዝም ወጥመድ ላለመግባት ለሚደረግ ጥረት አስፈላጊነቱ አያጠራጥርም ።

የዚህ ጽሑፍ ትኩረት ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ሥርዓትን የማቀነባበር ከፍተኛ ኃላፊነት የተጣለበትና በአንዳንድ አካ

ባቢዎች የብሔራዊ መንግሥታት የበላይ « መንግሥት » እየተባለ የሚነገርለት ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት (IMF) ነው ። ጽሑፉ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትን አመሠራረት ፣ ዓላማና ተግባር ከገለጸ በኋላ የገንዘብ ድርጅቱ ከውጥኑ ጀምሮ እንዴት የኢምፔሪያሊዝምን ፣ በተለይም የአሜሪካ ኢምፔሪያሊዝምን ጥቅም ሲንከባከብና ከኋላቀር አገሮች ጋር በሚያደርገው ግን ኙነት በእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያ ነት ሲያገለግል እንደቆየ ለማሳየት ሙከራ ያደርጋል ። በመጨረሻም ጽሑፉ ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ሥርዓትን በአ ጠቃላይ እና ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅ ትን በተለይ በሚመለከት ረገድ ምን መደ ረግ እንዳለበት ይጠቁማል ።

አመሠራረት

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የተመሠ ረተው ከዓለም ባንክ (IBRD) ጋር ባንድ ወቅት ሲሆን ይኸውም እ. ኤ. አ. በ1944* በአሜሪካ ፣ ብሬቶን ውድስ በተባለው ሥ ፍራ በተደረገው ጉባኤ ነበር ። በዚህ ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ጉባኤ የተ ሰበሰቡት የአርባ አራት መንግሥታት ተወ ካዮች ነበሩ ። የጉባኤው ዓላማ በኢኮኖሚ ዝቅጠት እና በጦርነት ሳቢያ ተንኮታኩቶ የነበረውን የዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊና ንስ ሥርዓት መልሶ መገንባት መሆኑ ተገልጾ ነበር ።

አሜሪካና እንግሊዝ በጉባኤው የተሳተፉ ሲሆን ፣ ጉባኤው በተካሄደበት ወቅት ሁለ ተኛው የዓለም ጦርነት በመካሄድ ላይ ስለ ነበረ እንደ ፈረንሳይ ያሉ ሌሎች የአውሮፓ አገሮች መንግሥታት ተወካዮቻቸውን የላ ኩት በስደት ላይ ሆነው ነበር ።

ከኋላ ቀር አገሮች መካከል 19 የላቲን አሜ ሪካ አገሮች በጉባኤው ሲገኙ ፣ በተጨማሪም አምስት የእስያና ሶስት የአፍሪቃ አገሮች ተገኝተዋል ። በዚህ ጉባኤ ላይ ተወካዮች የነበሩዋቸው ሶስቱ የአፍሪቃ አገሮች ግብጽ፣ ኢትዮጵያና ላይቤሪያ ናቸው ። በጉባኤው ላይ የተካፈሉት ኋላቀር አገሮች በኢምፔ ሪያሊስት አገሮች ቀጥተኛም ሆነ እጅ አዙር ቁጥጥር ሥር ስለነበሩ የጉባኤውን ሂደት ለመወሰን ሙሉ ነጻነት አልነበራቸውም ። ሌሎች ቅኝ ግዛት የነበሩት የአፍሪቃ ፣ የእ ስያና የካሪቢያን አገሮች ደግሞ በጉባኤው ላይ ጨርሶ ምንም ዓይነት ቦታ አልተሰጠ ቸውም ነበር ።

በብሪቶን ውድስ ጉባኤ ላይ አራት የም ሥራቅ አውሮፓ አገሮች ማለትም ሶቭዬት ኅብረት ፣ ፖላንድ ፣ ቼኮዝሎቫኪያ እና ዩጐ ዝላቪያ ተሳትፈው ነበር ። ሆኖም ሶቭዬት ኅብረት ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባል ላለመሆን ስትወስን፣ ፖላንድ ደግሞ በ1950 በገዛ ፍቃዷ ከድርጅቱ ወጣች ። ቼኮዝሎቫ ኪያም እንዲሁ በ1954 ከድርጅቱ ለቃ ወጣች ። አሁን በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ውስጥ በአባልነት የሚገኙት የም ሥራቅ አውሮፓ ሶሺያሊስት አገሮች መሥ ራች አባል የሆነችው ዩጐዝላቪያ ፣ በ1972 ድርጅቱ ውስጥ የገባችው ሩማንያ እና ከጥቂት ወራት በፊት አባል የሆነችው ሀንጋሪ ብቻ ናቸው ። ቻይና የድርጅቱ መሥ ራች አባል ብትሆንም በድርጅቱ ውስጥ የነበራትን መቀመጫ ከ1949 እስከ 1980 የያዘው የታይዋን መንግሥት ተወ ካይ ነበር ። ከዚያ ወዲህ ግን የቻይና ሕዝ ባዊት ሪፐብሊክ በድርጅቱ ውስጥ ታይዋ ንን ተክታለች ። የሶሻሊስት አገሮች በድር ጅቱ ውስጥ ላለመሳተፍ የሚያቀርቡት አ ንድ ዋና ምክንያት የድምጽ አሰጣጡ ሥር ዓት አባላት ባላቸው ኮታ መጠን ላይ የተ መሠረተና የተዛባ በመሆኑ እና ይህም የድ ምጽ አሰጣጥ ሥርዓት በተለይ ዋና ዋና ውሳ ኔዎችን በሚመለከት ለአሜሪካ ድምጽን በድምጽ የመሻር መብት የሚሰጥ በመሆኑ ነው።ከሌሎች ዋና ዋና ምክንያቶች መካከል ደግሞ አባላት ማንኛውንም ድርጅቱ የሚጠ ይቃቸውን የኢኮኖሚ መረጃዎች፣ ያላቸውን

* በዚህ ጽሑፍ ውስጥ የተጠቀሱ ዓመተ ምህረቶች እንደ አውሮፓውያን አቆጣጠር ናቸው ።

የወርቅና የውጪ ምንዛሪ መጠንም ሳይቀር፣ በየጊዜው ለድርጅቱ የማቅረብ ግዴታ ያለ ባቸው መሆኑና የወርቅና የውጪ ምንዛሪ መዋጮም በአሜሪካ እንዲቀመጥ ግዴታ መኖሩ ፣ እንዲሁም አባል አገሮች ከድርጅቱ ብድር ለማግኘት ከቡርዧ የኢኮኖሚ አመለ ካከት የሚመነጩ ግዴታዎችን እንዲያሟሉ መጠየቃቸው ይገኙባቸዋል ።[2] በአጠቃ ላይ ድርጅቱ በኢምፔሪያሊዝም ኃይሎች ቁጥጥር ሥር የወደቀ በመሆኑ ሶሻሊስት አገሮች በድርጅቱ እንቅስቃሴ ሙሉ ተሳ ትፎ ሊኖራቸው አልቻለም ። ይህን ጉዳይ ወደፊት የምንመለስበት ይሆናል ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሥራውን የጀመረው በ1947 ሲሆን በወቅቱ 49 አባል አገሮች ነበሩት ። ካፒታሉም ስም ንት ቢሊዮን የአሜሪካ ዶላር ያህል ነበር። በ1981 የድርጅቱ አባል አገሮች ቁጥር 141 ሲሆን ፤ ከነዚሁ በመዋጮ ያገኘው ገን ዘብ ብቻ ድርጅቱ ሥራውን ሲጀምር ከነ በረው ካፒታል ጋር ሲነጻጸር አሥር እጅ ያህል አድጓል ።[3]

የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባል ባለመሆናቸው በጉልህ የሚታወሱ በመል ማት ላይ ያሉ አገሮች ኩባ ፣ አንጐላና ሞዛ ምቢክ ናቸው ። ኩባ የድርጅቱ መሥራች አባል ብትሆንም በ1964 በገዛ ፈቃዷ ከድ ርጅቱ ተገለለች ። አንጐላና ሞዛምቢክ ግን ነጻነታቸውን ከተቀዳጁ በኋላ በድር ጅቱ ውስጥ ጭራሹንም አልገቡም ። በሌላ በኩል የቪየትናምም ሶሻሊስት ሪፑብ ሊክ ቀድሞ በድርጅቱ ውስጥ በደቡብ ቪየ ትናም ተይዞ የነበረውን ሥፍራ ስትወስድ ሌሎች እንደ አፍጋኒስታን ፣ ኢትዮጵያ ፣ ካምፑቺያ ፣ ላኦስ ፣ ግሬናዳ እና ኒካራጉዋ ያሉ ሥርነቀል የፖለቲካ ለውጥ የተካሔደ ባቸው አገሮች ግን አባልነታቸው እንደጸና ቆይቷል ።[4] አንድ አገር በሌሎች በኢምፔ ሪያሊዝም ቁጥጥር ሥር በሚገኙ ሁለት ዓ ለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ተቋሞች ፣ ማለትም በዓለም ባንክና በዓለም አቀፍ የዕ ድገት ድርጅት ውስጥ ለመሳተፍ በቅድሚ ያ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባል መሆን ይኖርባታል ። ስለዚህ እንደኩባ ፣ አንጐላና ሞዛምቢክ ያሉ የዓለም አቀፍ የገ ንዘብ ድርጅት አባል ያልሆኑ አገሮች የዓ ለም ባንክና ዓለም አቀፍ የዕድገት ድርጅ ትም አባል አይደሉም ።

ዓላማና ተግባር

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሁለት ዓበ ይት ተግባራትን እንደሚያካሂድ ይገል ጻል ። የመጀመሪያው ተግባር የውጪ ምን ዛሪ ዋጋንና ክፍያን የሚመለከቱ መመሪያ ዎችን ማውጣትና የወጡትን መመሪያዎች አባል አገሮች በተግባር መተርጐማቸውን መከታተልና መቆጣጠር ሲሆን ፣ ሁለተኛ ው ደግሞ አባል አገሮች እነዚህኑ መመሪ ያዎች ለመከተል ይችሉ ዘንድ የሚያስፈ ልጋቸውን የገንዘብ ዕርዳታ መስጠት ነው። ለዚህ የሚያስፈልገው የገንዘብ ምንጭም ባብዛኛው የሚገኘው ከአባል አገሮች መዋ ጮ ነው። ድርጅቱ እነዚህን ተግባራት በማ ካሔድ ሲቋቋም በጸደቀው ስምምነት ላይ የተገለጹት ዓላማዎች ግባቸውን እንዲመ ቱ ለማድረግ ይቻላል በማለት ይለፍፋል። ድርጅቱ ሲቋቋም በጸደቀው ስምምነት ው ስጥ ከተዘረዘሩት ዋና ዋና ዓላማዎችም መ ካከል ዓለም አቀፍ የገንዘብ ነክ ስምምነ ትና የአጭር ጊዜ የውጭ ምንዛሪ ክፍያ ሥ ርዓት እንዲኖር ፣ የዓለም አቀፍ ንግድ እን ዲስፋፋና የተመጣጠነ ዕድገት እንዲያሳይ፣ የውጪ ምንዛሪ ዋጋ መዋዠቅ እንዲገታና አባል አገሮች የውጪ ምንዛሪ ችግር ሲያጋ ጥማቸው ችግሩ ከፍተኛ የኢኮኖሚ ቀውስ ከማስከተሉ በፊት መፍትሔ እንዲገኝለት ማድረግ የሚሉ ይገኙበታል ።[5] በተግባር እንደሚታየው ከሆነ ግን የዓለምአቀፍ የገ ንዘብ ድርጅት ዋና ተግባር ዝቅ ብለን በዝ ርዝር እንደምንመለከተውና ድርጅቱን በ ቁጥጥራቸው ሥር ባዋሉት የኢምፔሪያሊ

ስት ኃይሎች አመለካከት ካፒታሊዝምን ከውድቀት ማዳን ፣ የካፒታሊስት ይዞታ በ የአገሩ እንደየሁኔታው እንዲያቆጠቁጥና እንዲጠናከር ማድረግ ፣ እንዲሁም የሞኖ ፖል ካፒታል በውጪ ምንዛሪና በውጪ ንግድ ላይ ያለውን የበላይነት ማጠናከር ነው ። 6

በብሪቶንውድስ የተመሠረተው ዓለም አቀፍ የገንዘብ ሥርዓት ዋና ዋና መርሆዎችና የሥርዓቱ መንኮታኮት

በ1944 በብሪቶን ውድስ ስምምነት የተ ደረሰበት ሥርዓት በአንድ በኩል በሁለቱ የዓለም ጦርነቶች መካከል በነበረው በታላቁ የኢኮኖሚ ዝቅጠት ጊዜ እንደ ታየው ዓይነት ከፍተኛ የውጭ ምንዛሪ ዋጋ መዋዠቅ እንዳይኖርና በሌላ በኩል ደግሞ የውጪ ምንዛሪ ዋጋ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የተወሰነ ለውጥ እንዲያሳይ የማያስ ችል በወርቅ ላይ ሙሉ በሙሉ የተመሠ ረተ የገንዘብ ሥርዓት (GOLD STANDARD) ከሚያስከትለው ችግር እንዲያድን የታቀደ እንደነበር ይነገራል ። እያንዳንዱ የድርጅቱ አባል የገንዘቡን ዋጋ በወርቅ ወይንም በአሜሪካ ዶላር እንዲወስንና የገ ንዘቡም የምንዛሪ ዋጋ ከ1% በላይ ከፍ ወይም ዝቅ እንዳይል ስምምነት ተደረገ ። ቀደም ሲል ዋጋው ከ5.52 ግሬይንስ የተ ጣራ ወርቅ ጋር እንዲመዛዘን ተደርጐ የነ በረው የኢትዮጵያ ብር ከ40.25 የአሜ ሪካ ዶላር ሳንቲም ጋርም እኩል እንዲሆን የተደረገው በዚያን ጊዜ ነበር ። አንድ የድ ርጅቱ አባል አገር የገንዘቡን ዋጋ ሊለ ውጥ የሚችለው ከፍተኛ የሆነና ለረጅም ጊዜ የቆየ የውጪ ምንዛሪ ገቢ እና ወጪ መጠን አለመጣጣም ችግር ሲደርስበትና ድርጅቱም ይህንኑ ችግር ተገንዝቦ ሲፈቅ ድለት መሆኑ ስምምነት ተደረሰበት ። ሆኖም አባል አገሩ በተከታታይ የሚያደ ርገው የገንዘብ ዋጋ ለውጥ ስምምነት ከተ ደረሰበት የገንዘቡ ዋጋ ከአሥር እጅ በመቶ በላይ ካልሆነ የድርጅቱን ፈቃድ የማግ ኘት ግዴታ ውስጥ እንዲገባ አልተደረገም ነበር ። በስምምነቱ መሠረት የአሜሪካ ዶላር ይህን ከፍተኛ ሚና እንዲጫወት ሲደረግ ፣ አሜሪካ ለብሔራዊ ባንኳ ለሚቀ ርብ ለእያንዳንዱ ዶላር በቋሚነት አንዱን አውንስ ወርቅ በሰላሳ አምስት ዶላር ሂሳብ ለመቀየር ቃል ኪዳን እንድትገባ ተደርጐ ነበር ።

ይህ ቃል ኪዳን ፣ ዩናይትድ ስቴትስ ከሁ ለተኛው ዓለም ጦርነት በኋላ በዓለም በጥ ንካሬ እጅግ የላቀ ኢኮኖሚና ከካፒታሊስቱ ዓለም ጠቅላላ የወርቅ ክምችት 75 በመቶ ያህል ያላት አገር ከመሆንዋ ጋር ተዳምሮ የአሜሪካን ዶላር ልክ እንደወርቅ እንዲቆ ጠር አስቻለው።ስለዚህ ሌሎች አገሮች በአ ሜሪካ ዶላር ክፍያ ሲደረግላቸው ያለማቅ ማማት በመቀበል የውጪ ምንዛሪም በአሜ ሪካ ዶላር ያከማቹ ጀመር ። በዚህ አኳኋን አሜሪካ ዶላሯን እያተመች በዓለም ላይ በ ማሰራጨት ከሌሎች አገሮች ጋር በምታደ ርገው የገንዘብ ክፍያ ግንኙነት አማካኝነት የሚደርስባትን ዴፊሲት ስትሸፍን ቆየች ። እጅግ በጣም ብዙ ዶላሮችን በማሳተም በ ኮሪያና በቬየትናም የተደረጉትን ዓይነት ኢምፔሪያሊስት ጦርነቶች አካሔደች ። በሌ ሎች አገሮች የጦር ሠፈሮችን መሠረተች። ወደ ሌሎች አገሮች ካፒታል በማጓጓዝ ሕ ዝቦችን በዘበዘች ። ከሌሎች አገሮች ጥሬ ዕ ቃዎችንና ሌሎችንም ሸቀጦች በብዛት ወደ አገሯ ውስጥ አስገባች ። በየአገሩ ለሚገኙ አድኃሪና አጋሯ ለሆኑ ኃይሎችም የወታ ደራዊ እና የኢኮኖሚ ድጋፍ ሰጠች ። አሜሪካ ይህን ሁሉ በማድረጓ ለምሳሌ በ1970 የነበራት የወርቅ ክምችት ጠቅላላ ዋጋ 11 ቢሊዮን ዶላር ብቻ ሲሆን ፣ በገፍ

ካተመችው ገንዘቧ ውስጥ ከአሜሪካ ውጪ የተከማቸው ጠቅላላ መጠን 53 ቢሊዮን ዶላር ደረሰ ።

በዚህ አኳኋን በአንድ በኩል በዓለም ተቀባይነት ላለው ገንዘብ ያለው ፍላጐት በአፋጣኝ እያደገ ሲመጣ ፣ በሌላ በኩል ደግሞ በወርቅ ያልተደገፈ የአሜሪካን ዶላር በገፍ እትሞ ማስራጨቱ ከቀጠለ የአሜሪካ ዶላር ከፍተኛ ቀውስ ያጋጥመዋል የሚል መሠረት ያለው ፍርሀት ተፈጠረ ። ስለዚህ በአንድ በኩል ይህን ቀውስ ለማስቀረት፣በሌላ በኩል ደግሞ በዓለም ተቀባይነትያለው የገንዘብ እጥረት ለመቋቋም እርምጃ መውሰድ አስፈለገ።ለዚህ ነበር ቀደም ሲል በ1969 ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ስፔሻል ድሮዊንግ ራይት (ኤስ.ዲ.አር.) በተሰኘ ስነድ አማካኝነት ገንዘብ የማግኛ ልዩ መብት እንዲፈጥር ሥልጣን የተሰጠው ። በዚህ ሥልጣን መሠረት ድርጅቱ ዋጋቸው በቢሊዮን የአሜሪካ ዶላር የሚገመቱ ኤስ. ዲ. አር. በልዩ ልዩ ወቅቶች በመፍጠር ተሳታፊ ለሆኑ የድርጅቱ አባል አገሮች ለድርጅቱ በሚያደርጉት መዋጮ መጠን መሠረት ሲያድል ቆይቷል ። በአሁኑ ጊዜ የኤስ. ዲ. አር. ዋጋ የሚመሠረተው በአባላት አገሮች ዋና ዋና ገንዘቦች ዋጋዎች አማካይ ዋጋ ላይ ነው ። በዚህ አኳኋን የሚተመነው ዋጋ ከቀን ወደቀን ልዩነት የሚያሳይ ቢሆንም ፣ በአሁኑ ጊዜ የአንድ ኤስ ዲ. አር. ዋጋ 1.3 የአሜሪካ ዶላር አካባቢ እንደሚዋዥቅ ይታወቃል ። [7]

ይህም ሆኖ አሜሪካ ከሌሎች አገሮችጋር ያላት የገንዘብ ክፍያ ችግር እያደር እየተባባሰ መሔዱን ሳያቆም ቀረ ። በዚህ ምክንያት በ1971 ሶስት ትናንሽ የአውሮፓ ብሔራዊ ባንኮች በአሜሪካ የኢኮኖሚ ሁኔታ እምነት በማጣታቸው በዶላር መልክ አከማችተውት ከነበረው የውጪ ምንዛሪ በከፊል ወደወርቅ እንዲለወጥላቸው ለአሜሪካ ብሔራዊ ባንክ ጥያቄአቸውን አቀረቡ ። ነገር ግን ከአሜሪካ ውጪ የነበረው የዶላር ክምችት አገሪቷ ከነበራት የወርቅ ተቀማጭ እጅግ የበዛ መሆኑን የተገነዘበው የአሜሪካ መንግሥት የተጠቀሱት ብሔራዊ ባንኮች ያቀረቡትን የዶላር ክምችት ወደ ወርቅ ለመለወጥ ከተስማማ ሌሎችም ብሔራዊ ባንኮች የወርቅ ክምችቱ ከማለቁ በፊት ያላቸውን የዶላር ክምችት ወደ ወርቅ ለመለወጥ ይንጋጋሉ በማለት በፍርሀት ተዋጠ ። በዚሁ ሳቢያ በጥቂት ቀናት ውስጥ ማለትም በነሐሴ 1971 ዩናይትድ ስቴትስ በዶላር ለውጥ ወርቅ ላለመስጠት መወሰኗን አሳወቀች ።

በዚህ ዓይነት አሜሪካ ከሌሎች አገሮች የሚቀርብላትን ዶላር ወደ ወርቅ ለመቀየር የገባችውን ቃል ኪዳን በማፍረስ በብሪቶን ውድስ የተመሠረተው ዓለም አቀፍ የገንዘብ ሥርዓት እንዲንኮታኮት አደረገች።በዶላር ላይ የደረሰውን ቀውስ ለማስታገስ ይረዳል በማለትም አሜሪካ የገንዘቧን ዋጋ በዚያው ዓመት በ8.6% ፣ ዳግመኛም በ1973 በ10% ዝቅ እንዲል አደረገች ። በዚህ መሠረት በ1971 35 ዶላር የነበረው የአንድ አውንስ ወርቅ ዋጋ በ1973 ወደ 42.22 ዶላር ከፍ አለ ። በዚሁ ወቅት ግን ዶላርን ወደወርቅ ላለመለወጥ የተጣለው እገዳ እንደፀና ቆየ ። [8]

በገንዘቦች መካከል የነበረው ቋሚ የምንዛሪ ዋጋ ሥርዓት እንደፀና ሊቆይ እንደማይችልም ወዲያውኑ ግልጽ እየሆነ መጣ ። አሜሪካና ሌሎች ኢምፔሪያሊስት አገሮች ቋሚ የምንዛሪ ዋጋ ሥርዓትን በማውገዝ የምንዛሪ ዋጋቸው የገበያን ውጣ ውረድ ተከትሎ እንዲለዋወጥ አደረጉ ። ኋላም በ1978 በፀደቀ የድርጅቱ ስምምነት ማሻሻያ መሠረት ማንኛውም አባል አገር የሚስማማውን የምንዛሪ ዋጋ ተመን ሊደነግግ እንደሚችል ተገለጸ ። ይህ ማሻሻያ የአባል አገሮች የምንዛሪ ዋጋ ፖሊሲ የድርጅቱን አላማዎች አለመጻረሩን የመከታተልና የመቆጣጠር መብት ለዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ቢሰጥም ፣ በብሪቶን ውድስ ተመስርቶ

የነበረው ቋሚ የምንዛሬ ዋጋ ሥርዓት በዚህ አኳኋን ተሰረዘ ። በአዲሱ ማሻሻያ መሠረት አንድ አባል አገር የገንዘቡን የምንዛሬ ዋጋ በሌላ አገር ገንዘብ የምንዛሬ ዋጋ ላይ ፣ ወይ ንም ቁጥራቸው በርከት ባሉ አገሮች ገንዘ ቦች (ኤስ. ዲ. አርንም ጨምሮ) የምንዛሬ ዋጋዎች አማካይ ዋጋ ላይ ሊመሠርት፤ ወይንም የገበያን ውጣ ውረድ በመከተል ሊለዋወጥ እንዲችል ተደረገ ። ማሻሻያው በተጨማሪም የወርቅን ኦፊሴላዊ ዋጋ ከመ ሠረዙም ሌላ አባል አገሮች ለድርጅቱ የሚ ያደርጉትን መዋጮ በወርቅ እንዲከፍሉ የማ ይጠየቁ መሆናቸውን አሳወቀ ።[9] በብሬቶን ውድስ የተመሠረተው ዓለም አቀፍ የገን ዘብ ሥርዓት በዚህ ዓይነት ሲንኮታኮት ፣ የካፒታሊስቱ ዓለም የገንዘብ ቀውስና ወደ ፊት በስፋት የምንመለከተው የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የኢምፔሪያሊዝም ጥቅም አስከባሪነት እንደቀጠለ ይገኛል ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት በተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ስም ስለመገልገሉ

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት እንደ አንድ የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ልዩ አካል የሚታወቅ ሲሆን ፣ በሁለቱ ድርጅ ቶች መካከል ያለው ግንኙነትም በ1948 በተፈረመ ውል ላይ የተመሠረተ ነው ። በዚህ ስምምነት መሠረት የተባበሩት መን ግሥታት ድርጅት ተወካዮች (ድምጽ የመ ስጠት መብት ሳይኖራቸው) በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክ ተሮች ቦርድ ስብሰባዎች የመሳተፍ መብት አላቸው ። በአንጻሩም የዓለም አቀፍ የገን ዘብ ድርጅት ተወካዮች በተባበሩት መንግ ሥታት ድርጅት ጠቅላላ ጉባኤና የኢኮኖ ሚና የማኅበራዊ ምክር ቤት ስብሰባዎች የመሳተፍ መብት ተሰጥቷቸዋል ። ሆኖም የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት እንቅስቃሴ ወይም ፖሊሲ ውስጥ ጣልቃ ሊገባ አይችልም ። ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት እራሱን የቻለ ድርጅት መሆኑ በስምምነቱ ውስጥ ተገል ጿል ። በተባበሩት መንግሥታት ድርጅትና በዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት መካከል የተደረገው ስምምነት ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትን ምንም ዓይነት ግዴታ ውስጥ የማ ያስገባው ከመሆኑም በላይ የገንዘብ ድርጅ ቱን በቁጥጥራቸው ሥር ላዋሉት የኢምፔ ሪያሊስት አገሮች ከፍተኛ ጥቅም አስገኝ ቶላቸዋል ። ይኸውም በዓለም አቀፍ ድር ጅት አማካኝነት ለሚያደርጉት እንቅስቃሴ የተባበሩት መንግሥታት ድርጅትን ስምና ሥልጣን እንደሽፋን ሊገለገሉበት በመቻ ላቸው የሚያገኙት ጥቅም ነው ።[10]

አባላት ለድርጅቱ የሚያደርጉት መዋጮ በድምጽ አሰጣጥ ላይ ያለው ወሳኝነት ድርጅቱ በኢምፔሪያሊዝም ቁጥጥር ሥር እንዲውል ስለማድረጉ

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት መጠኑ ከፍተኛ የሆነ ገንዘብ በብድር መልክ ከአ ባል አገሮች የሚያገኝ ቢሆንም ዋንኛው የገ ንዘብ ምንጩ አባል አገሮች በተወሰነላቸው ኮታ መጠን መሠረት የሚያዋጡት መዋጮ ነው ። ለአንድ አገር የሚደለደለውን ፣ ኮታ (መዋጮ) መጠን የሚወስነውም የአገሩ ብሔራዊ ገቢ መጠን ፣ የውጭ ምንዛሬ ክም ችት መጠን ፣ የውጪ ንግድ ሁኔታ ፤ በተለ ይም የንግዱ ሚዛንና ሌሎችም የኢኮኖሚ ሁኔታዎች በአንድነት ታይተው ነው ።[11] አ ንድ አባል አገር ለድርጅቱ የሚከፍለው መዋጮ መጠን ደግሞ አባል አገሩ በድርጅ ቱ ውስጥ ያለውን የድምጽ ጥንካሬ ፣ ከድር ጅቱ ሊያገኝ የሚችለውን የብድር መጠንና ድርጅቱ በየጊዜው ከሚያድለው ኤስ.ዲ. አር ከተሰኘው ገንዘብ ማግኛ ልዩ መብት የሚያገኘውን ድርሻ ይወስናል ። ድርጅቱ ካከማቸው ወርቅ በከፊል እንዲሸጥ በተወ

ስነበትም ጊዜ ከወርቁ ሽያጭ የተገኘው ትርፍ ለአባል አገሮች በኮታ መጠን መሠረት እንዲከፋፈል ተደርጓል ። [12]

በ1981 የድርጅቱ ጠቅላላ ኮታ መጠን 59.6 ቢሊዮን ኤስ. ዲ. አር. ፣ ወይንም 77 ቢሊዮን ያህል የአሜሪካ ዶላር ነበር። የኮታ መጠን በአባል አገሮች መካከል ከፍተኛ ልዩነትን ያሳያል ። ለምሳሌ የአሜሪካ ኮታ 12.6 ቢሊዮን ኤስ.ዲ.አር. (ከጠቅላላው 21.2%)ሲሆን የማልዲቭ ደሴቶች ኮታ ግን 1.4 ሚሊዮን ብቻ ነው ። ከአሜሪካ በተጨማሪ መጠኑ ከአንድ ቢሊዮን በላይ የሆነ ኮታ ያላቸው ሌሎች አገሮች የሚከተሉት ናቸው ፡ እንግሊዝ 4.4 ፣ ጀርመን ፌዴራል ሪፑብሊክ 3.2 ፣ ፈረንሳይ 2.9 ፣ ሕዝባዊት ሪፑብሊክ ቻይና 1.8 ፣ ሕንድ 1.7 ፣ ሆላንድ 1.4 ፣ ቤልጂየም 1.3 ፣ አውስትራሊያ 1.2 ፡ ሳውዲ አረቢያ 1.04። እራሳቸውን «አሥሩ ታላላቅ አባላት» እያሉ የሚጠሩት የበለጸጉ ካፒታሊስት አገሮች (ማለትም ፣ አሜሪካ ፣ እንግሊዝ ፣ ምዕራብ ጀርመን፣ፈረንሣይ፣ ጃፓን ፣ ካናዳ ፣ጣሊያን ፣ ሆላንድ ፣ ቤልጂየምና ስዊድን) ድርሻ ከጠቅላላው ኮታ መጠን 55% ነው ። ይህ የኢምፔሪያሊስት አገሮች ቡድን በገንዘብ ድርጅቱ ላይ ወሳኝ የሆነ ተጽእኖ የሚያደርግ ነው ። የገንዘብ ድርጅቱ አባል የሆኑት ሃያ አምስቱ የበለጸጉ ካፒታሊስት አገሮች ከጠቅላላው ኮታ 65% በመካከላቸው ሲከፋፈሉ ፣ የቀሩት 116 አባል አገሮች ድርሻ የተረፈው 35% ነው ። የድርጅቱ አባላት የሆኑት 48 የአፍሪካ አገሮች (ደቡብ አፍሪካን ሳይጨምር) በአንድነት ያላቸው ድርሻ ከጠቅላላው 7% ብቻ ነው ። ኢትዮጵያ ያላት ድርሻ 54 ሚሊዮን ኤስ.ዲ.አር ሲሆን ይህም ከጠቅላላው 0.09% ይሆናል።

እያንዳንዱ አባል አገር በድርጅቱ ውስጥ የሚኖረውን የድምጽ ጥንካሬ የሚወስነው የኮታው መጠን መሆኑ የድርጅቱ የገዥዎች ቦርድ እና የሥራ አስፈጻሚ ቦርድ በኢምፔሪያሊስት አገሮች ቁጥጥር ሥር እንዲውል አድርጎታል ። በመሠረቱ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የበላይ አካል የእያንዳንዱ አባል አገር አንድ ገዥና አንድ ተለዋጭ ገዥ የሚወከሉበት የገዥዎች ቦርድ ነው። እያንዳንዱ የገዥዎች ቦርድ አባል ያለው የድምጽ ጥንካሬ የሚወክለው አባል አገር በድርጅቱ ውስጥ ከያዘው ኮታ ጋር በቅርብ የተያያዘ ነው ። እያንዳንዱ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባል አገር በድርጅቱ ውስጥ 250 መደበኛ ድምጽና ፣ በተጨማሪም ለኮታው ለእያንዳንዱ 100,000 ኤስ ዲ. አር. አንድ ድምጽ አለው ። በዚህ መሠረት ለምሳሌ አሜሪካ 126,326 ወይም ከጠቅላላው 20.10 % ድምጽ አላት ። «አሥሩ ታላላቅ አባላት» የሚባሉት ኢምፔሪያሊስት አገሮች ብቻ በአንድነት ሆነው ከጠቅላላው 51.4% ድምጽ አላቸው ። በዚህ መሠረት በአጠቃላይ በገንዘብ ድርጅቱ የገዥዎች ቦርድ ውስጥ ውሳኔ የመስጠት ሥልጣን በኢምፔሪያሊስት አገሮች እጅ ገብቷል ። [13]

በየዓመቱ አንዴ የሚሰበሰበው የገዥዎች ቦርድ ሥልጣኑን በአብዛኛው ለሥራ አፈጻሚ ዲሬክተሮች በውክልና መስጠቱ ይነገራል ። እንዲያውም እውነተኛ ሥልጣን ባብዛኛው ያለው በሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች እጅ ነው ። የገንዘብ ድርጅቱን የዕለት ተዕለት ተግባሮች የማካሔድ ኃላፊነት ያለበትና 22 አባላት ያሉት የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች ቦርድ በድርጅቱ የሥራ አመራር ዲሬክተር ሊቀ መንበርነት በዋሽንግተን ከተማ በየጊዜው እየተሰበሰበ ተግባሩን ያካሂዳል ። በገንዘብ ድርጅቱ ውስጥ ከፍተኛውን ኮታ የያዙት አምስት አባላት ማለትም አሜሪካ ፣ እንግሊዝ ፣ ምዕራብ ጀርመን ፣ ፈረንሣይ እና ጃፓን እያንዳንዳቸው አንድ የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተር ይሾማሉ ። በድርጅቱ ውስጥ በአንደኛ ወይም በሁለተኛ ደረጃ ከፍተኛ አበዳሪ የሆነው አባል አገር (ከላይ ከተጠቀሱት «ከአምስቱ ኃያላን» አንዱ ካልሆነ) አንድ የ

ሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተር ሊሾም ይችላል። በዚህ ደንብ መሠረት ሳውዲ ዓረቢያም አንድ የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተር ሾማለች። ይህ ለሁለት ዓመታት የሚቆይ ሲሆን ሳውዲ ዓረቢያ ከፍተኛ አበዳሪነቱን በአንደኛ ወይንም በሁለተኛ ደረጃ ከቀጠለች ከዚያም በኋላ የሚ. .ስ .ሆናል ። ሕዝባዊ ሪፑብሊክ ቻይናም በግሏ አንድ የሥራ አስጻሚ ዲሬክተር የመሰየም ሥልጣን ተሰጥቷታል ። የተቀሩትን 15 የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች ተመሳሳይ ፍላጐት ያላቸው አባል አገሮች በቡድን በመሰባሰብ ለ2 ዓመት ይመርጧሉ ። ልክ እንደገዥዎች ቦርድ ሁሉ በሥራ አስፈጻሚ ቦርድም ውስጥ እያንዳንዱ አባል ያለው የድምጽ ጥንካሬ በገንዘብ ድርጅቱ ውስጥ ካለው ኮታ ጋር የተያያዘ ነው ። [14] በየመንግሥታት የተመረጡት የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች እያንዳንዳቸው 250 ድምጽና በተጨማሪም አገሮቻቸው በድርጅቱ ውስጥ ላላቸው ኮታ ለእያንዳንዱ 100,000 ኤስ.ዲ. አር አንድ ድምጽ አላቸው። ተመሳሳይ ፍላጐት ያላቸው አባል አገሮች በቡድን በመሰባሰብ የመረጧቸው የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች ደግሞ 250 መደበኛ ድምጽና በቡድን ለመረጡት አገሮች አጠቃላይ ኮታ ለእያንዳንዱ 100,000 ኤስ. ዲ. አር. አንድ ድምጽ አላቸው ። [15]

የድምጽ አሰጣጥን በሚመለከት ፣ ባጠቃላይ አብዛኛውን ድምጽ ያገኘው ሐሳብ ተቀባይነት እንደሚያገኝ የተገለጸ ቢሆንም ፣ በጣም ከፍተኛ ውሳኔዎችን በሚመለከት ግን ከጠቅላላው 75% ወይም 85% የድምጽ ብልጫ ማግኘት ያስፈልጋል ። 85 % የድምጽ ብልጫ የሚያስፈልጋቸው የኮታ መጠን ለውጥን ፣ የውጪ ምንዛሪ ልውውጥን ፣ ለአንድ አባል አገር የተሰጠ የብድር የክፍያ ጊዜ ከገደቡ በላይ እንዲቀጥል ማድረግን ፣ የገንዘብ ድርጅቱን የወርቅ ክምችት አጠቃቀም ፣ የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮችን ቁጥር ማሳደግን ፣ ድርጅቱ የሚፈጥረውን ኤስ.ዲ.አር ዋጋ መወሰንና በአባላት መካከል ማከፋፈልን የሚመለከቱ ከፍተኛ ጉዳዮች ናቸው ። የ85% የድምጽ ብልጫ ሕግ ዋነኛ ባሕርይ ከጠቅላላው ድምጽ ከ20% በላይ ያላት አሜሪካ በተናጠል ወሳኝ ጉዳዮችን በሚመለከት ረገድ ድምጽን በድምጽ ለመሻር መቻሏ ነው ። [16]

እስካሁን ድረስ የገንዘብ ድርጅቱ ሥራ አስኪያጅ በመሆን የሚሠሩት የምዕራብ አውሮፓ ዜጐች መሆናቸውና በዚሁ አኳያ የዓለም ባንክ ፕሬዚዳንት በመሆን ደግሞ የሚሠሩት የአሜሪካ ዜጐች መሆናቸው በቋሚነት ሲሠራበት ቆይቷል ። እስካሁን ድረስ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሥራ አስኪያጅ በመሆን የሠሩት የቤልጂጉ ካሚይጊት (1946—51) ፣ የስዊድኑ ኢቫር ሩት (1951—56) ፣ አሁንም የስዊድኑ ፔር ያኮብስን (1956—63) ፣ የፈረንሣዩ ፒየር ፓውል ሽቫይትሠር (1963—73) የሆላንዱ ዮሃንስ ቪተፈን (1973—78) እና የፈረንሣዩ ዣክ ደ ላሮዚየር (ከ1978 ጀምሮ እስካሁን ድረስ) ናቸው ። የዓለም አቀፍ ገንዘብ ድርጅት ምክትል ሥራ አስኪያጅ ሆኖ የሚሠራው ሰው ደግሞ ሁልጊዜም የአሜሪካ ዜጋ መሆኑ ድርጅቱ በአሜሪካ ኢምፔሪያሊዝም ቁጥጥር ሥር መዋሉን በበለጠ ያረጋግጣል ። [17]

የድርጅቱ የብድር አሰጣጥ ሁኔታና የሚያስከትላቸው ከቡርዧ ርዕዮተ ዓለም ጋር የተገናዘቡ ግዴታዎች

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት በሚሰጠው የብድር ዓይነት ብዛት የታወቀ ሲሆን ፣ ተበዳሪዎችን ከሚያስገባቸው ግዴታዎች አንጻር የሚከተላቸው አጠቃላይ መርሆች እንዳሉት ይገልጻል ። አንድ አባል አገር ከድርጅቱ የሚወስደው ብድር ለድርጅቱ ካዋጣው መዋጮ ከ25% እስካልበለጠ ድረስ ምንም ዓይነት ግዴታ እንዲገባ አይጠየ

ቅም ። ሌላ ተጨማሪ የኮታውን 25% ያህል ብድር ለማግኘት የፈለገ አገር ግን ከሌሎች አገሮች ጋር ያለውን የገንዘብ ክፍያ ሚዛን መዛባት ችግር ለመወጣት«በቂ ጥረት»እንደሚያደርግ የሚያሳይ የኢኮኖሚ መርሐ ግብር (ፕሮግራም) ለገንዘብ ድርጅቱ ማቅረብ አለበት ።

ከዚህ ውጭ የሚገኙ ብድሮች ግን የተወሰኑ ግዴታዎችን ያስከትላሉ ። ይህም ማለት አንድ አባል አገር ብድሩን ሊያገኝ ይችል ዘንድ በድርጅቱ ተቀባይነት ያለው የአንድ ወይንም የሁለት ዓመት «የማስተካከያ» ፕሮግራም ("Stabilization" Programme) እና ከዚሁ ጋር አብሮ የሚሔድ የ«ተግባር መመዘኛ » («performance Criteria») ወጥቶ በሥራ ላይ እንዲውል ይደረጋል ። በብድር ጠያቂውና በገንዘብ ድርጅቱ መካከል የዚህ ዓይነት ስምምነት የሚደረሰው ከብዙ መደራደር በኋላ ሲሆን ፥ የገንዘብ ድርጅቱ በስምምነቱ አማካኝነት በተበዳሪው አገር ላይ የሚያደርገው ተጽዕኖ ጥንካሬ ተበዳሪው አገር ካለበት ችግር ጋር የሚመጣጠን ይሆናል ። ይህም ማለት ከፍተኛ የውጭ ምንዛሪ ችግር ደርሶበት የገንዘብ ድርጅቱን ብድር ከፉኛ የሚፈልግ አገር የራሱን የፖለቲካና የኢኮኖሚ ፖሊሲ ነድፎ በተግባር ከመተርጐም መብቱ አብዛኛውን ወይንም ሙሉ በሙሉ ለዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አሳልፎ ለመስጠት ይገደዳል ማለት ነው። ተበዳሪው አባል አገር በተግባር ለመተርጐም የተስማማባቸው ፖሊሲዎች በመርሐ ግብር ደብዳቤ (Letter of Intent) ውስጥ በዝርዝር እንዲገለጹ ይደረጋል ። ስምምነት ላይ እንደተደረሰም የተፈቀደው ብድር የሚሰጠው ባንድነት ተጠቃልሎ ሳይሆን በተጠባባቂነት አሠራር (Stand by Arrangement) መሠረት በየጊዜው ተከፋፍሎ ይሆናል ። የገንዘብ ድርጅቱ ወደተበዳሪው አገር በየጊዜው የኤክስፐርቶቹን ቡድን በመላክ ስምምነት ላይ የተደረሰበት የተግባር መመዘኛ መሟላት አለመሟላቱን ያረጋግጣል ። በቡድኑ አስተሳሰብ ተበዳሪው አገር የተግባር መመዘኛውን ያላሟላ ሆኖ ሲገኝ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለአባል አገሩ ሊሰጥ የተስማማውን ብድር ስጥቶ ሳይጨርስ በመሀል እንዲቋረጥ ያደርገና ፥ ብድሩ እንዲቀጥልለት ከፈለገ ሌላ የ«ማስተካከያ» ፕሮግራም መደራደር የሚያስፈልግ መሆኑን ለአባል አገሩ ይገልጽለታል ። አዲሱ«ማስተካከያ» ፕሮግራምም ቀደም ሲል ስምምነት ተደርሶበት ከነበረው ይልቅ የአባል አገሩን ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ መብት ለገንዘብ ድርጅቱ በይበልጥ አሳልፎ የሚያስጥ ይሆናል ።[18]

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት በክፍያ ሚዛናቸው ላይ ዴፊሲት ለደረሰባቸው አገሮች መፍትሔ ይሆናል ብሎ የሚያቀርበው የ«ማስተካከያ» ፕሮግራም ከአገር ወደ አገር የሚለያይ ቢሆንም በአጠቃላይ የሚከተሉትን ያቅፋል ።

— የዋጋ ንረት መከላከያ (Anti-Inflaitionary) ፕሮግራም ፤

ይህም የሚከተሉትን ያጠቃልላል

- የባንክ ብድርን መጠን መግታት ፥ የወለድ መጠንን ማሳደግ ፤
- የመንግሥት ዴፊሲት መጠንን መግታት (በተለይም ለማኅበራዊ አገልግሎት የሚውል የመንግሥት ወጪን መቀነስ)
- መንግሥታዊ የኢኮኖሚ ቁጥጥርን ማላላትና የመንግሥት ድርጅቶች የሚያስከፍሉትን ዋጋ መጨመር ፤
- በፍጆታ ሸቀጦች ላይ የሚደረገውን የዋጋ ድጐማ ማስቀረት ፤
- በመንግሥት ሥልጣን ሥር እስከሆነ ድረስ ምንዳ እንዳይጨምር ቁጥጥር ማድረግ ፤
- የዋጋ ቁጥጥርን ማስቀረት ።

— ለውጪ ካፒታሊስቶች አመቺ ሁኔታን መፍጠር ፤

—የውጪ ምንዛሪንና የገቢ ንግድን ቁጥጥር ማስቀረት ወይም ቁጥጥሩን ማላላት ፣

—የገንዘብን የምንዛሪ ዋጋ መቀነስ ።[19]

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት መፍትሔ ብሎ የሚያቀርበውን ፕሮግራም «ሳይንሳዊ» መሠረት እንዳለውና እራሱንም ለአባል አገሮች የቴክኒክ ዕርዳታ በማበርከት ተግባር ላይ ብቻ የተሰማራ ፣ የማያዳላና ገለልተኛ እንደሆነ አድርጐ ያቀርባል። ሆኖም የድርጅቱ እንቅስቃሴ በሚገመገምበት ጊዜ በግልጽ የሚታየው የዚህ ተቃራኒ ነው ። በ1980 በአሩሻ ታንዛኒያ ፣ ስለ «ዓለም አቀፍ የገንዘብ ሥርዓትና ስለአዲሱ ዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ሥርዓት»ተደርጐ የነበረው ጉባኤ ያሳለፈው ውሳኔ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትን ኢሳይንሳዊነት ፣ አድልዎ አድራጊነትና ገለልተኛ አለመሆን በጠንካራ ቃላቶች በትክክል ያመለክታል ።

እንደ ጉባኤው ትክክለኛ አስተያየት የገንዘብ ድርጅቱ ሳይንሳዊ አይደለም ። ኋላቀር አገሮችን በዕድገት ሂደታቸው ውስጥ የገንዘብ ከፍያ ችግር ማጋጠሙ በአገር ውስጥና በዓለም አቀፍ ደረጃ ካለው የኢኮኖሚ ልዩ ልዩ ክፍሎች አደረጃጀት አንጻር ሲታይ የማይቀር መሆኑ ግልጽ ነው ። ነገር ግን የገንዘብ ድርጅቱ እንደመፍትሔ አድርጐ የሚያቀርባቸው ሐሳቦች ኋላቀር አገሮች በዕድገት ሂደታቸው ውስጥ የሚያጋጥማቸውንም ሆነ የገቢ ንግዳቸው ዋጋ በመናሩና ከወጪ ንግዳቸው የሚያገኙት ገቢ በመቀነሱ ምክንያት የሚደርስባቸውን ያልታሰበና ድንገተኛ የሆነ የውጭ ምንዛሪ ከፍያ ዴፊሲት ችግር ለመቋቋም የታቀዱ አይደሉም ። እነዚህን ጉዳዮች የሚመለከቱ አሁን ያሉት ሁኔታዎች የገንዘብ ድርጅቱ ሲቋቋም ከነበሩት ሁኔታዎች ጋር ሲነጻጸሩ ከፍተኛ ልዩነት ያላቸው ሆነው ሳለ ፣ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የኋላቀር አገሮችን የኢኮኖሚ ችግሮች በገንዘብ ነክ ፖሊሲ ብቻ ሊቃለሉ እንደሚችሉ ፣ ጊዜአዊ ሁኔታዎች አድርጐ መቁጠሩን እንደቀጠለ ነው ።[20] የኋላቀር አገሮች ችግር የውጪ ምንዛሪ እጥረትን ብቻ የሚመለከት ሳይሆን ከዚያም በላይ መሠረታዊ የሆኑ ዓለም አቀፍ የንግድ ግንኙነቶችን ፣ የቴክኖሎጂ ስርጭትን ፣ ወዘተ . . . የሚጨምር መሆኑን ለመገንዘብ ያለመፈለግ የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ትልቁና ዋናው ድክመቱ ነው ።

የገንዘብ ድርጅቱ ገለልተኛ ስላለመሆኑና በቡርዧ ርዕዮተዓለም ስለመበከሉ የአሩሻው ጉባኤ የሰጠውን አስተያየት ከማየት በፊት ድርጅቱ መፍትሔ ለሚላቸው አንዳንድ ሃሳቦች ሳይንሳዊ መሠረት ብሎ የሚያቀርባቸውን አስተሳሰቦች መመልከት አስፈላጊ ነው። በአንድ አገር ውስጥ የዋጋ ንረት መናር የወጪ ንግድን የሚያዳክምና የገቢ ንግድን የሚያበረታታ በመሆኑ የአገሩን የውጭምንዛሪ ከፍያ ችግር የማባባስ አዝማሚያ ያለው መሆኑ የታወቀ ነው ። ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅትም የውጪ ምንዛሪ ከፍያ ችግርን ለማቃለል ያስችላል በሚል ሳቢያ ፀረ ዋጋ ንረት ብሎ የሚያቀርበው ፕሮግራም አለ ። የዚህ ፕሮግራምም መሠረት ፣ የዋጋ ንረት መንስኤ በአገር ውስጥ የሚዘዋወረው ገንዘብ መጠን ለገበያ ከሚቀርቡ ሸቀጣሸቀጦች መጠን ጋር በማይመጣጠን አኳኋን ከፍተኛ ሆኖ መገኘት መሆኑን ድርጅቱ ይለፍፋል ። ድርጅቱ ከዚህም በመነሳት በአንድ አገር ውስጥ የሚዘዋወረው ገንዘብ መጠን ሊያድግ የሚችለው የመንግሥት ወጪ አድጎ የበጀት ዴፊሲት ሲያጋጥምና ባንኮችም የሚሰጡት ብድር ሲያድግ በመሆኑ እነዚህ መገታት አለባቸው ይላል ። እንዲሁም እንደድርጅቱ አባባል የመንግሥት ቀረጥንና መንግሥታዊ ድርጅቶች ለዕቃና ለአገልግሎት የሚያስከፍሉትን ዋጋ መጨመር በሕዝብ እጅ የሚገኘው ገንዘብ ወደ መንግሥት እጅ እንዲገባ በማድረግ የዋጋ ንረትን ለመቋቋም ያስችላል ። የወለድ መጣኔንም ማሳደግ ሕዝቡ የተቀማጭ ገንዘቡን መጠን እንዲያሳድግና ከባንክ የሚበ

ያረውን ብድር መጠን እንዲቀንስ በማድ
ረግ በአገሩ ውስጥ የሚዘዋወረው ገንዘብ
መጠን እንዲቀንስ በመርዳት የዋጋ ንረትን
ለመከላከል ይረዳል ብሎ የገንዘብ ድርጅቱ
ያምናል ። በአንድ አገር ውስጥ የወለድ መ
ጣኔ ማደግ በተጨማሪም የውጭ አገር ዜጐ
ችና ኩባንያዎች ከፍተኛ ወለድ ለማግኘት
ሲሉ ገንዘባቸውን ወደዚሁ አገር ስለሚያ
ዛውሩ የውጭ ምንዛሬ ችግርን ለማቃለል
ይረዳል የሚል ሀሳብም ከድርጅቱ ይሰነዘ
ራል ። ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ዋጋ
በገበያ ውስጥ ከብዙ መዋዠቅ በኋላ በራሱ
ሊስተካከል ስለሚችል ይህም በሂደቱ በተ
ለያዩ ክፍላተ ኤኮኖሚ መካከል የሚኖረውን
የሰው ኃይልና የማቴሪያል ስርጭት ባልተ
ዛባ መንገድ እንዲካሄድ ሊያደርገው ይች
ላል የሚል አመለካከት ስለአለው ፣ የመንግ
ሥት የዋጋ ቁጥጥርን በጥብቅ ይቃወማል ።
በአጠቃላይ መንግሥት በኤኮኖሚው ውስጥ
የሚያደርገው ጣልቃ ገብነት ማደግ ኤኮኖ
ሚው በበለጠ እንዲዛባ ከማድረጉም በላይ
ግለሰቦችና ድርጅቶች ገንዘባቸውን ወደ
ውጪ እንዲያሸሹ በመገፋፋት የአገሪቱ
የውጪ ምንዛሪ ችግር እንዲባባስ ያደርጋል
ብሎ ስለሚያምን ፣ የዓለም አቀፍ የገንዘብ
ድርጅት መሪ መፈክር መንግሥት በኢኮ
ኖሚ እንቅስቃሴ ውስጥ እጁን ከማስገባት
ይቆጠብ የሚል ነው ።

የውጪ ምንዛሪንና የገቢ ንግድን ቁጥጥር
ማስቀረት ወይንም ማላላት ፣ ሸቀጣ ሸቀጦ
ችና ካፒታል ነፃ እንቅስቃሴ እንዲኖራቸው
በማድረግ በልዩ ልዩ ክፍላተ ኤኮኖሚ መካ
ከል የሚኖረው የሰው ኃይልና የማቴሪያል
ስርጭት ባልተዛባ መንገድ እንዲካሄድ ይረ
ዳል የሚል አስተሳሰብም ከድርጅቱ በተደ
ጋጋሚ ሲሰነዘር ይሰማል ። የአንድ አገር
ገንዘብ የምንዛሪ ዋጋ እንዲቀንስ ሲደረግ የሌ
ላው አገር ገንዘብ የምንዛሪ ዋጋ አንጻራዊ
ዕድገትን ስለሚያሳይ በውጭ ምንዛሪ ከውጪ
የሚገዙ ሸቀጣሸቀጦች እንዲወደዱና ወደ
ውጪ የሚላኩ ሸቀጣ ሸቀጦች በአገሩ ገን
ዘብ ሲተመኑ እንዲረክሱ በማድረግ የገቢ
ንግድን በማዳከምና የወጪ ንግድን በማጠ
ናከር የውጪ ምንዛሪ ችግርን ለማቃለል ይረ
ዳል በማለት ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት
የገንዘብ የምንዛሪ ዋጋ ቅነሳን በየጊዜው
እንደ መፍትሄ አድርጎ ያቀርባል ። የውጭ
ምንዛሪ ወደ አገር ውስጥ ለማስገባት ያስች
ላል በሚልም ሳቢያ የገንዘብ ድርጅት
ለውጪ ካፒታሊስቶች አመቺ ሁኔታ እንዲ
ፈጠር ይጠይቃል ።[21]

እዚህ ላይ በቅድሚያ መገንዘብ የሚያስ
ፈልገው እንደዋጋ ንረት ፣ የመንግሥት ወጪ
ከገቢ በልጦ መገኘትና በልዩ ልዩ ክፍላተ
ኤኮኖሚ መካከል የሰው ኃይልና የማቴሪያል
ስርጭት መዛባትና የመሳሰሉ ሁኔታዎች በቁ
ጥጥር ሥር መዋል የለባቸውም ማለት አለ
መሆኑን ነው ። ይሁንና ዓለምአቀፍ የገንዘብ
ድርጅት ለነዚህ ችግሮች መፍትሔ ብሎ
የሚያቀርባቸው ሀሳቦች በእርግጥ ለችግሮቹ
መፍትሔ ሊሆኑ እንደማይችሉ ደግሞ መገ
ንዘብ ያስፈልጋል ። በዚህ አጋጣሚ የድር
ጅቱ የ« መፍትሄ » ሃሳቦች ከቡርዧ ርዕዮተ
ዓለም ጋር ምን ያህል የተቆራኙ ናቸው ?በእ
ነዚህ ሀሳቦች ላይ የተመረኮዙ እርምጃዎች
መውሰድስ ያልታሰቡና ተፈላጊ ያልሆኑ ምን
ምን ሁኔታዎችን ያስከትላሉ ? የሚሉትን
ጥያቄዎች መሠንዘር እጅግ አስፈላጊ ነው።
ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት እንደመፍ
ትሔ አድርጎ የሚያቀርባቸው ሀሳቦች የተ
መሠረቱት በቡርዧ የኤኮኖሚ ንድፈ ሀሳ
ቦች ላይ ሲሆን፣በእነዚሁ ንድፈ ሀሳቦች መሠ
ረት የሚወሰዱ እርምጃዎች እንኳን የኋላ
ቀር አገሮችን ችግሮች ሊያቃልሉ ይቅርና
በቅድሚያ ያንጸባርቃሉ የሚባለውን የዳ
በሩ ካፒታሊስት አገሮች ሁኔታ የማያንጸ
ባርቁና የእነዚህኑ አገሮች ችግሮች ለመረ
ዳትና ለችግሮቹ መፍትሄ ለማግኘት የማያስ
ችሉ ለመሆናቸው ኢምፔሪያሊስት አገሮች
በየጊዜው ከሚያጋጥሟቸው የኤኮኖሚ ቀው
ሶች ፣ በተለይም ከዋጋ ንረትና ከሥራ አጥ
ነት ችግሮች መባባስ የበለጠ መረጃ ሊገኝ
አይችልም ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት እራሱን ገለልተኛና ከርዕዮተዓለም ነጻ የሆነ ድርጅት ለማስመሰል ልፈፋ ማካሄዱ የታወቀ ነው። ሆኖም ይህ ልፈፋ ድርጅቱ የቡርዧ ርዕዮተ ዓለም ተገዥ መሆኑንና የሚያቀርባቸው ሀሳቦች በቡርዧ ርዕዮተዓለም ላይ የተመሠረቱ መሆናቸውን ሊያሸር አይችልም ። ድርጅቱ የሚያቀርባቸው ሀሳቦች ከመንግሥት ቁጥ ጥር ነጻ የሆነ ገበያ ለችግሮች ሁሉ መፍትሔ ሊያስገኝ ይችላል የሚል አስተ ሳሰብ ላይ የተመሠረቱ ሲሆን፣ የአገር ውስ ጥና የውጪ ካፒታሊስቶች በኤኮኖሚው ውስጥ እንደልብ እንዲፈነጩ የሚያስችሉ ናቸው ። ከዚህም አመለካከቱ በመነሳት ድር ጅቱ በአንድ አገር ኤኮኖሚ እንቅስቃሴ ውስጥ የመንግሥት ተሳትፎ እንዳይኖር አለ ዚያም እጅግ አነስተኛ በሆነ ደረጃ እንዲወ ሰን ጥረት ከማድረግ የተቆጠበበት ጊዜ የለም ።

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት በመሠረቱ የፖለቲካ ተቋም መሆኑን በተግባር አረጋ ግጧል ። በኋላቀር አገሮች ለሰፊው ሕዝብ የሚጠቅሙ መሠረታዊ የሆኑ መዋቅራዊ ለውጦችን ለማምጣት የሚደረጉ ብሔራዊ ጥረቶችን በማፈን ካፒታሊስታዊ ግንኙ ነት እንዲስፋፋ ያደርጋል ። ከወዛደሮች ይልቅ ለካፒታሊስቶች ፣ ከመንግሥታዊ የኢኮኖሚ ዘርፍ ይልቅ ለግል የኢኮኖሚ ዘርፍ ያደላል ። ድርጅቱ የሚከተለው ፖሊሲ በመሠረቱ በመደቦች መካከል የሚገኝ የኑሮ ደረጃ ልዩነትን ለማጥበብ ከሚያስችል ለውጥ ፣ እራስን በራስ ከመቻልና ከማናቸውም ተጽዕኖ ነጻ ከሆነ ዕድገት ጋር የማይጣጣም ነው ። ኋላ ቀር አገሮችን በሚመለከት የገንዘብ ድር ጅቱ የሚያቀርባቸው ሐሳቦች በተቀነባበረ መንገድ በነዚህ አገሮች ውስጥ ያሉ ወግ አጥባቂና የካፒታሊስቱን የዕድገት ፈለግ የሚከተሉ ኃይሎችን የሚደግፉ ናቸው ። በተለይም ደግሞ የሶሺያሊስቱን የዕድገት ፈለግ በመከተል ከኋላ ቀርነት ለመላቀቅ በ ሚታገሉ አገሮች ውስጥ ፣ ለሶሻሊዝም በቆ ሙና ሶሻሊዝምን በተለያየ መንገድ በሚ ጻረሩ ኃይሎች መካከል ከሚካሔደው ትግ ል አንጻር ፣ ከዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅ ት (IMF) ጋር የሚመሠረተው ግንኙ ነት በከፍተኛ ጥንቃቄ እስካልተያዘ ድረስ የመንግሥት ይዞታውን በማዳከም የግል የኢኮኖሚ ይዞታውን የሚያጠናክር ፣ በዚህ ም የአብዮትን ማኅበራዊ መሠረት በማጥ በብ ፀረ ሶሻሊስት ኃይሎችን የሚያጠና ክርና ለአብዮት ቡርቦራና ቅልበሳ ሴራች ው ሁኔታዎችን የሚያመቻች በመሆኑ ፣ ሁኔታው እጅግ በጣም በጥሞና ሊጤን የሚ ገባው ነው ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የራሱን መመሪያዎች በማስፈጸምም ፀኩል በአባል አገሮች መካከል ልዩነት ያደርጋል ። ኢም ፔሪያሊስት አገሮችና የካፒታሊስቱን የዕ ድገት ፈለግ የሚከተሉ አገሮች ጠንካራ ግዴታዎችን እንዲያሟሉ አይጠየቁም ። ኢምፔሪያሊስት አገሮች የድርጅቱን መሠ ረታዊ መርሆች ባፈረሱበት ጊዜ እንኳን ድ ርጅቱ አይቶ እንዳላየ ማለፉ የታወቀ ነው። ሶሻሊስት የዕድገት ፈለግ የሚከተሉ አገሮ ች ላይ ግን በተለይ የውጭ ምንዛሪ ችግራቸ ው ከፍተኛ ደረጃ ላይ ደርሶ ሲገኝ እጅግ አስቸጋሪ ግዴታዎችን ይጭንባቸዋል ።[22] ሆኖም ድርጅቱ ሶሻሊስት የዕድገት ፈለግ የሚከተሉ አገሮችን ቀስ በቀስ አግባብቶ በኢምፔሪያሊዝም የብዝበዛ መረብ ውስጥ ለመመለስ በሚያደርገው ጥረት ፣ ለመጀመ ሪያ ጊዜ ጠንካራ ግዴታዎች ውስጥ ባለማ ስገባት ቀስ በቀስ ግን ወጥመዱን እያመ ቻቸ ሊያዘናጋ የሚፈልግ መሆኑንም በዚህ አጋጣሚ መጥቀስ አስፈላጊ ነው ።

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት—ኃይለኛው አዞ ። ስውርና ምሥጢራዊ ፤ እጅግ በጣም ጠንካራ የሆኑ ጥርሶች ያሉት ፤ በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ያሉትን አድብቶ የሚይዝ

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለኋላቀር
አገሮች«መድኃኒት» ብሎ የሚያቀርባቸው
ሐሳቦች ፋይዳ ቢስ ብቻ ሳይሆኑ መራራም
ናቸው ። ይህን ለማብራራት አንዳንድ
ምሳሌዎችን እንውሰድ ። ድርጅቱ የዋጋ ን
ረትን በመግታት የውጭ ምንዛሪ ችግርን
ያቃልላሉ በሚል ሳቢያ የመንግሥት ወጪ፣
ባንኮች የሚሰጡት ብድርና የገንዘብ የምን
ዛሪ ዋጋ ፣ እንዲሁም ምንዳ እንዲቀነሱ ይ
ጠይቃል ። ሆኖም የውጭ ምንዛሪ ክፍያ ች
ግር በአገር ውስጥ በመነጨ የዋጋ ንረት ቢ
ሳበብም ፣ በገቢ ንግድ አማካኝነት ወደኋላ
ቀር አገሮች የሚዛመተው የዋጋ ንረት በድ
ርጅቱ አይነሳም ። በተጨማሪም ችግሩ በ
ወጪ ንግድ ዝቅተኛነት ቢሳበብም ኢምፔ
ሪያሊስት አገሮች ከኋላቀር አገሮች በሚ
ላኩ ሸቀጦች ላይ የሚጥሉት የኮታ ገደብና
ከፍተኛ የቀረጥ ክፍያ ከቶውንም አይወ
ሳም ።

የመንግሥት ወጪ ሲቀንስ ግን በተለይ
አነስተኛ ገቢ ያላቸውን የኅብረተሰቡን
ክፍሎች ለሚጠቅሙ ፕሮግራሞች የሚ
መደበው ወጪ ይቀንሳል ። እንደ ምግብ
ላሉ መሠረታዊ ዕቃዎች ፣ ወይንም እንደ
መጓጓዣ ላሉ አስፈላጊ አገልግሎቶች
ከመንግሥት ይደረግ የነበረ የዋጋ ድጐ
ማ ሲቋረጥ አነስተኛ ገቢ ያላቸው የኅብ
ረተሰቡ አባላት አሁንም በይበልጥ ጉዳት
ይደርስባቸዋል ። ባንኮች የሚሰጡት ብድር
እንዲቀንስ ሲደረግ በይበልጥ የሚጐዱት
የአገር ውስጥ ትንንሽ አምራቾችና ካፒታ
ሊስቶች ናቸው ። ትልልቆቹ የአገር ውስጥ
እና የውጭ ኩባንያዎች የብድር ቅድሚያ
እንዲያውም በአነስተኛ ወለድ ሊያገኙ ይ
ችላሉ። ይህ አድራጐት ትልልቅ ካፒታሊስ
ቶች ትንንሽ ካፒታሊስቶችን በመዋጥ የኢ
ኮኖሚና የፖለቲካ ኃይላቸውን እንዲያጠና
ክሩ ከመርዳቱም በላይ ፣ የሥራ ፈቱን ቁጥ
ር ያበዛዋል ። ይህም የመንግሥት ወጪ በ
መቀነሱ አዲስ ከሚፈጠረው ሥራ አጥነት
ጋር ሲደመር ችግሩን የተባባሰ ያደርገዋል።
ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የአንድን አ
ገር መንግሥት ወጪውን እንዲቀንስ ፣ ወይ
ንም ባንኮች የሚሰጡትን ብድር እንዲቀ
ንሱ ሲጠይቅ ግን እነዚህንና እነዚህን የመ
ሳሰሉ ሌሎች ችግሮች እንደሚፈጠሩ ባለ
ማወቁ ሳይሆን ዓላማው ያተኮረው በጋራ
የእጅ አዙር የቅኝ አገዛዝ መሣሪያነቱ የተ
ሰጠውን ተልዕኮ ከመወጣቱ ላይ በመሆኑ
ነው ። ይህንንም ለማለት የሚያስችለው እ
ንደተጠበቀው ችግሮች በሚነሱበት ጊዜ
መፍትሔ በመሻቱ ረገድ ለመተባበር ፈቃ
ደኛ ሁኖ አለመገኘቱ ነው ።

አንድ ኋላቀር አገር የገንዘቡን የምንዛሪ
ዋጋ በመቀነስ የውጭ ምንዛሪ ችግሩን ለማ
ስወገድ አይችልም ። እንዲያውም የከፋ
ማድረግ ጉዳቱ አመዝኖ ይገኛል ። አንድ
ኋላቀር አገር ከውጭ የሚገዛቸው ሸቀጣ
ሸቀጦች በአብዛኛው የገንዘቡ የምንዛሪ
ዋጋ ቀነሰም አልቀነሰም የግድ መገዛት
ያለባቸው ናቸው ። ልዩነቱ የገንዘቡ የም
ንዛሪ ዋጋ ከቀነሰ በኋላ ከውጭ የሚገዙት
ዕቃዎች የበለጠ ውድ መሆናቸው ብቻ
ነው ። እንዲሁም የገንዘብ የምንዛሪ ዋጋ
መቀነስ የተባለው አገር ያለበትን የውጭ
ዕዳ ያሳድገዋል ። ይህም የሚሆንበት ምክ
ንያት የአገሩ ገንዘብ ዋጋ ከውጭ ምንዛሪ
ጋር ሲነጻጸር ስለሚቀንስ ብድሩን በውጭ
ምንዛሪ ለመክፈል መጠኑ የበዛ የአገር
ውስጥ ገንዘብ ስለሚያስፈልግ ነው ። በተ
ጨማሪም አንድ ኋላቀር አገር በገንዘቡ
የምንዛሪ ዋጋ ቅነሳ አማካኝነትም ሆነ
በሌላ ምክንያት ወደውጭ የሚልካቸው
ሸቀጣ ሸቀጦች ዋጋ መቀነስ ከወጪ
ንግድ የሚያገኘውን ገቢ ብዙውን ጊዜ
ላያሳድገው ፣ እንዲያውም ሊያሳንሰው
ይችላል ።

ለዚህም ሁለት ምክንያቶችን ለመጥቀስ
ይቻላል። አንደኛው ምክንያት የአንድ ኋላ
ቀር አገር ዋና ችግር ለወጪ ንግዱ
ገበያ ማጣት ሳይሆን ውጭ ገበያ ለማቅ
ረብ የሚችለው ምርት መጠን አነስተኛነት
መሆኑ ነው ። ሁለተኛው ምክንያት ኋላ
ቀር አገሮች ለውጪ ገበያ የሚያቀርቧቸው

በተለይም የእርሻ ምርቶች ዋጋቸው ስለቀነሰ ከቀድሞው ከፍተኛ በሆነ መጠን ሊሸጡ የሚችሉ አለመሆናቸው ነው ። ሁለተኛውን ምክንያት በይበልጥ ለማብራራት ያህል ለምሳሌ የቡና ዋጋ እንበል በ15 በመቶ ቢቀንስ ብዙ ሰዎች ከበፊቱ የበለጠ ቡና አይጠጡም ። አንድ ኋላቀር አገር ወደ ውጭ የሚልካቸውን ሸቀጣ ሸቀጦች ዋጋ በመቀነስ የወጪ ንግዱን እስከተወሰነ ደረጃ ሊያሳድግ ይችላል ቢባልም እንኳ ፣ ኋላቀር አገሮች ለውጭ ገበያ የሚያቀርቧቸው ሸቀጣ ሸቀጦች በአብዛኛው ተመሳሳይ በመሆናቸው የሌሎቹን ኋላቀር አገሮች ገበያ በመጋፋት የሚያድግ ስለሚሆን የኋላቀር አገሮችን ችግር በአጠቃላይ ለማሻሻል የሚያስችል እርምጃ አይሆንም ።[23]

የገንዘብ የምንዛሪ ዋጋን መቀነስ የሚያስከትለው ችግር ከዚህ በላይ በተጠቀሱት ብቻ የሚወሰን አይደለም ። የገንዘብ ምንዛሪ ዋጋን መቀነስ ከውጪ የሚገዙ ሸቀጣ ሸቀጦችን ዋጋ ስለሚያንረው በተለይ በገቢ ንግድ ላይ በከፍተኛ ደረጃ ጥገኛ በሆኑ ኋላቀር አገሮች ውስጥ የኑሮ ሁኔታ እንዲወደድ ያደርጋል ። ይህም በተለይ የሚጐዳው ከምንዳ በስተቀር ሌላ ገቢ የሌላቸውን ሰዎች ሲሆን ባለመሬቶችና ካፒታሊስቶች ፣ በተለይም የውጭ ሞኖፖሎች በሁኔታው በመጠቀም ብዝበዛቸውን ያባብሱታል ። የገንዘቡን የምንዛሪ ዋጋ በቀነሰው አገር ውስጥ ቅርንጫፍ ያቋቋሙ የውጭ ሞኖፖሎች ለአገሬው ወዝ አደር የሚከፍሉት ምንዳ በውጭ ምንዛሪ ሲተመን ከበፊቱ ስለሚያንስ ትርፋቸው ያድጋል ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የዋጋ ንረትን ለመከላከል በሚል ሳቢያ የምንዳ ጭማሪ እንዳይደረግ አጥብቆ ይወተውታል ። እዚህ ላይ በተለይ በገቢ ንግድ ላይ በከፍተኛ ደረጃ ጥገኛ ለሆኑ አገሮች ድርጅቱ እንደዋና መፍትሄ አድርጐ የሚያቀርበው የገንዘብ ምንዛሪ ዋጋ ቅነሳ ለዋጋ መናር አንድ ዋና ምክንያት መሆኑን መገንዘብ ያሻል ። ይህ ከሆነ ታዲያ የምንዳ ጭማሪ እገዳ እንዲደረግ ጉትጉታው ለምን ይሆን ? የዚህ ምክንያት ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ገለልተኛ አለመሆኑ ነው። ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የምንዳ ጭማሪ እገዳ እንዲደረግ የሚወተውተው ከሁሉ አስቀድሞ ካፒታሊስቶች ፣ በተለይም የውጭ ሞኖፖሎች በዋጋ ንረት ሁኔታ በመጠቀም የሠራተኛውን ሕዝብ ብዝበዛ በማባባስ ከፍተኛ ትርፍ ለማጋበስ እንዲችሉ ለማድረግ ነው ።[24]

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የሚያቀርባቸው ሀሳቦች በተለይ ለኋላቀር አገሮች ፋይዳቢስ ብቻ ሣይሆኑ ጐጂም መሆናቸው በየጊዜው መነገሩ አልቀረም ። ለምሣሌ የታንዛኒያው መሪ ፕሬዚዳንት ኒየሬሬ በ1980 ባደረጉት ንግግር ከገንዘብ ድርጅቱ ጋር አገራቸው ታደርግ የነበረውን ድርድር ይፋ በማውጣት የገንዘብ ድርጅቱ ከርዕዮተ ዓለም ነፃ አለመሆኑን ካስረዱ በኋላ አገራቸው ለዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት (IMF) ለማጐብደድ ያልተዘጋጀች መሆኗን እንደሚከተለው ገልጸው ነበር ።

ለቋሚችን በሚገባ ሳይጤን የነፃ ገበያ መርህን መከተል ለማንኛውም ነገር እንደ መፍትሄ አድርገው የሚያቀርቡት በመሆኑ ብቻ ታንዛኒያ የገንዘቧን ዋጋ ለመቀነስ አልተዘጋጀችም። ለመኳኳያ ከሚያገለግሉ ሸቀጦች ይልቅ ኪኒን ፣ ለጥቂት ግለሰቦች ከሚሆኑ አውቶሞቢሎች ይልቅ የሕዝብ ማመላለሻ አውቶብሶችን ከውጭ ለማስመጣት በሚያስችል መልክ በቀየስችው የገቢ ንግዱ ላይ ያላትን የመቆጣጠር መብት አሳልፋ አትሰጥም ።

ማንኛውም ሕፃን የአንደኛ ደረጃ ትምህርት እንዲቀስምና መላው ሕዝብም መሠረታዊ የሕክምና አገልግሎትና ንጹህ ውሀ እንዲያገኝ ለማድረግ በአገር አቀፍ ደረጃ የምናካሂደውን ጥረት ለማቋረጥ መንግሥታችን አልተዘጋጀም ። ብሔራዊ ወጪአችንን መቀነስ ይኖርብን ይሆናል ፣ ነገር ግን ቀነሳው የሚደረገው ከመንግሥት ወጪ ወይም ከግል

ወጪ መሆን እንደሚገባው እኛው እንወስናለን ። የዋጋ ንረትንና የምርት እጥረትን ችግር ለማስወገድ የምንከተለው ፖሊሲ የበለጠ ትኩረት ላይ የሚጥለው ደሀውን ወይስ ሀብታሙን የሚለውን ጥያቄ ወደኋላ ገሸሽ በማድረግ ገንዘብ ነክ ብቻ እንዲሆንም አንፈልግም ።

የዋጋ ቁጥጥራችን ግቡን ከመምታቱ አንፃር በዓለም ውስጥ ከሚካሄዱት ሁሉ የበለጠ ፍፁምነ ላይሆን ይችላል ፣ ሆኖም የበለጠ ግቡን እንዲመታ ያልተቀጠበ ጥረት እናደርጋለንእንጂየዋጋ መቆጣጠሩን ተግባር ፈጽሞ አንተውም ። ከሁሉም ይበልጥ ደግሞ ሶሻሊስት ኅብረተሰብ የመገንባቱን ተግባር እንገፋበታለን ።

አንድ ዓለምአቀፍ ድርጅት ብሔራዊ ፖሊሲ የማመንጨት መብታችንን ለሳልፈን ካልሰጠነው በስተቀር፣ መስጠት የሚገባውን ዓለምአቀፍ ብድር የማይሰጠን ከሆነ ብድሩን አንጠይቅም ። ምርጫው የነሱ ብቻ ሣይሆን የኛም ጭምር ነው ።

ፕሬዚዳንቱ ይኸንኑ በመቀጠል ሲናገሩ፣

ነገር ግን ይህ ድርጊት የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት አስተዳደራዊ መዋቀር ለውጥ እንዲደረግ የሦስተኛው ዓለም አገሮች የሚያቀርቡት ጥያቄ መሠረታዊ ስለመሆኑ ያለንን እምነት ያጠናክረዋል ። እንደ እውነቱ ከሆነ ድርጅቱ በሀብታም አገሮች ውስጥ የሚገኙ ጠንካራ የኢኮኖሚ ኃይሎች በደሀ አገሮች ላይ ያላቸውን የበላይነት ማጠናከሪያ መሣሪያ ከመሆን ተላቆ በእርግጥ ዓለምአቀፋዊ ፣ በእርግጥም የሁሉም አባል አገሮች መሣሪያ ሆኖ ማገልገል ይገባዋል ፤[25] ብለው ነበር ።

የጃማይካ ጠቅላይ ሚኒስትር የነበሩት ማይክል ማንሊ ፣ በ1979 ስለዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሲናገሩ እንደዚህ ብለው ነበር ፣

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለኢኮኖሚ ችግሮች መፍትሄ አድርጐ የሚያቀርባቸው ሀሳቦች በለሙ የካፒታሊስት አገሮች ውስጥ የዳበሩና ለእነርሱ እንዲያገለግሉ የታቀዱ እንጂ ለማንኛውም በመልማት ላይ ላለ አገር የሚስማሙ አይደሉም ።

በመልማት ላይ ያሉ ኅብረተሰቦች ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የሚያቀርባቸውን ሀሳቦች በሥራ ላይ በሚያውሉበት ጊዜ ችግራቸው ሲባባስ እንጂ ሲሻሻል አይታይም ። የድርጅቱ ሀሳቦች በተግባር በሚተረጐሙበት ጊዜ የሚፈጠሩ ችግሮችንም ለመቋቋም የሚያስችሉ ሌሎች መፍትሄ ሀሳቦች ለማመንጨት ድርጅቱ አይችልም ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለአንድ አገር ብድር ለመስጠት ተስማምቶ የተባለው አገር ድርጅቱ የሚያቀርባቸውን ሀሳቦች በሥራላይ ካዋለ በኋ የተወሰዱት እርምጃዎች ድርጅቱ ያስገኛሉ ብሎ የሚጠብቀውን ውጤት ሊያስገኙ ሣይችሉ ሲቀሩ ደግሞ ቀደም ሲል ሊሰጥ የተስማማውን ብድር ስለሚያቋርጥ፣ በመጀመሪያ ጣልቃ ሲገባ አቃልላሁ ያለውን የተበዳሪውን አገር የውጭ ምንዛሪ ችግር እንዲባባስ ያደርገዋል ።[26]

በአጠቃላይ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት በኋላቀር አገሮች ውስጥ ያለው ዓላማ የአገሬውን ሕዝብ ፍላጐት በማፈን የውጭ ንግድና ሌሎችም የውጭ ዕዳዎች መክፈላቸውን ማረጋገጥ ፣ በኢኮኖሚ እንቅስቃሴ ውስጥ የመንግሥት ሚና እንዲመነምንና የወዝአደሩ ምንዳ ቆርቁዞ በዓለም አቀፍ ደረጃ የካፒታሊስቶች የትርፍ መጠን እንዲያድግ ማድረግ ነው ። ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለኢኮኖሚ ችግሮች መፍትሄ ብሎ በሚያቀርባቸው የ« ማስተካከያ » ፕሮግራሞች አማካኝነት በኋላቀር አገሮች ላይ ከፍተኛ ጫና ሲያደርግ ለዓለም ኢኮኖሚ ቀውስ ምክንያት የሆኑትን ኢምፔሪያሊስት አገሮች ግን እምብዛም አይቆጣጠራቸውም። ከኋላቀር አገሮች መካከልም የገንዘብ ድር

ጅቱ ተጽዕኖውን የሚያጠናክረው የሶሻሊስት የዕድገት ፈለግ በሚከተሉት ላይ መሆኑም አጋጣሚ ጉዳይ አለመሆኑን መገንዘብ ያሻል ።[27]

የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የወል የሊጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያነት አንዳንድ ምሣሌዎች

በጃማይካና በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት መካከል ከ1974—80 የነበረው ግንኙነት ይህ የገንዘብ ድርጅት በኋላቀር አገሮች የኢኮኖሚና የፖለቲካ ሕይወት ላይ የሚያደርገውን ተጽእኖ ለመመርመር ጥሩ ምሳሌ ይሆናል ።

የገንዘብ ድርጅቱ ጃማይካን የገንዘብ ክፍያ ሚዛን ችግር ያጋጠማት በአገሪቷ ውስጥ የደመወዝ ደረጃ ከፍተኛ በመሆኑ የወጪ ንግድ በመዳከሙ ፣ በአገሪቷ ውስጥ ከፍተኛ የመግዛት ኃይል በመኖሩ የገቢ ንግድ ማደጉ እና መንግሥት በኢኮኖሚው እንቅስቃሴ ውስጥ ከመጠን በላይ ጣልቃ በመግባቱ ፣ በልዩ ልዩ የኢኮኖሚው ክፍሎች መካከል ያለው ግንኙነት በመዛባቱና ግለሰቦችና ኩባንያዎች ካፒታላቸውን ከአገሪቷ በማሸሻቸው ነው የሚል አስተሳሰብ ላይ ደረሰ ።

እንደ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባባል የችግሩ መሠረት ካፒታሊስቶችን በሚጎዳ መንገድ ለሠርቶአደሩ አድልዎ መደረጉና የመንግሥት ይዞታን ለማዳበር ሲባል የግል ይዞታ እንዲቀጭጭ መደረጉ ነው ። ስለዚህ የገንዘብ ድርጅቱ ለአገሪቷ የኢኮኖሚ ችግር መፍትሔ ይሆናል ብሎ ያቀረበውን ፕሮግራም የማይከል ማንሌን ተራማጅ መንግሥት ለመቃወም እንደሸፋን የተገለገለበት መሆኑ ግልጽ ነው ።

በጃማይካ ከፍተኛ የውጭ ምንዛሪ ችግር በደረሰና መንግሥቱ ከዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ጋር ድርድር ባካሔደ መጠን በሥልጣን ላይ በነበረው በሕዝባዊ ብሔራዊ ፓርቲ (People's National party) እና በመንግሥቱ ውስጥ ከፍተኛ የርዕዮተ ዓለም ትግል ይካሔድ ጀመር ። በዚያ ሁኔታ በሥልጣን ላይ የነበረው ፓርቲ ግልጽ የሆነ የዕድገት ጉዳና ለመቀየስ ባለመቻሉ ቀልጣፋ በሆነ መንገድ ኢኮኖሚውን ለመምራት ተሳነው ። ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትም በጃማይካ ኢኮኖሚ ላይ የነበረውን ተጽዕኖ ይበልጥ ለማጠናከር ዕድል አገኘ ።

ጃማይካ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ያቀረበውን ሐሳቦች ለጥቂት ጊዜ ሳትቀበል ከቆየች በኋላ በነሐሴ 1977 በተጠባባቂነት በሁለት ዓመት ውስጥ ሙሉ በሙሉ የሚገኝ ብድር ውል በመፈራረም በገንዘብ ድርጅቱ እጅ ወደቀች ። በታኅሣሥ 1977 ከተፈቀደላት ብድር ውስጥ 30% የሚሆነውን ብቻ እንደወሰደች ቀደም ሲል ስምምነት በተደረሰበት የ«ተግባር» መመዘኛ መሠረት ጃማይካ የገንዘብ ድርጅቱ የሚፈልግባትን ለውጥ ሙሉ በሙሉ ሳታሟላ ቀረች ። በዚህ የተነሳም ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የብድሩን ፕሮግራም አቋርጦ በአገሪቱ ላይ ከበፊቱ የበለጠ ተጽዕኖ ሊያሳድር የሚችል ሌላ የ«ተግባር» ፕሮግራም ላይ የሚያደርስ አዲስ ድርድር እንዲካሔድ አጥብቆ አሳሰበ ። በሰኔ ወር 1978 በተደረገው አዲስ ስምምነት መሠረትም የጃማይካ ዶላር ዋጋ በ49% ዝቅ እንዲል ተወሰነ ። እንዲሁም ተጨማሪ 180 ሚሊዮን የጃማይካ ዶላር ቀጥታ ባልሆነ ቀረጥ አማካኝነት ከሕዝቡ እንዲሰበሰብና የዋጋ ቁጥጥር እገዳ እንዲነሳ ተደረገ ። በብድር ፕሮግራሙ የመጀመሪያ ዓመት ውስጥም የዋጋ መጠን በ45 በመቶ እንዲጨምርና የምንዳ ጭማሪም ከ15% በላይ እንዳይዘል ዕቅድ ወጣ ።

ሆኖም የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት «የማስተካከያ» ፕሮግራም የሕዝቡ የኑሮ

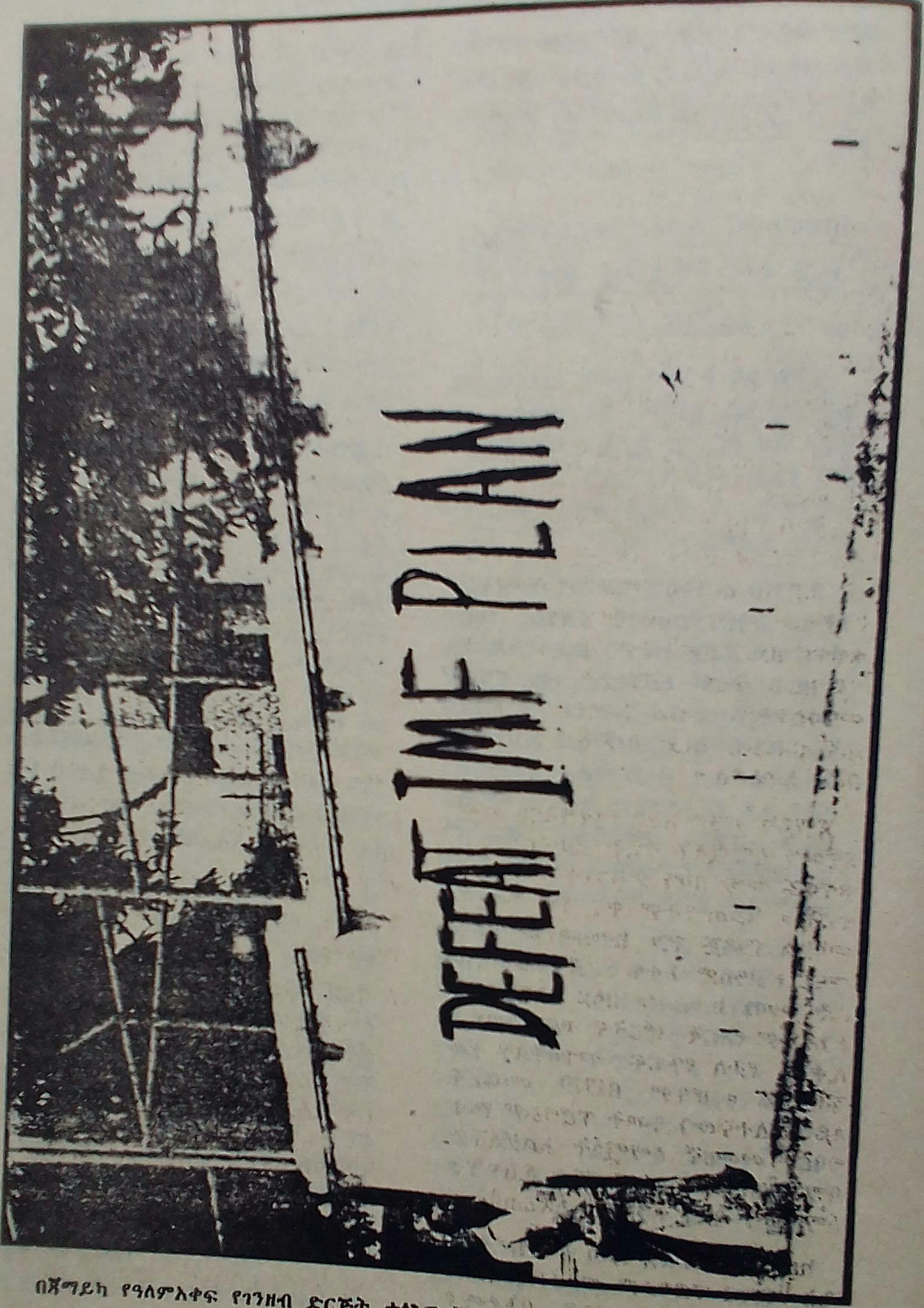

በጃማይካ የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ተፅእና ከፍተኛ ሕዝባዊ ተቃውሞ አስነስቶ ነበር

ሁኔታ ይበልጥ እያሽቆለቆለ እንዲሔድ ከማ ድረግ በቀር የኢኮኖሚው ሁኔታ ምንም ዓይነት የመሻሻል ምልክት እንዲያሳይ አል ረዳም ። በ1978 እርግጠኛ ምንዳ በ35% አቆለቆለ ። የሠራተኛው ገቢ ከብሔራዊ ገቢ አንጻር ከ55.2 ወደ 52.3 ዝቅ አለ ፤ እግካይ እርግጠኛ የነፍስ ወከፍ ፍጆታም በ13% ቀነሰ ። በሚቀጥለው ዓመት የኑ ሮው ሁኔታ ማሽቆልቆሉን ሲቀጥል ፣ በሕ ዝባዊ ግልጋሎት በተለይም በትምህርትና በጤና በኩል የነበረው ችግር በመባባሱ አ ስጊ ሁኔታ ተፈጠረ ። በሌላ በኩል ደግሞ ለውጭ ዕዳ ከፍያ የሚወጣው ወጪ እየጨ መረ በመሔዱ የከፍያ ሚዛን ዴፊሲት እየ ሰፋ ሔደ ። ምንም እንኳ ከፍተኛ የገንዘብ ዋጋ ቅነሳ የተደረገ ቢሆንም የወጭ ንግድ መጠን ዕድገት በጣም አዝጋሚ በሆነ መን ገድ ሲያንሰራራ የገቢ ንግድንም ለመቀነስ የተቻለው እጅግ ጥብቅ የሆነ የገቢ ንግድ ቁጥጥር ዘዴን በመጠቀም ነበር ።የግል ን ግድ ዘርፍ ትርፍ ቢያድግም እንኳ የግል መዋዕለንዋይ ጭማሪ አላሳየም ። እርግ ጠኛ ብሔራዊ ገቢም በ1978 እና በ1979 በ2% አቆለቆለ ።

ጃማይካ ምንም እንኳ የ«ተግባር» መመ ዘኛውን ለማሟላት ጥረት ብታደርግም ከ ቁጥጥሯ ውጭ በሆኑ ምክንያቶች ሳታሟላ ቀረች ። ካጋጠሟትም ዋና ዋና ችግሮች መካከል የነዳጅ ዋጋ ከተገመተው በላይ መናር ፣ በዓለም አቀፍ ደረጃ ዋጋና የወ ለድ መጣኔ ከታሰበው በላይ መጨመር ፣ እንዲሁም የእርሻ ምርትና ወጪ ንግድን ሊቀንስ የቻለ የጐርፍ መጥለቅለቅ ይገ ኙባቸዋል ። ሆኖም በ1979 መጨረሻ ላይ የሁለተኛውን ዓመት ፕሮግራም የ«ተ ግባር» መመዘኛ ለማሟላት አልቻለችም በሚል ሳቢያ የገንዘብ ድርጅቱ ሊሰጥ የተ ስማማውን ብድር እንደገና አቋረጠባት ።

ከዚያም በኋላ የጃማይካ መንግሥት አ ዲስ የብድር ፕሮግራም መደራደር ከፈለገ ወጪውን በ20% ለመቀነስ በቅድሚያ ቃል እንዲገባ የገንዘብ ድርጅቱ ጠየቀ።ድ ርጅቱ በዚህ ዓይነት ጃማይካን በመዳፉ ውስጥ ለማስገባት ሲጥር በ1980 የማ ንሊ መንግሥት ከዚሁ ድርጅት ጋር የጀ መረውን ድርድር አቋርጦ በዚያው ዓመ ት አጠቃላይ ምርጫ እንደሚደረግ አስታ ወቀ።መሪው ፓርቲም በምርጫው ውድድር ወቅት የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅትን ሴራ እንደዋነኛ ጉዳይ አድርጐ ለማቅረብ ጥረት አደረገ ። ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ፣ የፓርላማው ተቃዋሚ ወገንና ጠንካራ የኢ ኮኖሚ የነበረው የግል የኢኰኖሚ ይዞታ ዘርፍም በመተባበር የማንሊን መንግሥት ለመጣል ተባበሩ ። የማንሊ መንግሥትም በአጠቃላይ ምርጫው ተሸናፊ ሆነ ። በም ትኩም በኤድዋርድ ሲአጋ የሚመራው ወግ አጥባቂውና የኢምፔሪያሊዝም ደጋፊ የሆ ነው የጃማይካ ሌበር ፓርቲ ሥልጣን ያዘ ። ከዚህ የመንግሥት ለውጥም በኋላ፣ ሳይውል ሳያድር አዲሱ መንግሥትና ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ድርድሩን ቀጥለው አዲ ስ ስምምነት ላይ ተደረሰ ።

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት በጃማይ ካ ሕዝብ ላይ የፈጸመውን ሴራ በሚተነትን አንድ ጽሑፍ ውስጥ ጊርሻንና ቤርናል የተ ባሉት ጸሐፊዎች ለሌሎች ኋላቀር አገሮች ም ጠቃሚ ትምህርት ይሆናሉ የሚሏቸው ን ነጥቦች ጠቁመዋል ። ከነዚህም መካከል የሚከተሉት ይገኛሉ ።

1/ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሆን ብሎ ሶስተኛው ዓለም አገሮች ለመከተል የሚ ሿቸውን አንዳንድ የዕድገት አቀጣጫዎ ችና ፈለጉች ማደናቀፍንና እነዚሁ አገ ሮች ሌሎች የተለመዱ የዕድገት ስትራቴ ጂዎች እንዲከተሉ ተጽእና ማድረገን ሆን ብሎ የሚከተለው ተግባር አድርጐታል። ድርጅቱም ይህን ሚና የሚጫወተው የዓ ለም አቀፍ የባንክ ሥርዓትን ፣ የዓለም አቀፍ ኩባንያዎችንና የቀንደኛ ካፒታሊ ስት አገሮችን ጥቅም በመወከል ነው ፤

2/ ይህንንም ለማድረግ ይቻል ዘንድ ዓለም ለቀፍ የገንዘብ ድርጅት በሶስተኛ ዓለም ለገሮች ፖለቲካና ኢኮኖሚ ውስጥ ጣልቃ መግባቱ ግድታ ይሆናል ። በዚህም አዲስ ዓይነት የዕድገት ፈለግ የሚደግፉ የኀብ ረተሰቡ ኃይሎች የፖለቲካ ለቋማቸው የሚ ያከምበትንና የገንዘብ ድርጅቱ የመረጠ ውን የኢኮኖሚ ለቀጣጫ የሚደግፉ የኀ ብረተሰቡ ኃይሎችና የፖለቲካ ተወካዮ ቻቸው ሥልጣን የሚይዙበትን ሁኔታ ያመ ቻቻል ፤

3/ ዓለምለቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለለአሠራሩ እንዲያመቸው የፖለቲካና የርዕዮተዓለም ለድልዎ የሌላቸው ለስመስሎ በሚያቀር ባቸው ቴክኒካዊና ሳይንሳዊ በሚላቸው ትንተናዎች መጋረጃ በመጠቀም ሥውር የፖለቲካና የርዕዮተ ዓለም ለላማዎቹን ተግባራዊ ያደርጋል ፤

4/ ከዓለምለቀፍ የገንዘብ ድርጅት ጋር ግን ኙነት ባለው በማንኛዋም የሶስተኛ ዓለም ለገር ውስጥ በመንግሥትና በመሪው ፓርቲ ዉስጥ ቀራኔዎች ካሉ ፣ እንዲሁም የፖለ ቲካ ፍልስፍናን ፣ የኢኮኖሚ ለመራርንና ሕዝባዊ ተሳትፎን የሚያቀናጅ የኢኮኖሚ ስትራተጂ ከሌለ ሁኔታው ለዚያ መንግ ሥት በፖለቲካ ሥልጣን ላይ መቆየት እጅግ ለስጊ ሊሆን ይችላል ።[28]

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ከብዙ ሌ ሎች ኋላቀር አባል አገሮች ጋር ያለው ግን ኙነትም ከሞላ ጐደል በጃማይካ ከደረሰው ሁኔታ ጋር በጣም ይመሳሰላል ። ለምሳሌ በ1978 ፔሩ የነበረባትን የተጠራቀመ የውጭ እዳ ቀስ በቀስ ለመክፈል ያስቻ ላታል በሚል ሳቢያ «የማስተካከያ» ፕሮግራም ወጥቶላት በተግባር እንድትተ ረጉመው ተደረገ ። በዚህ መሠረት የመን ግሥቱ በጀት ከዴፊሲት እንዲወጣ ይረዳል በማለት ለሕዝቡ ይደረግ የነበረው የዋጋ ድጐማና ማኀበራዊ አገልግሎቶች በጣም ቀነሱ ። በመንግሥት ይዞታ ሥር የነበሩ የማ ምረቻ ድርጅቶችም ተመልሰው ለግል ባለ ይዞታዎች እንዲሸጡ ተደረገ ። ይህ አልበቃ ብሎ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ተወ ካዮች የገንዘብ ሚኒስቴሩን በቀጥታ ቁጥጥ ራቸው ሥር አደረጉ ። በዚህም ሳቢያ ከሠ ራተኛው ሕዝብ መሀል 45% በመቶ ያህሉ ሥራ አጥና ከፊል ሥራ አጥ ሆነ ። ተመጣ ጣኝ የምንዳ ዕድገት በሌለበት ሁኔታም የዋጋ ንረት በዓመት 75% ደረሰ ። ይህም ኤኮኖ ሚውን ያሽመደመዱትን ተከታታይ የሥራ ማቆም አድማዎች አስከተለ ።

ዛየር በ1978 የውጭ እዳዋን ለመክፈል ከባድ ችግር በገጠማት ወቅት ዓለምአቀ ፍ የገንዘብ ድርጅት የአገሪቷን አበዳሪ ዎች በመወከል ጣልቃ ከገባ በኋላ ኢኮ ኖሚውን በቁጥጥሩ ሥር አስገባ ። አንድ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ተወካይ የዛየርን ማዕከላዊ ባንክ እንዲመራ ሲላክ ፣ ሌላው ደግሞ የአገሪቱን የገንዘብ ሚኒስቴር እንዲያስተዳድር ተደረገ ። እዚህ ላይ መጠ ቀስ የሚገባው ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድር ጅት በዛየር ላይ የወሰዳቸው የኤኮኖሚ እር ምጃዎች ውጤት በሌሎች አገሮች ከታዩት የተለየ ያለመሆኑን ብቻ ሣይሆን ፣ አገሪቱ እራሷን በራሷ የማስተዳደር መብቷን ማጣቷ በቀላሉ የሚታይ ጉዳይ አለመሆኑንም ጭ ምር ነው ።[29]

በሱዳንና በዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት መካከል በቅርቡ በ1982 መጀመሪያ አካ ባቢ በተደረገ ስምምነት መሠረት የ«ተግ ባር» ፕሮግራም በሥራ ላይ እንዲውል ተደ ርጓል ። በዚህ ፕሮግራም መሠረት ምንም ዓይነት ተመጣጣኝ የምንዳ ጭማሪ ሳይኖር የስኳር ፣ የስንዴና የነዳጅ ዋጋ ጭማሪ እንዲደረግ ተወስኗል ። በተጨማሪም የመ ንግሥት ወጪ እጅግ እንዲቀነስ ተደር ጓል ። ይህንኑ ፕሮግራም በመቃወም በተ ደረጉ ሕዝባዊ አመጾች ሳቢያም በሀገሪቱ

የተለያዩ ክፍሎች የሕይወትና የንብረት መጥፋት ደርሷል ። [30]

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የታንዛንያን ኢኮኖሚም በቁጥጥሩ ሥር ለማድረግ እንዲሁ ጥረት ማድረጉን አልቋረጠም ። ሁኔታው ያስቆጣቸው ፕሬዚዳንት ኒየሬሬ በ1980 ታንዛኒያ ለሚገኙ ዲፕሎማቶች ባስተላለፉት የአዲስ ዓመት መልዕክት ውስጥ «ለመሆኑ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ዓለምአቀፍ የገንዘብ ሚኒስቴር የሆነው ከመቼ ወዲህ ነው ? መንግሥታትስ ውሳኔ የመስጠት መብታቸውን ለሱ አሳልፈው ለመስጠት የተስማሙት መቼ ነው ?» [31] ብለው ነበር ። ብዙ ኋላቀር አገሮችም እነዚህን የፕሬዚዳንት ኒየሬሬ ጥያቄዎች በአሁኑ ወቅት ማንሳት ይኖርባቸዋል።

የአዲሱ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ሥርዓት አስፈላጊነት

ከዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ልምድ ግምገማ እንደምንረዳው ኋላቀር አገሮች የዓለምአቀፍ የገንዘብ ሥርዓት በአዲስ ዓለምአቀፍ የኢኮኖሚ ሥርዓት መሠረት ባጠቃላይ እንዲለወጥና ለጊዜው አጣዳፊ የሆኑ ችግሮችን ለማስወገድ ደግሞ የአጭር ጊዜ እርምጃዎች እንዲወሰዱ ግፊት ማድረግ አለባቸው ። ይህ በረጅም ጊዜ ትግል ወደፊት መቋቋም የሚኖርበት አዲሱ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ሥርዓት ሊኖሩት ከሚገባ ዋና ዋና ገጽታዎች መካከል ዲሞክራሲያዊ ሥራ አመራርና ቁጥጥር ፣ ሁለንታዊነት እና አባላት በውጭ የገንዘብ ግንኙነታቸው ሊገለገሉበት የሚችሉ የራሱ የሆነ ጠንካራ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ዓይነት ማውጣት ይገኙበታል ። አዲሱ የገንዘብ ሥርዓት የአብዛኞችን የዓለም ሕዝቦች ጥቅም በቅድሚያ ሊንከባከብና ሊያዳብር የሚችለው ፣ አባላት ዲሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ ሥራውን ሊመሩትና ቁጥጥር ሊያደርጉበት ሲችሉ ብቻ ነው ።

እንደ አሜሪካ ባሉ ጥቂት ሀያላን ኢምፔሪያሊስት አገሮች ቁጥጥር ሥር ያለ ዓለምአቀፍ ድርጅት የአብዛኛውን የዓለም ሕዝቦች ጥቅም ሊንከባከብ ይችላል ማለት ዘበት ነው ። አዲስ የሚቋቋመው ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሁለንታዊ መሆን የሚገባው የንግድና የሌሎች አይነቶች የገንዘብ ግንኙነቶችም ይበልጥ ዓለምአቀፋዊ እየሆኑ መምጣታቸው ነው ። ስለዚህ በዚህ ዓለም አቀፍ የሆነ መተሳሰር ምክንያት ሁሉም የዓለም አገሮች በአዲሱ የገንዘብ ሥርዓት መሳተፋቸው የግድ ይሆናል ። በአሁኑ አሠራር ለምሳሌ የሶቭዬት ኅብረትና የሌሎችም የአብዛኞዎቹ የሶሻሊስት አገሮች አባል አለመሆን ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅትን ዓለምአቀፍነት የተሟላ እንደማያደርገው አያጠራጥርም ። አዲሱ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ሥርዓት ለዓለምአቀፍ ልውውጥና እንደተቀማጭነት የሚያገለግል በእርግጥም ዓለምአቀፋዊ የሆነ ጠንካራ ገንዘብ ማስገኘት ይኖርበታል ። ይህም ዓለም አቀፋዊ ገንዘብ አንድ አገር ከሌሎች አገሮች ቁጥጥር ውጭ በሆነ መንገድ አሳትሞ የሚያሰራጨውንና ዋጋውን በግሉ የሚወስነውን የራሱን ገንዘብ ይህን ሚና እንዲጫወት ለማድረግ ባለ ማስቻል በአሁኑ ጊዜ ከሚታየው ዓለም አቀፍ የገንዘብ ቀውስ ለመውጣት የሚያስፈልግ አንድ ቅድመ ሁኔታ ለማሟላት ይረዳል ።

አዲሱን ዓለምአቀፍ የገንዘብ ሥርዓት የመመሥረቱ ሂደት ያለ ጥርጥር እጅግ አድካሚና ረጅም ጊዜን የሚወስድ በመሆኑ ፣ ኋላቀር አባል አገሮች ከዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ጋር ባላቸው ግንኙነት በአንድነት ተባብረው ድርጅቱ ከዚህ እንደሚከተሉት ያሉ የአጭር ጊዜ እርምጃዎችንም እንዲወስድ መገፋፋት አለባቸው ። አንደኛ ፣ የገንዘብ ድርጅቱ ዲሲፕሊን በተሞላው መንገድ ለኢኮኖሚያቸው ዕድገት ከፍተኛ ጥረት በማድረጋቸው ምክንያት የውጭ ምንዛሪ ችግር ለሚያጋጥማቸው ኋላቀር

አባል አገሮች ተገቢውን ዕርዳታ ለማድረግ ዝግጁ ሆኖ መገኘት አለበት ። የዚህ ዓይነቱ ዕርዳታ በሚደረግበትም ጊዜ ተበዳሪዎች እንዲገቡ የሚጠየቁት ግዴታ የፈለጉትን የዕድገት ፈለግ የመከተል መብታቸውን በምንም ዓይነት መጻረር የለበትም።በተለይም ሥር ነቀል ለውጥ ፣ ብሔራዊ የኢኮኖሚ ዕቅድና በኢኮኖሚው መስክ ለማኅበራዊና ለመንግሥት ይዞታዎች ከፍተኛ ቦታ መስጠት ላይ የሚያተኩር ስትራቴጂ የሚከተሉ አገሮች ላይ ምንም ዓይነት የቅጣት እርምጃ መውሰድ የለበትም ። እንዲያውም እነዚህ አገሮች እንዲህ ዓይነቱ የዕድገት ስትራቴጂ የሚያስከትላቸውን ችግሮችና እንቅፋቶች ለመወጣት ይችሉ ዘንድ ዕርዳታ ሊደረግላቸው ይገባል ።

ሁለተኛ ፣ ኋላቀር አባል አገሮች ከገንዘብ ድርጅቱ ብድር ሲሰጣቸው እነዚህ አገሮች በአብዛኛው የሚደርስባቸው የክፍያ ሚዛን ዴፊሲት ችግር እራሳቸው ሊቆጣጠሯቸው ከማይችሉአቸው ሁኔታዎች የሚመነጭ መሆኑ በማያሻማ መንገድ መታወቅ አለበት ። ከእነዚህ ሁኔታዎችም መካከል ከፍተኛ ዓለምአቀፋዊ የዋጋ ንረት ፣ ዝቅተኛና ዋዣቂ የሆነ የኋላቀር አገሮች የወጪ ንግድ ዋጋ፣ ኋላቀር አገሮች ለውጭ ገበያ የሚያቀርቧቸው ሸቀጣ ሸቀጦች ተፈላጊነት ዝቅተኛነት ፣ የኋላቀር አገሮች የወጪ ንግድ ዋጋ ከገቢ ንግዳቸው ዋጋ ጋር ሲነጻጸር ማሽቆልቆልና ከፍተኛ የዓለም አቀፍ ወለድ መጣኔ ይገኛሉ ። እነዚህ ሁኔታዎች በሞላ ፣ የአሁኑ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ቀውስ በአጠቃላይም ፍትሕ የጐደለው የአሁኑ ዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ሥርዓት ነጸብራቅ መሆናቸው አሌ ሊባል አይችልም። በእነዚህ ሁኔታዎች ምክንያት የሚፈጠሩ የውጭ ምንዛሪ ችግሮችን ለመቋቋም የሚረዳ ብድር የገንዘብ ድርጅቱ በሚሰጥበት ጊዜ ብዙ ግዴታዎችን ማሟላት የማያስጠይቅና ያለ ብዙ ውጣ ውረድ ባጭር ጊዜ ውስጥ ሊወሰንና ተግባራዊ ሊሆን የሚችል መሆን አለበት ። [32]

ሶስተኛ ፣ በዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የኢኮኖሚ ትንታኔና መፍትሔ ብሎ የሚያቀርባቸው ሐሳቦች ኢሳይንሳዊነት በሚገባ መጋለጥ ይኖርበታል ። የዚህ ዓላማም የገንዘብ ድርጅቱ እስካለ ድረስ የክፍያ ሚዛን መዛባት ችግርን ለመወጣት ብልሃት የተመላባቸውና የተሻሉ ዘዴዎች መኖራቸውን ተገንዝቦ የማንኛውንም አባል አገር መብት በማይጻረር አኳኋን ግንኙነቱን እንዲያካሂድ ማስቻል ይሆናል ። በገንዘብ ድርጅቱ አሠራር በኩል ያለው አደናጋሪ የሚስጥር ሽፋንም በይፋ እንዲገለጥ ግፊት መደረግ አለበት ። በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትና በአባል አገሮች መካከል የሚካሔዱ ድርድሮችና ስምምነቶች ታትመው በይፋ መውጣት ይኖርባቸዋል ። ተበዳሪ አገሮችም ከዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅትጋር ያላቸውን ግንኙነት በሚመለከት በመካከላቸው የሐሳብ ልውውጥ ማድረግ አለባቸው ። አራተኛ ፣ እንደ የ«ማስተካከያ» ፕሮግራም ባሉ ዋና ዋና ጉዳዮች ላይ በአባል አገሮችና በገንዘብ ድርጅቱ መካከል ከፍተኛ አለመግባባት በሚፈጠርበት ጊዜ ፣ በጉዳዩ ጣልቃ ገብቶ የሚያስማማ አንድ ገለልተኛ የሆነ አካል መፍጠር መወሰድ ያለበት አንድ የአጭር ጊዜ እርምጃ ሊሆን ይገባዋል ።

ለማጠቃለል ያህል ፣ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አሁን ባለበት ሁኔታ በቅድሚያ የዓለም አቀፍ ካፒታሊዝምን ጥቅም እንደሚያስጠብቅ አያጠራጥርም ። ስለዚህም ሥርነቀል ለውጥ በማካሔድ ላይ ያሉና ለማካሔድ የሚሹ ኋላቀር አገሮች ካለፉ ልምዶች በመማር ፣ በአንድ በኩል ለአዲሱ ዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ሥርዓት እየታገሉ በሌላ በኩል ደግሞ ፣ ዋነኛ ዓላማው የተያያዙትን የለውጥ ሂደት መግታት በሆነው በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት መዳፍ ውስጥ

ላለመግባት ንቅተው መጠበቅ አለባቸው ። ይህን ለማድረግ እነዚህ አገሮች በገቢ ንግድ ላይ ወቅታዊና ተገቢውን ቁጥጥር ማድረግና ለአገር ውስጥ ምርት ዕድገት ከፍተኛ ትኩረት መስጠት ያስፈልጋል ። ኋላቀር አገሮች ፣ በተለይም የሶሻሊስቱን የዕድገት ፈለግ የሚከተሉ ፣ ከሶሻሊስት አገሮች ጋር ያላቸውን የኢኮኖሚ ግንኙነት የግድ ማጠናከር ይኖርባቸዋል ። በተጨማሪም የኋላቀር አገሮች መንግሥታት ሠርቶአደሮችን በኢኮኖሚ ዕድገት ሂደት ትግሉ ለሚጠይቀው መስዋዕትነት ለማዘጋጀት የሚያስችሉ የፕሮፓጋንዳና ቅስቀሳ ሥራ ፣ የትምህርት ሥርዓትና የማደራጀት ተግባር ማካሔድ ይኖርባቸዋል ። [33] የተሻለ ኑሮ እንደሚያስገኝላቸው ከተገነዘቡ ፣ ሠርቶ አደር ሕዝቦች በሙላ መስዋዕትነትን በፈቃደኝነት ለመክፈል ዝግጁ ሆነው እንደሚገኙ አያጠራጥርም ።

የግርጌ ማስታወሻዎች

1. Jack Woddis, *Introduction to Neo-Colonialism*, the New Imperialism in Asia, Africa and Latin America (New York; International Publishers, 1967). P. 93; Kwame Nkrumah, *Neo-Colonialism* — The Last Stage of Imperialism (New York: International Publishers, 1965), pp. 242-43.
2. "Background Notes on the International Monetary Fund," *Development Dialogue*, No. 2 (1980), pp. 95-96.
3. A.W. Hooke., *The International Monetary Fund*: Its Evolution, Organization and Activities (Washington, D.C.: IMF, 1981), pp. 71-75.
4. Ismail — Sabri Abdalla, "Bretton Woods and the Dollar Standard," *Development Dialogue*, No. 2 (1980), pp. 27-30, 54. Norman Girvan, "Swallowing the IMF Medicine in the Seventies", *Development Dialogue*, No. 2 (1980), p. 60.
5. Hooke, p. 2.
6. Vasily Vakhrushev, *Neo-Colonialism: Methods ond Manoeuvres*, (Moscow: Progress Publishers, 1973), p. 208.
7. *Europa Yearbook*, 1981 Vol. I, p. 56; Hooke; p. 59.
8. Dominick Salvatore, *Theory and Problems of International Economics* (New York: McGraw Hill, 1975), pp. 163-69, 176-77.
9. Hooke, pp. 5-7.
10. *Neo-Colonialism: Methods and Manoeuvres*, p. 203.
11. *Europa Yearbook*, 1981, Vol. I, p. 55.
12. *Development Dialogue*, No. 2, (1980), pp. 96-97.
13. *Development Dialogue*, No. 2, (1980), pp. 98-99: *Europa Yearbook*, 1981, p. 59.
14. Hooke, pp. 71-75; *Europa Yearbook*, 1981, p. 55.
15. *Neo-Colonialism: Methods and Manoeuvres*, pp. 203-4; Hooke, pp. 11-13.
16. *Development Dialogue*, No. 2, (1980), p. 100.
17. *Ibid.*, 102.

18. *Ibid.*, pp. 107-9; Hooke, pp. 40-55.

19. Cheryl Payer, *Debt Trap* (New York: Monthly Review Press, 1974), p. 33.

20. "The Arusha Initiative," *Development Dialogue*, No. 2, (1980), pp. 13-14.

21. *Debt Trap*, pp. 36-37; *Development Dialogue*, No. 2, (1980), p. 66; *Theory and Problems of International Economics*, p. 155.

22. "The Arusha Initiative," *Development Dialogue*, No. 2, (1980), pp. 13-14.

23. New Internationalist, Leicester (U.K.), No. 69 (Nov. 1978), p. 6.

24. *Neo-Colonialism: Methods and Manoeuvres*, p. 229.

25. "No to IMF Medding. Extract From President Nyerere's New Year Message 1980 to the Diplomats accredited to Tanzania," *Development Dialogue*, No. 2 (1980), pp. 7-9.

26. "Message from the Prime Minister of Jamaica. Hon. Michael Manley, to the South-North Conference on the International Monetary System and the New International Order," *Development Dialogue*, No. 2 (1980), pp. 5-6.

27. "The Terra Nova Statement on the International Monetary System and the Third World," *Development Dialogue*, No. 1 (1980), p. 31.

28. Norman Girvan and Rechard Bernal, "The IMF and the Foreclosure of Development Options: The Case of Jamaica," *Monthly Review*, No. 9, (1982), pp. 34-38.

29. Jeff Frieden, "Borrowing from Commercial Banks by the Less Developed Countries: Past, Present and Future," *Appeal to Reason*, No. 1 (Summer 1980), pp. 68-69.

30. *Keesing's Contemporary Archives*, April 16, 1982, p. 31443.

31. *Development Dialogue*, No. 2 (1980), p. 8.

32. *Ibid.*, pp. 19-20.

33. *Development Dialogue*, No. 1, (1980), p. 33.

ሕጋዊ ምርምሮችና አመለካከቶች

ሕግና እድገት

(ክፍል 1)

ለማ ጉተማ

የኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብ ለብዙ ምዕት ዓመታት ተብትቦት የነበረውን የብዝበዛና የጭቆና መረብ መበጣጠስና ፍትህ ፣ እኩልነት ፣ ነጻነት ፣ ብልፅግና የሰፈነበት ህብረተሰብ የመገንባቱን ትግል ከተያያዘው የስምንት ዓመታት ጊዜ ሆኖታል ። በነዚህ ጊዜያት ሰፊው ሕዝብ የነበረውን ሥርዓት ፈጽሞ ለማንኮታኮትና አዲሱን ሥርዓት ለመገንባት ያደረገው ትግልና የከፈለው መስዋእትነት እጅግ የከበደ ነው ። ሆኖም ሰፊው ሕዝብ በብዙ አቅጣጫ የላቁ ድሎችን እየተጎናጸፈ ነው ። ከሁሉም በላይ የኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብ ሊከተለው የሚፈልገው የፖለቲካ መስመርና መርህ ሳይንሳዊ ሶሻሊዝም መሆኑን በይፋ አውጆ በግልፅ መድረክ እያጠናውና ግንዛቤውን እያዳበረው ይገኛል ።

ሰፊው ሕዝብ የሚገኝበትን የዕድገት ደረጃና ታሪክ ከሚከተለው ሳይንሳዊ ርዕዮተ ዓለም ጋር በማገናዘብ ፣ በማጤንና የትግሉ ግብ የትና ፤ አቅጣጫውም ወዴት እንደሚሆን ለይቶ ለማየት ጥረቱን እያፋፋመ ፣ በዚህም ሂደት ውስጥ ቀሪ የትግል ምዕራፎችን እየገመገመ የመሸጋገሪያውን ወቅት ለማገባደድ የሚያስፈልጉ ቅድመ ሁኔታዎችን እያሟላ ይገኛል ። ከፓርቲ ምሥረታ ፤ ለሶሻሊዝም አስተማማኝ መሠረት ከመጣልና ራስን ለመከላከል የሚያስችል ሕዝባዊ ኃይል ከማቋቋም ባሻገር ያሉትን የትግል መስኮች በዓይነ ሕሊናው እየቃኘ ነው ።

የኢትዮጵያ አብዮት የነበረውን የገዥ መደብ ገርስሶአል ። ርዝራዦቹንም በስከነ የትግል ዘዴ እንዲያከትም ምላቸው እያደረገ ነው ። ዛሬም በሽግግሩ ወቅት ለሶሻሊስት ኅብረተሰብ መምጣት መሠረቶችን እየጣለ ፣ በዚህም ሠራተኛው

ሕዝብ ተገቢውን የዲሞክራሲ መብቶች ደረጃ በደረጃ ተግባራዊ እያደረገ ነው ።

ተገቢውን የዲሞክራሲ መብቶች ሙሉ በሙሉ ተግባራዊ ለማድረግ ሥልጣናዊ የበላይነትን ፣ የበላይነትን ለማረጋገጥ ደግሞ የማስፈጸሚያ መሣሪያና ዋስትናው የሆነውን «ሕግ» እና የሕግ ንድፈሃሳቦችን፣ የሕግን ታሪካዊ አመጣጥ፣ ዕድገትና (የወደፊት) የሂደት አቅጣጫውን ኅብረተሰባችን ደረጃ በደረጃ መገንዘብ ይኖርበታል። በተለይም የዛሬው የኢትዮጵያ ሠራተኛ ሕዝብ የትግል ዓላማና ዘዴ፣ ይዘቱ ሲወርድ ሲዋረድ ከመጣው ኢትዮጵያዊ የሕግ አስተሳሰብ የላቀና የመጠቀ በመሆኑ፣ የሕግ መሠረታዊ ፍቺውና የፍትሕ አስተዳደር መንፈስ ለኅብረተሰቡ ያለጥርጥር ግልፅ መሆን አለበት ። የዚህ ጽሑፍ ዓላማም በዚህ ረገድ አንዳንድ ሃሳቦችን ለመሰንዘር ነው ።

ሕግና ትርጉሙ

ሕግና ፍትሕን ፣ የሕግ ሙያተኞችንና የሕግና የፍትሕ አስተዳደር ሠራተኞች የእውቀት ዘርፍና ብቸኛ ሠፈር አድርገው የሚያዩ ኃይሎች በቁጥር በርከት ያሉ ናቸው ። ይህን የተሳሳተ አመለካከት እንዲሰፍን የሚያደርጉት ደግሞ ይበልጡኑ የቡርዧ አመለካከት ያላቸው የሕግ ሙያተኞች ናቸው ። ይህ አመለካከት የተሳሳተና አደገኛም ነው ። ሕግ ፣ ሕተታዎችና ሥርዓቶች ለብዙሀኑ ባዕድ ፣ ለሕግ ምሁራን ግን ክህነት እንደሆኑ ማቅረቡና እንደሆኑም እንዲቆዩ መመኘትና መስበክ ኢሳይንሳዊ ነው ።

ሕግ ከጊዜና ከቦታ ወይም ከአንድ ኅብረተሰብ ታሪካዊ የዕድገት ሂደትና ክስተቶች ትንታኔ ማለትም ከሁኔታዎች የግንኙነትና የተዛማጅነት ሳይንስ ውጭ የሚታይ ጉዳይ ሊሆን አይችልም ። ይህም የሚባልበት ምክንያት የኅብረተሰብ የዕድገት ሂደት የሚመራው በነባራዊ ሕግጋት ስለሆነ ነው ።

ሕግ ፣ የክስተቶችን ዝምድና የሚደነግገውም ሆነ የአንድን ሕብረተሰብ መብትና ግዴታ የሚያውጀው፣ የአንድ አገር ሕዝብ ግለሰብአዊና ማህበራዊ ጥቅሞችን የሚነካ፣ ማናቸውም ዜጋ ከአካባቢውና ከባቢው ማኅበረሰብ ጋር የሚኖረውን ግንኙነት ሥርዓት የሚደነግግ መሣሪያ ነው ። በአጠቃላይ አነጋገር ሕግ «በክስተቶች መካከል ያለ ውስጣዊ እውነታ ላይ የተመሠረተ ግንኙነትና ተደጋጋፊነት ነው ።»[1] ይህ ሣይንሳዊ የሕግ ፍቺ ፣ ውስን ከሆኑ ግንኙነቶች አንስቶ ሁለንተናዊ ገጽታ እስካላቸው የሂደትና የክስተት የዝምድና ሁኔታዎች ድረስ ያሉትን የሚያጠቃልል ሲሆን ፣ ይህ ጽሑፍ የሚያተኩርበት የሕግ ፍቺ ግን ከላይ በተመለከተው አጠቃላይ ትርጉም ሥር ፣ በተለይ በተወሰነ ኅብረተሰብ ውስጥ ሥልጣንን ከማረጋገጥ አንስቶ በመንግሥታዊ ሥርዓት ሥር ያሉትን የግንኙነት ቅርጾችና ይዘቶች ፣ እንዲሁም መሠረተ ሃሳቦች በሚመለከት ይሆናል ።

ለዚህም አቀራረብ ሕግ «በተወሰነ ጊዜና ቦታ እንዲሁም የአንድን ኅብረተሰብ የዕድገት ሥነ ባሕርይ የሚመጥን መንግሥታዊ መለኪያና የግንኙነቶች መደንገጊያ መሣሪያ ነው የሚለውን ፍቺ ይይዛል ።

በመደብ የተከፋፈለ ኅብረተሰብ ታሪክ የመደብ ትግል ታሪክ ነው ። ከላይ እንደተመለከተው ሕግም የኅብረተሰብን መብትና ግዴታ የሚለካና የፍትሕን አስተዳደር የሚደነግግ ፖለቲካዊ ይዘት ያለው የሥልጣን መሣሪያ ስለሆነ ፣ ከኅብረተሰብ የታሪክ ሂደት ውጭ የሚታይ አይደለም ። የሕግ ታሪካዊ አመጣጥና ሂደት ከመደብ ትግል ታሪክ ጋር በቀጥታ የተዛመደ ነው ።

የኅብረተሰብ የመደብ ትግል ታሪክ ዲያሌክቲካዊ ሂደት የኅብረተሰብ የዕድገት ታሪክ ነው ። የአንድ ኅብረተሰብ ዕድገት የሚወሰነው ኅብረተሰቡ በአንድ ወቅት በሚኖረው የኢኮኖሚ ሥርዓትና ይኸም የኢኮኖሚ ሥርዓት ከሌሎች ማኅበራዊ ክስተቶች ጋር በሚኖረው ግንኙነት ወይም ዝምድና ነው ። የኢኮኖሚ ሥርዓት በአንድ ወቅት የሚገኝ ስልተ ምርት ፣ ብሎም የምርት ግንኙነት ውጤት ስለሚሆን ፣ በሌላ አነጋገር የአንድን ኅብረተሰብ የዕድገት ሥነ—ባሕርይ የሚደነግግ ግንኙነት ኅብረተሰቡ ካለበት ወይም ከነበረበት መደባዊ ሥርዓት ነጥለን ልናየው አንችልም ። ማርክስና ኤንግልስ ሕግን ፣ በይዘቱ ፣ ዓላማውና ተፈጥሮው በኢኮኖሚ ሚዛን እንደሚለካ የኅብረተሰብ ላዕላይ መዋቅር፤[2] አርገው የተመለከቱትም ለዚህ ነው። በላዕላይ መዋቅርነቱም ሕግ ተጻራሪ መደቦች ባሉበት ሥርዓት የሚፈጠር፣ የሥርዓቱ ገዥ መደብ ራሱን በሥልጣን ላይ ለማስቀመጥ ፣ እንዲሁም ለማቆየት የሚጠቀምበት መሣሪያ ነው ።[3] መሠረቱም የተከፋፈለና የማይታረቅ ቅራኔ ያላቸው መደቦች መፈጠር ነው ። በዚህ ገጽታው ሕግ ሙሉ በሙሉ ፖለቲካዊ ቅርጽና ይዘት አለው ።

በኅብረተሰብ ታሪክ ውስጥ ሕግ በፖለቲካ መሣሪያነቱ የተለያየ ወገናዊነትን እያሳየ መጥቶአል ። ወገናዊነቱም ከበላይ ገዥነት ጋር ተጣምሮ የታየ ወይም የሚታይ ነው ። በባሪያ አሳዳሪው ሥርዓት ተጻራሪ መደቦቹ የባሪያው አሳዳሪና በዕቃንት ደረጃ የሚታየው ባሪያው ሆነው ፣ የሚኖረው የበላይ ገዥነት የባሪያ አሳዳሪው ስለሚሆን በዚህ ሥርዓት የሚፈጠረውና የሚሰፍነው ሕግ ወገናዊነቱ ሙሉ በሙሉ ለባሪያ አሳዳሪው ነው ። ለምሳሌ በዚህ ሥርዓት ውስጥ የነበረውን የእርሻ አካባቢ የምርት መገልገያ መሣሪያዎች ሕጋዊ አከፋፈል ብናይ በሶስት የተከፈለ ሆኖ እናገኘዋለን ።

እነዚህም ፥—

—ግኡዝ የሆኑ የእርሻ መሣሪያዎች ፣

—ፍቺ የሌላቸው ድምጾች የሚያሰሙ የእርሻ መሣሪያዎች ፣

—መናገር የሚችሉ የእርሻ መሣሪያዎች ናቸው ።[4] በዚህ ሕጋዊ አከፋፈል ሥር የመጀመሪያው አካፋ ፣ ዶማና ፣ ጋሪ የመሳሰሉትን ፣ ሁለተኛው በሬና ላም የመሳሰሉትን የሚይዝ ሲሆን ፣ ሶስተኛው ክፍል ባሪያዎቹን የሚመለከት ነበረ ።

በፊውዳሉ ሥርዓት የሚኖረው የበላይ ገዥነት ደግሞ የፊውዳሉ አምባገነንነት ስለሚሆን ፣ በዚህ ሥርዓተ ማኅበር የሚኖረው ሕግ የፊውዳሉን ሥልጣን የሚያስጠብቅ ይሆናል ። በካፒታሊስቱ ሥርዓት የካፒታሊስቱን፣ በሶሻሊስቱ ኅብረተሰብ የሠራተኛውን መደብ የበላይነት ማስጠበቂያ ስለሆነ ወገናዊነቱ ለገዢው መደቦች ይሆናል ።

በተለይም በባሪያ አሳዳሪው ፣ በፊውዳሉና በካፒታሊስቱ ሥርዓት ማኅበሮች ብዙሀኑ ሙሉ በሙሉ የገዥ መደቦች ሕጎች ተገዥዎች ስለሚሆኑና ሕግ ራሱ ከንትርጓሜው ከግል ባለሀብትነት ጋር የተጣመረ የገቢ ማስገኛ ሙያም ስለሚሆን ለብዙኃኑ የበደል ምንጭና ሸክም ይሆናል ።

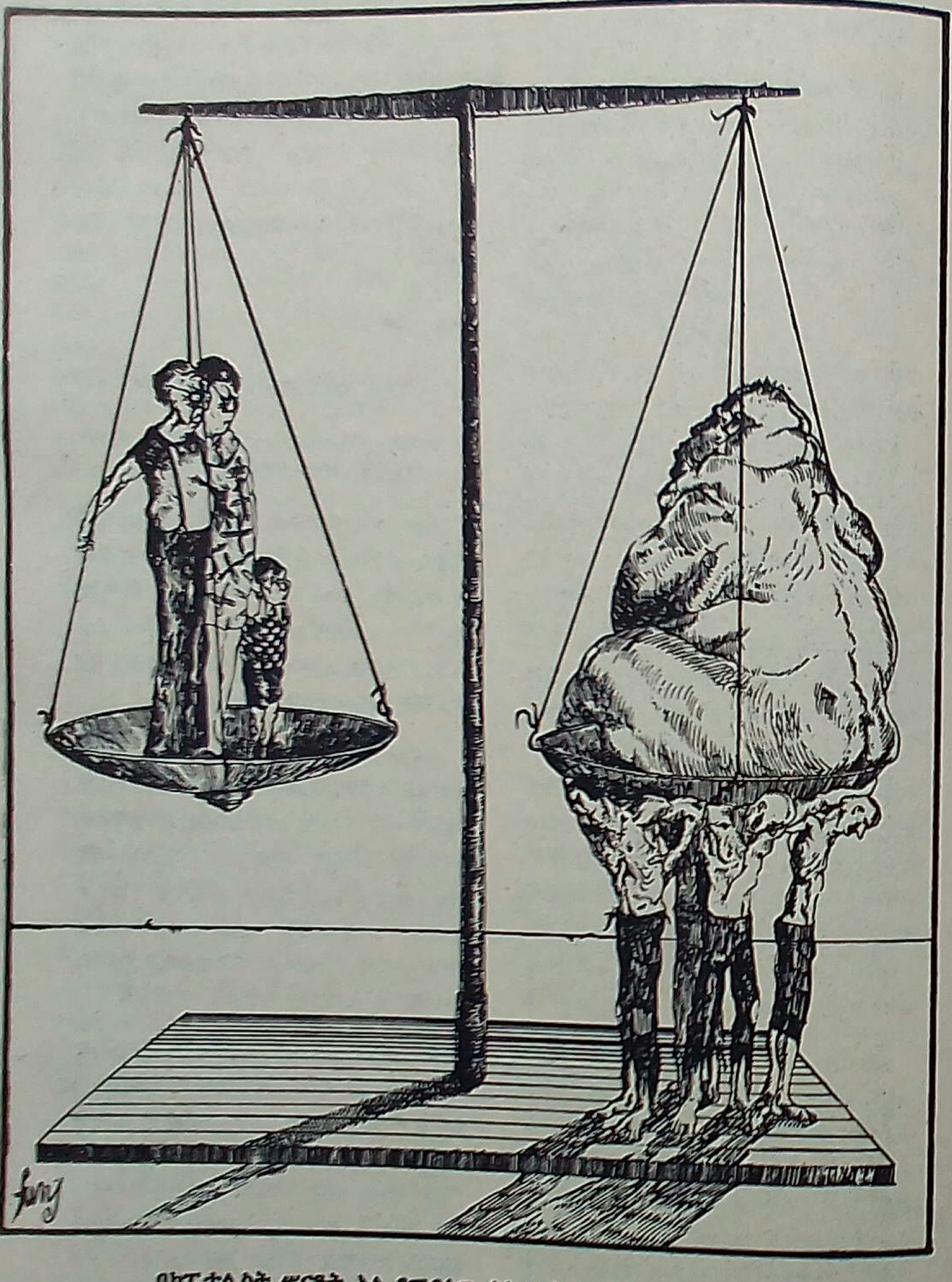

በካፒታሊስት ሥርዓት አለ የሚባለው እኩልነት የውሸት ፈጠራ ነው

በተቃራኒው በሶሻሊስት ኅብረተሰብ ውስጥ የበላይነት የሚይዘው ሰፊው ሠራተኛ ሕዝብ ስለሚሆንና የሕግ መደባዊ ባህርይ ሕዝባዊ ስለሚሆን ፣ የኅብረተሰቡ ፖለቲካዊ ግንኙነቶች የሚደነገጉት ፣ የሚሠራጩት ፣ የሚከበሩትና የሚፈጸሙት በራሱ በሠርቶአደሩ ሕዝብ ይሆናል ። አመንጭውም ፣ ፈጻሚውም ፣ አስፈጻሚውም ፣ በአጠቃላይ ባለቤቱ ራሱ ሰፊው ሕዝብ ስለሚሆን የሕግ ንድፈሃሳብ ፣ የተደነገጉት ሕጐችና አፈጻጸማቸው በግልጽ በሰፊው ሕዝብ ዘንድ መታወቅ ይኖርባቸዋል ።

ሕግ በሽግግር ወቅት

በማርክሲስት ሌኒኒስት መሠረተ ሃሣቦች ላይ የተመሠረተ አብዮት የተለያዩ የትግል ክፍሎች አሉት ። እነዚህም የትግል ክፍሎች በማፍረስና በመገንባት ተግባራት የተከፋፈሉ ናቸው ።

የማፍረስ ተግባር ፣ ለእድገት ዕንቅፋት የሆኑትን የማህበራዊ ፣ የኤኮኖሚያዊና ፖለቲካዊ ግንኙነቶች የማንኰታኰት ተግባር ሲሆን ፣ የመገንባቱ ተግባር ደግሞ ኅብረተሰቡን ወደ ሶሻሊዝም ለማሸጋገር የሚያስችሉትን መሠረቶች የመጣል ተግባር ነው። በሽግግር ወቅት የማፍረሱና የመገንባቱ ውስብስብ ተግባራት የሚካሄዱበት ወቅት በመሆኑ አስቸጋሪ የትግል ወቅት ነው ።

በሽግግር ወቅት ሊኖር የሚችል ሕግና የአስተዳደር ሥርዓት በመሸጋገሪያ ጊዜ ከሚኖሩት ሌሎች ተግባሮችና የአሰራር ሥርዓቶች ገጽታ ተለይቶ ሊታይ አይችልም ።

በአጠቃላይ አነጋገር የመጀመሪያው የማፍረስ ምዕራፍ እንቅስቃሴ ግብታዊነት ያጠቃዋል ። ለለውጥ በጓጉትና በስሜት በተነሳሱ ጭቁን መደቦችና የፈራሹ ሥርዓት ተጠቃሚ መደቦች መካከል በሚካሄደው የተጧጧፈ ፍልሚያ ምክንያት ለጊዜውም ቢሆን ማዕከላዊነት ሥፍራውን ያጣል ። ሥልጣንም ከሁለቱ ተፋላሚ ኃይሎች ፣ ማለትም ከሚወድመውና ለማውደም ከሚፈልገው ፣ በአንዱ እጅ ገና ሙሉ በሙሉ ተጠናክሮ ስለማይገባ ማዕከላዊነቱ ይጣሰል ። ይሁንና ወደ ኋላ የተቀነባበረና የተጠናከረ ኃይል ያለው ወገን የሥልጣን የበላይነት ይኖረዋል ።

ሕግና ሥርዓት በሕሊና ታስበው ፣ ታውቀው ፣ በዘልማድ ወይም በባሕል የሚከበሩ መሆናቸው ቀርቶ በጠብመንጃ አፈሙዝ የሚከበሩ ይሆናሉ ። ወቅቱም አመጽ ፣ የሞትና የሽረት ትግል የሚፋፋምበት ፣ አንዱ ወገን የግድ በአሸናፊነት መውጣት የሚኖርበት ወቅት ስለሚሆን፣ ሕግ የሁለቱም ተጻራሪ መደቦች ትርጉሞች ተገዥ ይሆናል። ስለዚህም ከአብዮቱ መፈንዳት በፊት የነበረውን ይዘትና ቅርጽ ያጣል ።

ኃይል ሕግ ፣ ሕግም ኃይል ፣ ስለዚህም ኃይል በሕግነቱ የሥልጣን ማፍረሻ ወይም የሥልጣን ማረጋገጫ መሣሪያ ይሆናል ። ፍትሕም የሚመሠረተው በተወሰነ ሕግና አስተዳደር ላይ ሳይሆን በመደባዊ ፣ ተፈጥሮአዊ ስሜት (Class instinct) ላይ ይሆናል ።[5]

በሶቭየት ኅብረት በተለይም በአፍላዎቹ የአብዮት ዓመታት እንደታየው ፣ የአንድ ድርጊት ሕጋዊነት ወይም ሕጋዊ አለመሆን የሚመዘነው በጽሑፍ በሠፈሩ የሕግ አንቀጾች መጠበቅ ወይም መጣስ ሳይሆን ፣ ድርጊቱ የአብዮቱን እንቅስቃሴ የሚመራውን ኃይል (ፓርቲ) ፖሊሲ በመጣሱ ወይም ባለመጣሱ ይሆናል ።[6] ይህ ፖሊሲ በሕግ መልክ የተቀረጸ ወይም ያልተቀረጸ ሊሆን ይችላል። የጥፋትም ከባድነት (ቅጣት) የሚታየው በድርጊቱ ትንሽነት ወይም ትልቅነት ሳይሆን የመደብ ትግሉን በአሸናፊነት መውጣት ለማረጋገጥ በሚኖረው ግምትና ቦታ ነው ።

በነዚህም ጊዜያት የሚፈጠረው ዋነኛ ጥያቄ የመኖር ወይም ያለመኖር ፣ የማሸነፍ ወይም የመሸነፍ ፣ በአጠቃላይ የመደብ የበላይነትን የማረጋገጡ ስለሚሆን ፍትሕ በሰከነ አመለካከት አይመራም ። ወቅቱ የአብዮት እንቅስቃሴ የሚጧጧፍበት ስለሆነ ሕግ መንጭ

ቶና ጸድቆ የሚፈጸም አይሆንም ። ለምን ቢባል ይኸንን የሚሠሩ አካሎች ሕልውና ራሱ ጥያቄ ላይ ነውና ።

ሕጉቹም (መመሪያዎችን ጨምሮ) እንደ ጊዜውና እንደወቅቱ ታክቲክ ፣ እንደ ሁኔታዎችም መለዋወጥ ስለሚኖርባቸው ከአብዮት ማግስት ጀምሮ በየደረጃው ከኃይል ሕጋዊነት በመግለጫ መልክ ወይም በአስቸኳይ ጊዜ አዋጅነት መልክ እስከሚወጡ ሕጎች እና ከዚያም በኋላ በሕግ አውጪ አካሎች እስከሚደነገጉ ሕጎች ድረስ፣ እያደጉ ይሔዳሉ ።

ለምሳሌ ፣ በሶቭየት ኅብረት ከጥቅምቱ ሶሻሊስት አብዮት (እ.አ.አ. 1917) ጀምር እስከ «ጦር ኮሙኒዝም» 1921 ድረስ) ያለውን የሕግ ሁኔታ ብንመለከት የሚከተሉትን እናያለን ።[7]

—በመጀመሪያው የአብዮት ዓመታት በቦልሼቪክ ፓርቲ የሚመራው መንግሥት ያወጣቸው የነበሩት ድንጋጌዎች በአስቸኳይ ጊዜ አዋጅነት ወይም ፍጹም በመግለጫ መልክ ብቻ የሚወጡ ነበሩ ፤

—የሕግ አስተዳደር መሥሪያ ቤቶችን ሥልጣን እና የሥነ ሥርዓት ደንቦችን የሚደነግጉትም ሕጎች በአጠቃላይ ልል ሆነው የተቀረጹ ነበሩ ፤

—አብዮታዊ ሸንጎዎች ፍትሕን በማስፈን ረገድ ወሳኝ አካሎች እንደሆኑ ተደርጉ ነበረ ። በዚህም ረገድ እነዚህ ሸንጎዎች ከማናቸውም የገደብ ዓይነቶች ነጻ ነበሩ ፤

—ከአብዮቱ መፈንዳት ጀምር እስከ ኅዳር 1918 እ.አ.አ. ማናቸውም ዜጋ እንደ አቃቤ ሕግ ሕግን የማስከበር ሥልጣን ነበረው ። እንዲያውም በ1919 እ. አ. አ. በወጣው የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ መርህ መሠረት «ኃይልን ለመቆጠብ ፤ የተበታተኑ እርምጃዎችን ለማስተባበርና ለመቆጣጠር ሠራተኛው የመደብ ጠላቶቹን እንቅስቃሴዎች የሚገድብበት መመሪያዎችን መንደፍ ፣ ከጠላቶቹ ጋር ለሚኖረው ትግል ዘዴዎችን መፍጠር እና እነርሱንም በቁጥጥሩ ሥር ለማድረግ መማር»ነበረበት ።

በቅድሚያም ይህ ተግባር «በወዝአደሩ የበላይ ገዥነት የመሸጋገሪያ ጊዜ ቅርጹ የሚይዘውን አዲሱን የኅብረት ኑሮ ሁኔታ ከሚጻረሩት ወገኖች መታገል ከሆነው ከወንጀለኛ መቅጫ ጋር መዛመድ» እንዳለበት ተገልጾ ነበር ።[8]

የዚህ ዓይነት ተፈጥሮ ያላቸው ሕጎች በአብዛኛው የማፍረሱን ተግባር የሚረዱ የሠራተኛውን ግንባር ቀደም ተዋጊነት የሚያጠናክሩና የመደብ ትግሉን በአሸናፊነት መወጣት የሚያረጋግጡ ሕጎች ነበሩ።

በሶሻሊስት አብዮት የማፍረሱ ተግባር በአብዛኛው ከተከናወነም በኋላ የአድኃሪያንን ፀረ—አብዮት ተልዕኮ መቋቋም እጅግ በጣም አስፈላጊ ይሆናል ። ይኸም ከሁኔታዎች ጋር በተገናዘበ ፍጥነት ካልተከናወነ በስተቀር በልምድ ፣ በገንዘብና በግንኙነት የላቀው አድኃሪ ፣ ሶሻሊስት አብዮቱን በቀላሉ ሊያጨናግፈው ይችላል ። ይኸንን ለመከላከል የአድኃሪው ርዝራዦች በለመደውና በሚያምኑበት የገደብ ስልት(በሕግ) ማገደብ ይኖርበታል ። ከዚህም በተጨማሪ ሕግ ያለፉትን የብዝበዛ ልምዶች አስወጋጅና አዲሱን ሥርዓት አስተዋዋቂ መሆን ይገባዋል ።

በአንድ ዓይነተኛ አብዮት ፣ ሕግ ከኃይል ሕግነት አልፎና ተጠናክሮ የሚገኘው የማፍረሱ ተግባር ከሞላ ጎደል ተሳክቶ በሚገኝበት ጊዜ ነው ። ይኸም ቢሆን ከማፍረሱ ጥረት ውጤቶች ይልቅ ሕግ በኢኮኖሚ ራሱን ከመቻል ትልምና ውጤት ጋር ይበልጥ የተቃረበና የተዛመደ ይሆናል ። ለምሳሌ፣ በሶቪየት አብዮት ሕግ በመደበኛ የሕግ ፍ

ቹነቱ ለዕድገት ያኮበኮበው ከ1921—1928 ባሉት ጊዜያት ነበረ ። ይኸም ወቅት እንደሚታወቀው የሶሻሊስት ግንባታ ሥራዎች የተቀየሱበትና አዲስ የኢኮኖሚ ፖሊሲ ተግባራዊ የሆነበት ወቅት (N.E.P.) ነበረ። በነዚህም ዓመታት ውስጥ የሚከተሉት የሕግ ማውጣት ሥራዎች ተሠርተዋል ።[9]

ከ1922—23 (እ.አ.አ.)

—አዲሱ የሕግ አውጪው ድንጋጌ ፤

—የፍትሐ ብሔር ሕግ ፤

—ያወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ፤

—የወንጀለኛ መቅጫ ሥነ ሥርዓት ሕግ

—የመሬት ሕግ ፤

—የሠራተኛ ሕግ ፤

በ1924 (እ.አ.አ.)

—የተሻሻለው የሠራተኛ ሕግ ፤

በ1926 (እ. አ. አ.)

—ተሻሽሎ የወጣው የቤተሰብ ሕግ ፤

—ተሻሽሎ የወጣው የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ፤

በአዲሱ የኢኮኖሚ ፖሊሲ ዘመናት የወጡት ሕጎችና ደንቦች በሙሉ ፣ በተለይም የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ አንቀጾች መነሻ ያደረጉት መመዘኛ የአዲሱን ኅብረተሰብ ደኅንነትና የፍትሕ ዋስትና ነበረ ።

እ. አ. አ. ከ1921—28 የነበረውን የሶቪየት የሕግ ዕድገት አንዳንድ ኃይሎች እንደ ርዕዮተዓለም ማፈግፈግ አድርገው ወስደውት ነበረ ። እውነቱ ግን ከቅርጽ ማደግ ጋር ሳይሆን ከይዘት ዕድገት ጋር የተያያዘ በመሆኑ ይኸ አልነበረም ። አብዮት እየሰከነ ሲመጣ የሠራተኛው የበላይነትን ለማስፈንና ብሎም ወደ መደብ አልባው ሥርዓት ለመሸጋገር የሚያስችሉትን ሁኔታዎች ለመፍጠር ከተራ ኃይል ይልቅ ሕግ የተሻለ መሣሪያ ይሆናልና ነው ።

ሕግ በአዲሱ ኅብረተሰብ

ከላይ እንደ ተመለከተው ሕግና ፍትሕ ፍጹም የማይወጡ ነገሮች አይደሉም ። በሁሉም የዕድገት ደረጃው የሰው ልጅ በየጊዜው የሚያስፈልገውን ሕግ እየሻረና አዳዲስ ሕጎችን እየአመነጨ መጥቶአል ። በጠቅላላው አነጋገር እነዚህ ሕጎች በአንድ የዕድገት ደረጃ ያሉትን ሕዝቦች ድርጅታዊ ጠባይ የሚያሳዩ መለኪያዎች ሲሆኑ እነዚህ ጠባዮች በተለምዶ እንደ መመዘኛ ነጥቦች ተወስደው ወደ መብትና ግዴታ ይለወጣሉ ። የኅብረተሰብ አባላትም መብቶቻቸውን እንዲያስከብሩባቸውና ግዴታቸውን እንዲወጡባቸው ይጠበቃሉ ። መንግሥት የዚህ ሕጋዊ ሥርዓት አስፈጻሚ መሣሪያ ይሆናል ።

የዕድገት ደረጃቸው ላቅ ባለ አካባቢዎች ሕግ ሰፊ አድማስ ይኖረዋል ። ይኸም የሕግ አድማስ የማምረትን የማሰራጨትንና የልውውጥ ሥራዎችን ግንኙነትና ዝምድናን ያጠቃልላል ፤የንብረት ባለቤትነት ዝምድናዎችን ፤ በኅብረተሰቡ አካላት ውስጥ ሊኖር የሚገባውን የሥራና የምርት ስርጭትን ፣ የአስተዳደር ቅርጽንና ሕገ መንግሥታዊ ሥርዓትን ይይዛል ፣ የዜጋዎችን ሕጋዊ ሥልጣን ይደነግጋል ። በተጨማሪ ሕግ በወቅቱ በሚኖረው መንግሥት ማኅበራዊ ግንኙነቶች ላይ የሚነሱትን ደባዎች ለመዋጋት የሚያስችሉ ደንቦችን ያወጣል ። በማርክሲስቶች አስተሳሰብ ከላይ የተመለከቱት የሕግ ዝርዝር ተግባራት የሚያተኩሩትም በቅርጽ ላይ ብቻ ነው ። ለማርኪሲሲስቶች የሕግ መሠረተ—ባሕርይ እና ምንጭ፣ ቀደም ተብሎ እንደተገለጸው፣ በአንድ ወቅት ያለ የኅብረተሰቡ ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ሥርዓት ነው ። ሕግ ከአካባቢው ሶሲዮ—ኢኮኖሚና ፖለቲካዊ ኑሮ ተነጥሎ መሠረተ—ባሕርይም ፣ መን

ሻም ፣ ዕድገትም ሊኖረው አይችልም ። [10]
በማርክሲስቶች አመለካከት ሕግ በሚከተ
ሉት ቁም ነገሮች ላይ የተመሠረተ ነው ።

1/ በመጀመሪያ ሕግ በአንድ አካባቢ ከ
ሚሰፍን ከፖለቲካ ከኢኮኖሚና ከማ
ኅበራዊ ሁኔታዎች ተነጥሎ ሊታይ
አይችልም ።

2/ ሐሳባውያን የሕግ ሊቆች ሊያስረዱን
እንደሚሞክሩት የሕግ ምንጮች አማ
ልክታዊ መርሆዎች ወይም ፣ ሌሎች
አስቀድመው የነበሩ ሐሳቦች (a Pri-
orideas) ሳይሆኑ የየወቅቱ ሁኔታዎ
ችና ቁሳዊ አስተሳሰቦች ናቸው ።

3/ የሕግ ፍጥረትና የረዥም ጊዜ ዕድገት
ከመደብ ቅራኔዎች ከሶስዮ ኢኮኖሚ
ያዊ ሁኔታዎች አለመመጣጠንና ው
ጤቱ ከሆነው ፖለቲካዊ ግንኙነት
ጋር የተያያዘ ነው ።

4/ የመንግሥት ሆነ የሕግ ታሪካዊ መነ
ሻቸው አንድ ነው ። መነሻቸው ከሰ
ማይ የወረደ ጽላተ—ሙሴ መሳይ ነ
ገር አይደለም ። መንግሥትም ፣ ሕግ
ም ምንጫቸው ተመሳሳይ የሶስዮ ኢ
ኮኖሚ ሂደት ፣ ማለትም የሥራ ክፍ
ፍሉሽ መፈጠር ፣ የግል ሀብት መም
ጣትና የኅብረተሰብ በማይታረቁ መ
ደቦች መከፋፈል ናቸው ።

5/ ሕግና ርዕዮተዓለም የተደጋጋፊነት
ገጽታ አላቸው ። ሕግ በሰው ልጆች
የተፈጠረ ስለሆነ የተወሰነን ርእዮተ
ዓለም የሚያንፀባርቅ መሣሪያ ወይም
በሥልጣን ላይ ያለው መደብ መንግ
ሥት በሚከተለው ርእዮተዓለም መሠ
ረት የሚደነገግ መሣሪያ ነው። በአንጻ
ሩ ሕግ የሕብረተሰብና የግለሰብ ንቃተ
ህሊናን ለማነጽ ከፍተኛ ሚናን የሚ
ጫወት ፤ ስለዚህም ለአንድ ርዕዮተ
ዓለም መጠናከር መሠረትን የሚጥል
መሣሪያ ነው ።

6/በሶሻሊስት ኅብረተሰብ ለሕግ ዕድገት
ፓርቲው የሚጫወተው ሚና ወሣኝ
ነው ።

7/በመጨረሻም ፣ ሕግ ከመደብ ጋራ የተ
ያያዘ ክስተት በመሆኑ ፣ መደብ አልባ
ውና መንግሥት አልባው ሥርዓት ሲሰ
ፍን እንደ መንግሥት ሁሉ የሚከስም
ክስተት ነው ።

እነዚህም ቁም ነገሮች በመሠረቱ ማርክ
ሲስቶችና የቡርዧው የሕግ አዋቂዎች የሚ
ለያዩባቸው ናቸው ።

አዲስ ትውልድ ፣ አዲስ ኅብረተሰብ
አዲስ ሕግ ያስፈልገዋል ። ሕግ በአዲሱ
ኅብረተሰብ ምን እንደሚመስል ለማየት
አዲስ ኅብረተሰብ ምን ዓይነት ኅብረተሰብ
እንደሆነ ማወቅን ያሻል ።

አዲሱ ኅብረተሰብ የሶሻሊስት ኅብረተ
ሰብ ነው ። ሶሻሊዝም ቁስ አካላዊ መነሻ
አለው ። በሶሻሊዝም ሕግ ፤ ቁስአካላዊ መሠ
ረት ስላለው አዲስ ቁስአካላዊ አመለካከትን
ይጠይቃል ። ለዚህም ነው ፤ ዛሬ በኢትዮጵ
ያችን ሕግና ፍቺው የላቀና የመጠቀ አመ
ለካከት አለው ተብሎ አስቀድሞ የተገለ
ጸው ።

በሶሻሊስት አገሮች ውስጥ በተካሔዱ
አብዮታዊ ለውጦች መነሻ በሕግ አካባቢ
ከፍተኛ ለውጦች ተካሂደዋል ። በአገራች
ንም እንደዚሁ መንግሥታዊ ሥልጣኑን
ተግባራዊ በማድረግ ላይ ያለው አብዮት የ
ራሱን ሕዝባዊ ሕግ እያወጣና እያስተዳ
ደረ ነው ። በሚያመነጨውና በሚያስተዳ
ድረውም ሕግ የሠራተኛውን ጥቅም የሚያስ
ከብር ፣ የሠራተኛውን የትግል ውጤቶች
የሚያስጠብቅና በማናቸውም የማኅበራዊ
የዕድገት ጥረቶች የሠራተኛውን ሕዝብ
ድል የሚያፋፍም ሕግ እየሆነ እየመጣ
ነው ። ይህ የሕግ ለውጥ መነሻ ቢሆንም ገና
ብዙ የሚቀረን ነገር ይኖራል ። የሚቀሩንን
ምዕራፎች ለማወቅና ለማገባደድ ግን የሶ

ሻሊስትን ሕግ ዓላማዎች በሚገባ ማወቅ
አስፈላጊ ይሆናል ። የሶሻሊስት ሕግ ዋነኛ
ተግባር « ለኢኮኖሚና ለሌሎችም ብሔ
ራዊ የኑሮ መስኮች ዕቅድና አተዳደር ፣
በንግድ ድርጅቶችና በአስተዳደራዊ መዋ
ቅሮች ያሉትን የአመራር ጉዳዮች ለማስተ
ካከልና ሥራና የሠራተኛ ግንኙነቶችን
ሥርዓት ለማስያዝ ሲሆን ፣ አስተሳሰቡም
ሕዝቡ የጋራ ንብረቱን በሚገባ እንዲ
ጠቀምበት ፣ የተገቢ ዋጋ መርህ ሙሉ በ
ሙሉ በተግባር እንዲተረጐም ፣ በኢኮና
ሚውና ማኅበራዊ ፖሊሲ መካከል ያለው አ
ንድነት ዋስትና እንዲኖረው ማድረግ ነው።
ሶሻሊስት ሕግ ኅብረተሰቡ በሕዝባዊና ኢ
ኮኖሚ በትምህርትና በባህል ጉዳዮች ውስ
ጥ በከፍተኛ ደረጃ እንዲሳተፍ» [11] የሚያ
በረታታ መሣሪያ መሆን ነው ።

በሶሻሊስት ኅብረተሰብ ሕግ በሕግነቱ
የሚወሰድና የሚሰፍን አይደለም ። ሕግ
ተቀባይነትን የሚያገኘው በሚጫወተው
ሚና እና በአስፈላጊነቱ ነው ። በሶሻሊስት
ኅብረተሰብ የሕግን መኖር የሚወስኑት
በወቅቱ የሚኖሩት ማኅበራዊ ምክንያ
ታዊ ነጥቦች ናቸው። ከነዚህም ምክንያቶች
ዋነኛው የኅብረተሰቡ የኢኮኖሚ ሥርዓተ
ባሕርይ ነው ። [12]

የሶሻሊት ኅብረተሰብ የኢኮኖሚ ሥር
ዓት ባሕርይ በሁለት ዋና ነጥቦች ላይ የተ
መሠረተ ነው ። እነዚህም የምርት መገልገያ
ዎች ባለቤትነትና የሥርዓቱ በአንድ ፕላን
ሥር መከናወን ሲሆኑ ፣ ከባለቤትነት ሁኔ
ታዎች እስከ ማዕከላዊ ዕቅድ ፣ አልፎም እ
ስከ ዝርዝር ድርጊት ፕሮግራምና እስከ ተ
ግባራዊነቱ ፣ ከምርት መሰባሰብና መስራ
ጨት እስከ ሠራተኛው አሰላለፍ ፣ እነዚህ
ንም የሚመለከት አስተዳደር እስከ ማስፈን
ያለውን ሁሉ በሥርዓቱ መምራት ስለሚኖር
በት ሕግ በዚህ ገጽታው በቅድሚያ አስፈ
ላጊነቱን ይረጋገጣል ።

ሶሻሊስት የኢኮኖሚ ሥርዓትን ለማስ
ፈን የሚሰለፉ ድርጅቶች ማለትም ፣ ፓር
ቲው ፣ መንግሥትና ብዙኃን ድርጅቶች የ
ሚመሩበት መርህ መደንገግ ስለሚኖርበት
ለዚህና የዜጐችን ዲሞክራሲያዊ መብትና
ግዴታ ለመግለጽ አስፈላጊ ይሆናል ። ሶሻ
ሊስት ባህልን ለማወቅ ፣ ለመመዘንና ለማ
ዳበርም በተገቢው ርዕዮተ ዓለም ላይ የተ
መሠረተ ወቅታዊ መመሪያ መኖር ስለሚ
ገባው ፣ ይኸም ሕጋዊ ቅርጽ ይዞ መገኘቱ
የሚታይ ይሆናል ።

በሶሻሊስት ኅብረተሰብ የሕግን መኖር
ለመወሰን አስፈላጊነቱን ማረጋገጥ አንድ
መልኩ ሲሆን ከዚህ ጋር ተዛምዶ የሚታ
የው ሌላ ከፍተኛ ጉዳይ ደግሞ የሚኖረውን
ሕግ በሶሻሊስት መርህ ላይ መመሥረቱን
የማረጋገጡ ጉዳይ ነው ።

የሶሻሊስት አብዮት ሲጀመር ፣ በቅርጹ ፣
በይዘቱ ፣ በዓላማውና በተግባራዊነቱ አዲስ
የሆነ የፍትሕ ሥርዓት የመፍጠሩ አስፈላ
ጊነት ግልጽ ሲሆን በመጀመሪያዎቹ የት
ግል ዓመታት ይኸን ተግባራዊ ለማድረግ
ስለማይቻል ከአሮጌዎቹ የሕግ ዓይነቶች አን
ዳንዶቹ እንዲቀጥሉ ይደረጋል ። የነዚህ ሕ
ጐች መነሻና የድንጋጌአቸውም ዓላማ የተ
ለየ ስለሚሆን ከአዲሱ የሶሻሊስት አብዮት
ፍላጐቶች ጋር ተጣምረው ለመጓዝ የማይ
ችሉ ይሆናሉ ። ይኸም ለሶሻሊስት አብዮት
ሂደትና ኋላም ለሶሻሊዝም ዕድገት ዕንቅፋ
ት ይሆናል ። ስለዚህም በየወቅቱ ያስፈል
ጋሉ ተብለው የሚወጡ ሕጐችም ሆኑ በሁ
ኔታ አስገዳጅነት የሚወረሱ ሕጐች በሶሻ
ሊስት መርህ ላይ የተመሠረቱ ወይም የሶ
ሻሊስትን መርህ የማያፋልሱ መሆናቸው
መረጋገጥ ይኖርበታል ። ይህ ጉዳይ በሶቢ
የት ኅብረት ከ1917ቱ የጥቅምት አብ
ዮት ማግስት ጀምሮ የተከሰተ ነበረ ። [13]
በሶሻሊስት ኅብረተሰብ ከሕግ አስፈላጊ
ነት ጋር ትኩረት የሚሰጠው ሌላው ቁም
ነገር በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ፣ በብዙ
ኃን ድርጅቶችና በማናቸውም ዜጋ የሕግ

ያለማወላወል መጠበቅና መፈጸም ነው ።
ይህ ቁም ነገር ከሶሻሊስት ሕጋዊነት
(socialist legality) መርህ የሚመነጭ ፣
ነገር ግን የቡርዧ የሕግ ሰዎች እንደሚሉት
የሶሻሊስት ሕጋዊነት ብቸኛ ነጥብ ያልሆነ
ነው ።

የሶሻሊስት ሕጋዊነት የመንግሥት የኅ
ብረተሰብ አመራር ዘዴ ሆኖ የሕዝብን
ሶሻላዊና መንግሥታዊ ሥርዓት እንዲሁም
ሶሻሊስታዊ የማኅበራዊ ኑሮ ግንኙነቶችን
ለማሳደግ የሚረዳ ዋነኛ መሣሪያ ነው ።[14]

ከሁሉ አስቀድሞ ሶሻሊስት ሕጋዊነት
በሳይንሳዊ ግንዛቤ ላይ የተመሠረተ፣ የሕዝ
ቦችን ማኅበራዊና መንግሥታዊ ሥርዓት ፣
የዜጐችን መብቶች ፣ ነፃነቶችና ጥቅሞች
የሚቀርጽ እና ማኅበራዊ ዕድገቶችን የሚ
ገዛ ሕግ መኖርን ይጠይቃል ። ይህምሕግ
ቢያንስ የሚከተሉትን ነጥቦች ማለትም፤

1/ በሰፊው ሕዝብ ዲሞክራሲያዊ መብ
ቶችና ማኅበራዊ ፍላጐቶች ላይ ከተ
መሠረተ ሕገ መንግሥት የመነጨ
መሆንን ፣

2/ በማናቸም መንፈሱ ለሶሻሊዝም
ግንባታና ብሎም ለኮሚኒዝም መም
ጣት መንገድ የሚከፍቱ ንድፈ ሐሳ
ቦችን ያዘለና ለሳይንሳዊ ኮሚኒዝም
ርዕዮተ ዓለም ስርጭት አመቺ ሁኔ
ታን የሚፈጥር መሆንን ፣

3/ የሰው በሰው መበዝበዝን ፣ የመደቦች
ተጻራሪነትንና የብሔሮች ቅራኔን ለማ
ስወገድ የሚያግዝ መሆ ንን ፣

4/ የግለሰቦችን ሥነ—ምግባራዊ ግዴታ
የሚደነግግ ብቻ ሳይሆን ለፖለቲካ ድ
ሎች የሚያደርሱ ዘላቂ መርሆዎች
ላይ በበመመርኮዝ ጠቅላላ መመሪያ
የሚሰጥ መሆንን ፣

5/ የዜጐችን የማኅበራዊ ፣ የኢኮኖሚ ፣
የፖለቲካና ሌሎችም መብቶችና ነፃ
ነቶችን የሚያስጠብቅ ፣ (ሕግ የማኅበ
ራዊ የኢኮኖሚና የፖለቲካ መብቶችና
ነፃነቶች ዋስትና ነው ሲባል ዋስትና
ው የማቴሪያልንና የሕግን ውህደት
ያዘለ ዋስትና ይሆናል ።)ማለትም እነ
ዚህን ነፃነቶች ለማስጠበቅ ቁስ አካ
ላዊ ሁኔታዎችን ለመዘርጋት የሚያ
ግዝ መሆንን ፣

6/ ዓለም አቀፍ ሶሻሊዝምን ለማጠናከር
ለሶሻሊስት ሕጋዊ ሥርዓት ዕድገት
አስተዋጽኦ የሚያደርግ መሆኑን [15]
ማጠቃለል ይኖርበታል ።

በአጠቃላይ ይህ ሕግ ከላይ የተመለከቱ
ትን አበይት ነጥቦችንመያዝ የሚገባው ቢ
ሆንም ዋነኛ መመዘኛው ዲሞክራሲያዊ ገ
ጽታው ነው።ይህም ፣ ሕጉ በማን ወጣ ወይ
ም ሕጉን ማን አወጣው የሚለውን ጥያቄ
ይጋብዛል ።

ሐቀኛ ዲሞክራሲያዊ ሕጋዊነት ፣ የአን
ድ አገር ሕግ አውጭ አካል በዲሞክራሲ
ያዊ መንገድ እንዲመሠረት ፣ ከተመሠረ
ተም በኋላ የሕዝቡን ፍላጐቶች እንዲገለጽ
እና የኅብረተሰቡን ተራማጅ ዕድገቶችን
እንዲያከብር ይጠይቃል ። ይኸም በአጭሩ
የሶሻሊስት ሕግ አውጭ ሥርዓት መፈጠ
ርን መጠየቅ ማለት ስለሚሆን ሶሻሊስት
ሕጋዊነት ከዚህ ጋር በቀጥታ የሚዛመድ
ጉዳይ ይሆናል ።

አንድን ሕግ ሕግ የሚያሰኘው፣በአዋጅ የ
መነገሩ ጉዳይ ሳይሆን ተቀባይነት አግ
ኝቶ የመፈጸሙ ፣ የአስገዳጅነት ባሕርይ
ኖሮት የመጠበቁ ነው ። ሕግ ሕግ ለመ
ሆን በሁሉም ዘንድ ተፈጻሚ መሆን አለ
በት ። ለዚህም አስፈጻሚ ሥርዓትን ይፈ
ልጋል ። ሆኖም አሁንም ዲሞክራሲያዊ
ሕጋዊነት እንዲኖር የሕግ ተርጓሚና አስ
ፈጻሚው አካል በምርጫው መውጣቱን
ሶሻሊስት ሕጋዊነት ይጠይቃል ።[16]

ለመደምደም ያህል ሶሻሊስት ሕጋዊነት
በሶሻሊስት ዲሞክራሲ መሠረት የተመሠረ
ተን ሕግ አውጪ ፣ በሶሻሊስት ኅብረተሰብ
ፍላጐቶች ላይ የተመሠረተን ሕግ እና በሶ
ሻሊስት ዲሞክራሲ መሠረት የተመረጠን
ተርጓሚና አስፈጻሚን መኖርን የሚጠይቅ
ሕጋዊነት ነው ። (እዚህ ላይ የዲሞክራሲና
የሕጋዊነት ዝምድና በሚገባ ይታያል ።)
የሶሻሊስት ሕጋዊነት መሠረተ ሐሳቦች
ከላይ የተመለከቱት ናቸው ። እነዚህ ዝር
ዝር የሶሻሊስት ሕጋዊነት መሠረተ ሐሳ
ቦች በአንድ የኅብረተሰብ የሕግ ሥርዓት
ውስጥ ተሟልተው ሲገኙ በዚያ ኅብረተ
ሰብ የሕግ ሥርዓት ውስጥ ሶሻሊስታዊ
ሕጋዊነት እንደሰፈነ ተደርጐ ሊወሰድ
ይቻላል ። ከላይ የተመለከቱ ትን መሠ
ረተ—ሐሳቦች በተናጠል ወይም በቁንጽል
በመውሰድ ወይም ፣ ከነዚህ መሠረተ—
ሐሳቦች መካከል ጥቂቶቹ ብቻ በመስፈና
ቸው ሶሻሊስት ሕጋዊነት አለ ለማለት
አይቻልም ።

ከዚህም በተጨማሪ ሶሻሊስት ሕጋዊነት
ሙሉ በሙሉ ተፈጻሚ ሊሆን የሚችለው
ተፈላጊው የኢኮኖሚና የፖለቲካ ሁኔታዎ
ች ተሟልተው ሲገኙ ነው ። ይኸም ውስ
ስብ ሁኔታዎችን መወጣትን ከመጠየቁም
ሌላ ፣ የሶሻሊስት ሕጋዊነትን ሙሉ በሙሉ
ግንዛቤና ይኸንን ለማስፈን መንግሥት የሚ
ያደርገውን እንቅስቃሴ (የሶሻሊስት ሕጋዊ
ነትን ሕጋዊ ዋስትና ጭምር) ከፍተኛነት
ጠይቃል ። ከሁሉም በላይ ደግሞ የማርክሲ
ስት ሌኒኒስት ፓርቲን የጠራ አመራርና ከ
ፍተኛ ጥረትም ይጠይቃል ።

ፓርቲና ሕግ

የሶሻሊስትን ኅብረተሰብ የሚመራው ፣
የዕድገት አቅጣጫውና የፖለቲካ ሥርዓቱ
የሚቀየሰው ፣ ማርክሲዝምን ሌኒኒዝምን
ጠንቅቆ የሚያውቀው የማሌ ፓርቲ ነው ።
ፓርቲው የኅብረተሰቡን ዕድገት ጠቅላላ
ዕቅድ የሚነድፍ ፣ ኅብረተሰቡ የሚከተለ
ውን የውስጥ እና የውጭ የፖለቲካ መሥ
መር የሚጠቁም ፣ ሕዝቡን የሚያነቃቃ ታ
ላላቅ ተግባሮችን የሚመራ እና ኮሙኒዝ
ምን ለመመሥረት የሚያስፈልገውን ሳይን
ሳዊ ምርምር ወደ ዕድገት ዕቅድ የሚለውጥ
አካል ነው ። ለዚህም አላማው መንግሥ
ትና ሕዝባዊ ድርጅቶችን ለማሰለፍ የሚች
ለው ፓርቲው ነው ። በሶሻሊስት ኅብረተ
ሰብ ፓርቲው ግንባር ቀደም አመራር ሰጪ
ኃይል ነው ።

የአንድ ማሌ ፓርቲ ከፍተኛ የትግል ዓላ
ማ ሥልጣን የሠራተኛው ሕዝብ እንዲሆን
የመጣሩ ፣ ለዚህም ሰፊው ሕዝብ በመንግ
ሥትና በማኅበራዊ ጉዳዮች አመራር ውስጥ
እንዲሳተፍ የማስቻሉና የማብቃቱ ነው ።
ይህ በሌላ አነጋገር የሠራተኛው ሕዝብ የ
ዲሞክራሲ መብቶች መስፈን በመሆኑ ፣
ፓርቲው በሁሉም መስኮች ለዚህ ዓላማ
ግብ መምታት የሚሰለፍ ከፍተኛውና የመ
ጨረሻው አካል ነው ። ቀደም ተብሎ እንደ
ተገለጸው ደግሞ የሰፊውን ሕዝብ እውነተኛ
ጥቅም ሊያስጠብቅ የሚችል ሕግና ሕጋዊ
ነት ሊኖር የሚችለው ሰፊው ሕዝብ በእር
ግጥ የሥልጣን ባለቤት በሆነበት ኅብረተ
ሰብ ብቻ ነው ። ይኸም በሶሻሊስት ኅብረ
ተሰብ ስለሚሆን ፣ ማርክሲስት ሌኒኒስት
ፓርቲዎች ሕግና ሕጋዊነት ከፖሊሲአ
ቸው ጋር የተዛመደ መሆኑን ይቆጣጠራሉ ፤
አመራርም ይሰጣሉ ።[17]

ይህም ስለተባለ ፓርቲው ሕግ አውጪ
አካል ነው ማለት አይደለም ። ሕግ አውጪ
አካሉን ተክቶ አይሠራም ። ሆኖም ከላይ

እንደተጠቀሰው ለኅብረተሰቡ የሚያስፈልገው የሕግ ሥርዓትና አጠቃላይ ዕድገቱ እንዴት መሆንና መካሔድ እንደሚገባው መመሪያ የሚያወጣው ፓርቲው ነው ።

ፓርቲው የሚወጡትን ሕጎች ከፖሊሲው ጋር መዛመዳቸውን ከማየት ባሻገር የሕጎችን መከበር በጥብቅ ይከታተላል ። በሶሻሊስት ኅብረተሰብ ሕግ በግድና በቅጣት ፍራቻ የሚከበር ሳይሆን በንቃት ላይ በተመሠረተ ፈቃደኝነት የሚከበር ነው ። ይኸም የሚደረስበት በፓርቲው ጥብቅና የማያቋርጥ የርዕዮተዓለም ስርጭት ስለሚሆን ፓርቲው ለርዕዮተ ዓለም ስርጭትና ሥርጸቱም ጭምር ከፍተኛ ተጋድሎ ያደርጋል።[18]

ሕዝብና ሕግ

በሶሻሊስት ኅብረተሰብ ዲሞክራሲያዊ መብቶችና ነፃነቶች ግለሰቦች ራሳቸውን ከኅብረተሰቡ አግልለው የሚጠበቁባቸው መጋሪያዎች ሳይሆኑ ፤ በማኅበራዊና መንግሥታዊ ጉዳዮች ውስጥ ከፍተኛ ተሳትፎ እንዲያደርጉ ለግለሰቦች አስፈላጊውን ሁኔታ የሚያመቻቹ መብቶችና ነፃነቶች ናቸው ። በሶሻሊስት ኅብረተሰብ የሰው ልጅ መብት ሶሻሊዝምን ለመገንባት ሠርቶ አደሩ ሕዝብ የሚገለገልበት ዋነኛ መብት ነው ። ይኸም የሌሎቹ መብቶች ሁሉ መሠረትና ዋስትና ነው ። [19] በአዲሱ ኅብረተሰብ የሰው ልጅ መሠረታዊ መብት በማናቸውም የመንግሥት ጉዳዮች የመሳተፍና የራሱን መብቶችና ፍላጐቶች ከሰፊው ሕዝብ መብቶችና ፍላጐቶች ጋር የማዋሐዱ ነው ።

ይኸም ሲባል በሶሻሊስት ኅብረተሰብ ውስጥ የግለሰቦች ሲቪል መብቶችና ነፃነቶች የሉም ማለት አይደለም ። ግን እነዚህ መብቶችና ነፃነቶች ግለሰቦችን ከኅብረተሰቡ መብቶች ውጭ አርገው አያስቀምጧቸው ለማለት ነው ።

በሶሻሊስት ኅብረተሰብ የሰፊው ሕዝብ ሥልጣን በሕግና ፍትሕ አካባቢ ያለውንም ሥልጣን ያጠቃልላል ። ከላይ በሶሻሊስት ሕጋዊነት ሐተታ ውስጥ እንደተመለከተው በሶሻሊስት ኅብረተሰብ ሕግ አውጪው አካል የሕዝቡ ተወካይ ስለሆነ፥ በዚህ አካል የሚወጣው ሕግ በኅብረተሰቡ ፍላጐት ላይ የተመሠረተና የኅብረተሰቡ ሕግ ይሆናል ። ስለዚህም የራሱን ሕግ ራሱ ያከብረዋል ፤ ያስከብረዋል ማለት ነው ።

የሕግ ከሣሚነት

ከላይ በተመለከቱት መሥመሮች የሕግን አመጣጥና የዕድት አቅጣጫ በአጭሩ ለማመልከት ተሞክሮአል ። ሕግ መደባዊ ክስተት በመሆኑ በመደብ መፈጠር ወቅት ተወልዶ በልዩ ልዩ ሥርዓት ማኅበራት ልዩ ልዩ ይዘትና ቅርጽ ይዞ መምጣቱ ታይቶአል ። ሕግ በሶሻሊስት ኅብረተሰብ የሚኖረውአስፈላጊነትና ፍቺ የተለየ ትኩረት ተሰጥቶታል ። የሕግ መጨረሻው ግን አልተመለከተምና ፤ በአጭሩ ይኸንን ማሳየቱ ተገቢ ይሆናል ።

ሕግ ወደ ከፍተኛ የዕድገት ደረጃ የሚደርሰው በሶሻሊስት ስርዓት ውስጥ ነው ። ይኸም የሚሆነው ሶሻሊስት ሕጋዊነት ሲሰፍን ነው ። ሶሻሊስት ሕጋዊነት የሚሰፍነው ደግሞ የፖለቲካውና የኢኮኖሚው ሁኔታዎች ለዚህ አመቺ መድረኮችን ሲፈጥሩ ነው ።

የሶሻሊስት ግንባታ ጥረት ኮሚኒዝምን እውን ማድረግ ነው ። ይኸም ጥረት የኢኮኖሚው ፤ የፖለቲካውና የማኅበራዊ ጉዳዮች ዕድገት ጥረት ስለሚሆን፥ በነዚህ መስኮች የሚደርሰበት እያንዳንዱ የዕድገት ምዕራፍ የሕግ የዕድገት ምዕራፍ ይሆናል ።

በሶሻሊዝም የኢኮኖሚ ዕድገት ወደ በለጠ ማኅበራዊ ዕድገት ያመራል ። በኮሚኒስት ኅብረተሰብም «ከእያንዳንዱ እንደ ችሎታው ለእያንዳንዱ እንደ ፍላጐቱ» በሚለው መርህ ይገዛል ።[20] በዚህ ከፍተኛ የሶሻሊዝም የዕድገት ደረጃ ሶሻሊስት ዲሞክራሲ እንደ ፖለቲካዊ ክስተትነቱ መክሰም ደረጃ ላይ ይደርሳል ። «ሰዎች ለአያሌ ምዕተ ዓመታት ያወቋቸውንና ለብዙ ሺህ ዓመታት የከላለሱአቸውን ማኅበራዊ ግንኙነቶችንና የተለመዱ ደንቦችን ቀስ በቀስ ከራሳቸው ሕይወት ጋር ያዋህዳሉ ። ያለ ኃይል፥ያለ ተጽዕኖ፥ያለ ቁጥጥር፥ያለ መንግሥት ፖለቲካዊ ገጽታ በሌላቸው ደንቦች ይመራሉ ።»[21] ስለዚህም ሕግ በዚህ የዕድገት ደረጃ እንደ መንግሥትና እንደ ዲሞክራሲ ሁሉ ይከስማል ።

የግርጌ ማስታወሻዎች

1. *The Fundamentals of Marxist-Leninist Philosophy*, (Moscow, Prog. Pub., 1974), p. 128.
2. *Robert Conquest, Justice and the Legal System in the USSR*, (London, 1968), p. 13.
3. *Ibid.*
4. *The Fundamentals of Marxist-Leninist Philosophy*, p. 360.
5. Conquest, p. 7.
6. *Ibid.*
7. *Ibid.*, p. 14.
8. *Ibid.*
9. *Ibid.*, p. 15.
10. *The Soviet State and Law*, (Moscow Prog. Pub., 1969), p. 186.
11. Tord Riemann, *Law and Justice in a Socialist Society*, (Berlin, 1976), p. 9.
12. *The Soviet State and Law*, p. 189
13. V. Terebelov, *The Soviet Court*, (Moscow, Prog. Pub., 1978), p. 34.
14. *The Soviet State and Law*, p. 266.
15. A.KH. Makhnenked, *The State Law of The Socialist Countries*, (Moscow, Prog. Pub., 1978), p. 15.
16. Terebelov, pp. 34-35.
17. Conquest, p. 110.
18. *The Soviet State and Law*, p. 206.
19. G. Gurdeau, *Traite de Science Politique*, Vol. VII. (Paris, 1957), p. 493.
20. V.I. Lenin, *On Soviet Socialist Democracy*, (Moscow, Prog. Pub., 1979), p. 23.
21. V.I. Lenin, *Col. Works*, Vol. 25, (Moscow, Prog. Pub., 1974), p. 467.

መስከረም

- ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት
  - የወል የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያ
- ህጋዊ ምርምሮችና አመለካከቶች
- በቀይ ካባ ሽፋን የሚከናወን ፀረ-ማርክሲስት ደባ
  - የመንግሊ ሪቪውና የበረከተአብ ፀረ-ኢትዮጵያ አብዮት ኅብረት
- ድንበርዘለል የገንዘብ ድርጅቶችና የኋላቀር አገሮች ሁኔታ
- ባህልና አብዮታችን

የማርክሲስት ሌኒኒስት ርዕዮተዓለም መጽሔት

ቅጽ 3 ቁጥር 10
መስከረም 1975

ኢሠፓአኮ
መስከረም
ቅጽ 3 ቁጥር 10
መስከረም 1975

ማርክሲስት ሌኒኒስት ርዕዮተዓለም መጽሔት

ማውጫ

ገጽ

- የዝግጅት ገጽ 3
- ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት (IMF)—የወል የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያ 11
  —ለገሠ ለማ (ዶ/ር)
- ሕጋዊ ምርምሮችና አመለካከቶች ሕግና ዕድገት (ክፍል ፩) 35
  —ለማ ጉተማ
- በቀይ ካባ ሽፋን የሚከናወን ፀረ ማርክሲስት ደባ የመንዝሊ ሪቪውና የበረከተአብ ሀብተሥላሴ ፀረ ኢትዮጵያ አብዮት ኅብረት 48
  —እምሃ መለሰ
- ድንበር ዘለል የገንዘብ ድርጅቶችና (ባንኮች) የኋላቀር አገሮች ሁኔታ 64
  —ላቀው ዓለሙ (ዶ/ር)
- ባህልና አብዮታችን.. 80
  —እያልነህ ሙላት
- በሶሻሊስት አገሮች ላይ የሚካሔድ የኢምፔሪያሊዝም ደባ —አንዳንድ ገጽታዎች 90
  —ጳውሎስ ደኪን

በኢሠፓአኮ ማዕከላዊ ኮሚቴ

ርዕዮተዓለም መምሪያ እየተዘጋጀ በየሦስት ወር የሚወጣ

አድራሻ

የፖስታ ሣጥን ቁጥር — 80001
የስልክ ቁጥር — 113000

Proudly Brought to you By www.binyamhk.wordpress.com

ባሕልና አብዮታችን

እያልነህ ሙላት

ባህል የሰው ልጅ በመላው ታሪኩ በማኅበራዊ ተግባሩ ወቅት የፈጠረውና ያከማቸው የቁስ አካላዊና የመንፈሳዊ ቅርሶች አጠቃላይ ድምር ነው ። [1] ባሕል የኅብረተሰብ እንቅስቃሴና ዕድገት ውጤት ነው ። የምርት ኃይሎችና የምርት ግንኙነቶች ከታላላቆቹ የቁስ አካላዊ ቅርሶች አንዱ ናቸው ። ስልተ ምርት በአጠቃላይ የባህል ወሳኝ መሠረት ነው ።

የባህል ቁስአካላዊ እሴቶች ከስልተምርት ውስጥ የሚከተሉትን ያጠቃልላሉ ፤ የምርት የቴክኒክ ደረጃ ፣ የሣይንስና የቴክኖሎጂ እርምጃዎች በምርቱ ውስጥ ያላቸውን ስፋትና ጥልቀት ፣ ቴክኖሎጂን ለመጠቀም ሰዎች ያላቸው ችሎታና ዕውቀት ፣ ሣይንሳዊ የሥራ ቅንብርና መልኮች (በጉልበትና በአዕምሮ ሥራ ፣ በከተማና በገጠር መሀከል ያለው ልዩነት ወይም አንድነት ፣ የግለሰብ ጠባብ ወይም ሁለገብ የሙያ ትምህርት ዕድገት ወዘተ...) ፣ በኢንዱስትሪ ውስጥ የሣይንሳዊ ሥራ ቅንብር ፣ ከዘመናዊ የቴክኖሎጂ እርምጃዎች ደረጃ ጋር በመጣጣም በቀን ተቀን ኑሮአቸው ውስጥ የሰዎችን ቁስ አካላዊ ፍላጐቶች የማርካት ፣ በኅብረተሰብ በተደነገጉ ደረጃዎችና ልማዶች አንፃር ሰዎች በየዕለት ኑሮአቸው የሚያሳዩት ባህሪያት ፣ በኢንዱስትሪ ውስጥ አዲስ ሣይንሳዊና ቴክኖሎጂያዊ የቴክኒክ እርምጃዎች መጠቀም (ኤሌክትሪፊኬሽን ፣ ኦቶሜሽን ፣ ራዲዮ ቴክኖሎጂ ወዘተ...)። እነዚህ ሁሉ በቁስ አካላዊ መስክ የሚገኙ የባህል ቅርጾች ናቸው ።

የኅብረተሰብ የተለያየ የንቃተ ህሊና ቅርጾች (ለምሳሌ ሐይማኖት ፣ ህግ ፣ ሣይንስ ኪነጥበብ ፣ ግብረገብነት ፣ ወዘተ...) የሰው ልጅ በመንፈሳዊ ፣ (በሕሊናዊ) ሥራው የሚያመርታቸው መንፈሳዊ (ሕሊናዊ) ባሕል

ናቸው ። የመንፈሳዊ ባህሎች በሙሉ ከምርት መገልገያዎች ፣ ከመለዋወጫና ከመጠቀሚያ እቃዎች ጋር የተያያዙ የሰው ልጅ የሥራ ውጤቶች ናቸው ። ይህም ጠቀሜታ ያለው የመንፈስ ጥበብ ከኅብረተሰብ አጠቃላይ ዕድገት ጋር ፣ ከምርት ኃይሎች መዳበር ጋር እያደገ የሚሄድ ነው ።

የሰው ልጅ የምርት ተግባር ሁለት መሠረታዊ መልኮች (ክፍሎች) አሉት ። የቁሳዊና ሕሊናዊ ምርቶች ባህልም እንዲሁ ከምርት ክፍፍል ጋር የሚጣጣሙ ሁለት መልኮች አሉት ። እነሱም ቁሳዊ ባህልና ሕሊናዊ ባህል ናቸው ። ቁሳዊ ባህል የምንለው ቁሳዊ ክንውንና ውጤቱን ፣ ለምሣሌ የቴክኒክ መሣሪያዎች ፣ መኖሪያ ቤቶች የቤት ዕቃዎች የመገናኛ መሣሪያዎች እና የመሳሰሉትን ፣ ያጠቃልላል ። ሕሊናዊ ባህል የሚባለው የንቃተ ሕሊናንና የአእምሮ ውጤቶችን የሚጠቀልል ነው ። ለሕሊናዊ ባህል ምሣሌ የሚሆኑት ዕውቀት ፣ ትምህርት ፣ ሣይንስ ፣ ኪነጥበብ ፣ ሕግ ፣ ፍልስፍና ፣ ፖለቲካ ፣ ኃይማኖት እና የመሳሰሉት የሕሊና ክንውን ናቸው ።

በመሠረቱ ባህል መንፈሳዊና ቁሳዊ ተብሎ ቢከፈልም ፣ በማቴሪያል ባህል ውስጥ ለመንፈሳዊ ባህል ሚና የለውም ማለት አይደለም ። የመንፈሳዊ ባህል ዕድገት የቁሳዊ ባህልን ዕድገት ያዳብራል ። የቁሳዊ ባህል ዕድገትም የመንፈሳዊ ባህል እድገትን ያራምዳል ። ለምሣሌ የቁሳዊ ባህል ውጤት የሆነው የቴሌቪዥን መዳበር የመንፈሳዊ ውጤት የሆነውን ቲያትርን ፣ ሲኒማን ወዘተ... ያጐለምሳል ። በአንፃሩ ደግሞ ጥልቀት ያላቸው የሥነ ጽሑፍ የፈጠራ ሥራዎች ሲፈልቁለ እነሱ ሥራ ተስማሚ የሆኑ የቴክኖሎጂ ውጤች እንዲፈለሰፉ ይረዳሉ ።

በተጨማሪ ባህልን በሁለት ታላላቅ ክፍሎች ማለት ቁሳዊና መንፈሳዊ ብለን ስንከፍል ቢያንስ ሁለት አበይት ነገሮችን ማጤን ይኖርብናል ። አንደኛው ቁሳዊና መንፈሳዊ ባህል በአንድነት ተዋህደው ሊከሰቱ መቻላቸው ነው ። ለምሣሌ በአንድ መጽሐፍ ወይም በቴሌቪዥን ፣ ወይም በአንድ ሙዚቃ ወዘተ... ውስጥ ቁሳዊና መንፈሳዊ ባህሎች በአንድ ላይ ተዋህደው እናገኛቸዋለን። የመጽሐፉ ወረቀት የማቴሪያል ባህል ውጤት ሲሆን፣ በመጽሐፉ ላይ የሰፈረው ሀሳብ ግን መንፈሳዊ ነው ። የሙዚቃው ዜማ መንፈሳዊ ሲሆን የሙዚቃ መሣሪያው ቁሳዊ ባህል ነው። የቴሌቪዥን መሣሪያው ቁሳዊ ሲሆን በውስጡ የሚተላለፈው ቲያትር ፣ ሲኒማ፣ ወዘተ...ግን መንፈሳዊ ነው።ሁለተኛ፣ ቁሳዊ የሆነው ባህል(ለምሣሌ የምርት መገልገያን) ለማምረት ያለሰው አስተሳሰብ፣ ያለሰው ዕቅድና ተሣትፎ ፣ ያለ ህሊናዊ ባህል ሚና የማይቻል መሆኑ ነው ። [2] ስለሆነም ባህልን ቁሳዊና ህሊናዊ ብለን ስንከፍል ሁለቱ፡ ክፍሎች ያላቸውን ግንኙነት ባለመርሣት ነው።

በአጠቃላይ ባህል በታሪክ የተወሰነ የሕዝብ ችሎታዎች ፣ ዕውቀቶች ፣ አመለካከቶች ፣ አስተሳሰቦችና ስሜቶች አጠቃላይ ድምር ሲሆን ፣ ዓላማውም እነዚህ በምርት ቴክኒክና በሕዝባዊ አገልግሎቶች ፣ በሕዝቡ የትምህርት ደረጃ ፣ ማኅበራዊ ኑሮን በሚያደራጁ ፣ የማኅበራዊ ተቋሞችን በሚቆጣጠሩ ፣ በሣይንስና በቴክኖሎጂ ዕድገቶች ፣ በኪነጥበብና በሥነ ጽሑፍ ሥራዎች ውስጥ መሠረት መጣልና ቁስ አካላዊ ማድረግ ነው። የባህል ንጥረ ነገሮች ሁሉ በመሠረቱ የተያያዙና የቀረበ መስተጋብር ያላቸው ናቸው ። እነዚህ በአንድ በኩል ለኅብረተሰቡና ለግለሰቦች መንፈሳዊ ፍላጐቶች ሲጠቅሙ፣ በሌላ ወገን ደግሞ በቁስ አካላዊ ባህርያቸው የየዕለቱን የኑሮ ሁኔታዎች ፣ የምርት ዕድገትንና ማኅበራዊ ግንኙነቶችን ያገለግላሉ።

የሕዝቡ የቀን ተቀን (የየዕለቱ) ኑሮ ማለት ሕይወትን ለመጠበቅና የሕዝቡን ፍላጐቶች ለማሟላት በቤተሰብና በኅብረተሰብ ውስጥ ከቁሳዊ ሀብት መጠቀም ጋር የተያያዙ ልማዶች (ወጐች) በቅደም ተከተል

የሚከናወኑ ተግባራትና ዘዴዎች አጠቃላይ
ድምር ነው ። መጠለያ ልብስና ምግብ የሕ
ዝቡ የኑሮ ዋስትዎ ናቸው ። የሚፈጠሩትም
በማምረት ሂደት ከቁሳዊ ሀብት ሲሆን፣ ተፈ
ጥሮአቸውም (የተሰሩበት ነገር ፣ ተግባራቸ
ው ወዘተ. . .) ደግሞ የሚወሰነው በምርት
ኃይሎች የዕድገት ደረጃ ነው ። የሕዝቡ የቀን
ተቀን ኑሮ የሚወሰነው በምርት ኃይሎች
የዕድገት ደረጃ ላይ ብቻ ሳይሆን በምርት
ግንኙነቶች ባህሪ ፣ በኅብረተሰብ የሀብት
ክፍፍል ፣ ፍጆታ ወዘተ . . . ላይም ጭምር
ነው ።

ሀሳባውያን ፈላስፎች መንፈሳዊ ባህልን
መሠረቱ ከሆነው ከምርት ግንኙነት ነጥ
ለው ያቀርቡታል ። በነሱ አስተሳሰብ ለባ
ህል መሠረቱ እራሱ ባህል ፣ ከስልተ ምር
ትና ከምርት ግንኙነት ተነጥሎ እንጂ የቁስ
አካል መሠረት የለውም ። ማርክሲስቶች
ግን ለባህል ዕድገት የምርት ግንኙነቶች
መሠረት መሆናቸውን ፣ የባህል ዕድገት
ከምርት ኃይሎች ዕድገት ጋር የተያያዘ
መሆኑን ያረጋግጣሉ ። በተጨማሪም ባህል
ምንም እንኳን መሠረቱ የሰው ልጅ ቁሳዊ
ክንውን ቢሆንም መልሶ በመሠረቱ ላይ
ተጽእኖ ያደርጋል ። በሌላ አነጋገር ባህል
ለአንድ ኅብረተሰብ ዕድገት እንደሁኔታው
የዕድገት አፋጣኙም እንቅፋትም ሊሆን
ይችላል ማለት ነው ።

በመሠረቱ ማንኛውም የቴክኒካዊ ፈጠራ
የሚመነጨው ከምርት ፣ ከሕዝቡ የኑሮ ፍላ
ጐቶች ፣ ከሰፊው ሕዝብ የሥራ እንቅስቃ
ሴና ችሎታ ነው።ከቀን ተቀን የሕዝቡ
ኑሮ ፣ ከኑሮ ፍላጐቶቹና ከሕዝቡ የሥራ ሁኔ
ታዎች ጋር ይበልጥ የተያያዘ ባህል በይበ
ልጥ ጠቃሚ ነው ። የሕዝቡ ነባራዊ ፍላጐ
ቶችና የባህል መጣጣም ባሕሉም በሚያስ
ተማምን መንገድ እንዲያድግ ፣ እንዲበለ
ጽግ እንዲዳብር ያደርጋል ። ይህ ሁኔታ ከዓ
ለም ታላላቅ የስነጽሑፍ ፣ የኪነ ጥበብ፣ የሙ
ዚቃ ፣ የሥዕል ወዘተ. . .ሰዎች ሥራ አን
ፃር በግልጽ ሊታይ ይችላል ። እነዚህ የባ
ሕል ሰዎች ታላቅና ዕውቅ ሊሆኑ የቻሉት
ስለ ሕዝባቸው የፈጠራ ሥራ እጅግ የላቀ
ዕውቀት ስላላቸውና የሕዝቡንም የተከማ
ባህላዊ ቅርስ መሠረት ስላደረጉ ነው ።

ባህል ፈጣሪው ሰፊው ሕዝብ ነው። ታዲያ
እዚህ ላይ መረሳት የሌለበት ነገር ምንም
እንኳን ባህል በሠራተኛው ሕዝብ የሚሠራ፣
የሚፈጠር ቢሆንም በመደብ ስርዓተ ማኅ
በራት መልሶ ይህንኑ ፈጣሪውን ማለትም
ሠርቶ አደሩን ለመጨቆኛ ሊውል የሚችል
መሆኑን ነው ። በባሪያ ፣ በፊውዳልና በካፒ
ታሊስት ሥርዓተ ማኅበራት ውስጥ የታየ
ውና የሚታየው ይኸው ሀቅ ነው ። የቡርዧ
ው ኅብረተሰብ ባህል በይበልጥ የቡርዧውን
መደብ ጥቅም ያስከብራል ፤ ይህ ባህል ለም
ዝብሮች መጨቆኛ ፣ ማደናገሪያ ፣ ሆኖ ያገ
ለግላል ። በዚያው አንፃር ደግሞ በዚሁ በቡ
ርዧው ኅብረተሰብ ውስጥ ዲሞክራሲያዊ
ይዘት ያላቸው የሰፊው ሕዝብ ባህል የሆኑ
የባህል መልኮች ይከሰታሉ ፤ እስከወሰ
ነም ደረጃ ያድጋሉ ። የሠርቶ አደሩ ሕዝብ
ባህል የሚያብበውና የበላይነቱን የሚጐና
ጸፈው የሶሻሊስት አብዮት ድል ሲቀዳጅ
ነው ። በባህል አብዮት አማካይነት የሶሻሊ
ስት ባህል ሲገነባ እያንዳንዱ ሠራተኛ ሕዝብ
የባህል ፈጣሪ ብቻ ሣይሆን በባሕል ተሳታ
ፊም ይሆናል ። በባሕል ውጤቶች ይገለገ
ላል ፤ መንፈሱን ያድሳል ፤ አእምሮውን ያበ
ለጽጋል ። የሶሻሊስት ኅብረተሰብ ፣ የመን
ፈሳዊ ባህል ሚና ከመቼውም የበለጠ የሚ
ዳብርበት ኅብረተሰብ ነው ። ሥነ ጽሑፍ ፣
ኪነት ፣ ሕዝባዊ ፈጠራና የመሳሰሉት የሚ
በለጽጉበትና ከፍተኛ ሚና የሚጫወቱበት
በሶሻሊስት ሥርዓተ ማኅበር ነው ። እነዚ
ህን የባሕል ገጾች ማዳበር የሶሻስት ኅብረተ
ሰብን መንፈሳዊ ሀብት ማበልጸግ ማለት
ነው ።

የሶሻሊስት ባሕል በሰው ሕዝብየ ሚፈ
ጠር ሲሆን የሚያድገውም በሰው ልጅ
የተከማቸውን ቁስ አካላዊና መንፈሳዊ ቅር
ሶች ሁሉ በቁጥጥሩ ስር በማዋልና እነር
ሱንም መሠረት በማድረግ ነው ። በዚህም
የሶሻሊስት ባህል ከዓለም ሥልጣኔ የዕድ
ገት አቅጣጫ ያፈነገጠ አንድ ነገር ሣይሆን
ለአሮጌው የባሕል ቅርስ ሕጋዊ ወራሽ መሆ
ኑን ያረጋግጣል ። የወዝአደሩን ባህል ፣ ከጥ
ንቱ ሳይያያዝ ፣ ከምንም ተነስቶ ማዳበር አይ
ቻልም ። የወዝአደሩ ባህል ከምን ተነስቶ
እንደሚያድግ ሌኒን ሲያስረዳ እንዲህ ይላል፣
«ወዝአደራዊ ባሕል የሰው ልጅ በካፒታሊ
ስት ፣ በፊውዳልና በቢሮክራሲ ኅብረተሰብ
ቀንበር ስር ከተከማቸው የዕውቀት መጋዘን
ተነስቶ የሚያድግ መሆን አለበት።»[3] በተ
ጨማሪም ፣ ሌኒን «እኛ ካፒታሊዝም ያፈ
ራውን ባሕል መውሰድ አለብን ። የዚህን
ሥርዓተ ማኅበር ሣይንስ ፣ ቴክኖሎጂ ዕው
ቀትና ሥነ ጥበብ መውሰድ አለብን ፤ »[4]
ብሏል ።ኰሚኒስቶች የሰው ልጅ በረጅም
ታሪኩ ያፈራውን ባሕል ለሶሻሊዝም ግን
ባታ የሚጠቀሙበትና የሚያበለጽጉት ጠ
ቃሚ የሆነውን የባህል ገጽታ ነው ። ተመ
ርጦ እንጂ የተወረሰው ባሕል ሁሉ አይግ
በሰበስም ። ሌኒን ይህን አስመልክቶ ሲያስ
ገነዝብ ፣ «እኛ የምንወርሰውን እንደ አንድ
የታሪክ ቅርሶችን እንደሚንከባከብ ሰው
እናየውም ። የተወረሰን ቅርስ መንከባከብ
ማለት ራስን በተወረሰው ወስኖ ማስቀረት
ማለት አይደለም»[5] ብሏል። ስለሆነም የሕ
ዝባዊና የሶሻሊስት ባሕል ገንቢዎች ከዱ
ሮው ባሕል የሚወስዱትና የሚያበለጽጉት
ለሰፊው ሕዝብ የሚጠቅመውን ሲሆን፣
ለመውሰድና ላለመውሰድ መለኪያውም
መደባዊ አመለካከት ነው ። በሁሉም የባ
ሕል መልኮችና ባሕላዊ ግንባታ የቡርዧ
ውን ርዕዮተዓለም በጽኑ መታገል እንደ
ሚያስፈልግ ሌኒኒዝም ጥሪ ያደርጋል። የኰ
ሙኒስትን አመለካከት መሠረት በማድረግ
የሶሻሊስት ባሕልን እንዲፈጠር ይጠይቃል።

የሶሻሊስት ባሕል እንደ ቡርዧው ባሕል
ብሔራዊ ቅርጽ አለው ። በሶሻሊስት ኅብ
ረተሰብ ብሔሮችና ብሔረሰቦች በዕኩል
ነት የየራሳቸውን ባሕል ያዳብራሉ ። በአገ
ሮቻቸው መካከልም የቁሳዊና የመንፈሳዊ
ባሕል ውጤቶች ልውውጥ ያደርጋሉ ።
በዚህም ልውውጥ የሶሻሊስት ባሕልን በበ
ለጠ ያዳብራሉ ። በሶሻሊስት ኅብረተሰብ
ውስጥ የእያንዳንዱ ብሔረሰብ ወይም ብሔር
ባሕል እኩልነት ስለሚረጋገጥ እያንዳንዱ
ብሔረሰብ እና ብሔር የራሱን ባሕል ለም
ሣሌ ኪነት ፣ ሥነጽሑፍ ፣ ወዘተ. . . ያዳብ
ራል ፤ በውጤቱም ይኰራል ። እያንዳንዱም
ብሔረሰብ እና ብሔር ከራሱ ወይንም ከሌላ
ብሔር ባሕል ጠቃሚ የሆነውን መምረጥና
ወስዶ የማዳበር መብቱ የተጠበቀ ነው ።
በዚህም መልክ የብሔራዊ ባሕል መፈክር
ከባሕል ዓለም አቀፋዊ ይዘት ጋር በህብር
የሚዋሀድ እንጂ የሚቃረን አይሆንም። በቅ
ርጹ ብሔራዊ የሆነው ባሕል በይዘቱ ኅብ
ረተሰባዊ ይሆናል ማለት ነው ። ሁሉም ሠራ
ተኛ ሕዝቦችን የሚመለከት የሶሻሊስት
ባሕል ነውና ። ስለሆነም የሶሺያሊስት ባ
ሕል የምንለው ባለፈው የሰው ልጅ ተራ
ማጅ የባሕል ቅርሶች ላይ ተመስርቶ በሶሺ
ያሊስት የግንባታ ሒደት ወቅት የሚከሰት
አዲስና ከፍተኛው የሆነ የባሕል ደረጃ ነው።

የሶሺያሊስት ባሕል ከዘመናዊ የቡርዧ
ባሕል የሚለየው በራሱ በኅብረተሰብ ተፈ
ጥሮውና በሐሳቡ ይዘት ፣ በፈጠራ ዘይቤው፣
በቅርጹና አጠቃቀሙ ወዘተ. . .ነው። የሶሻ
ሊስት ባሕል ባህርይ በኰሚኒስታዊ ሐሳብ
የበለጸገ ነው ። ወገናዊ የሆነ ፣ ሣይንሳዊ አመ
ለካከት ያለው ፣ ሕዝባዊ ፣ ሰብአዊና ሕብረ
ታዊ ነው ። የአገር ፍቅር ስሜት ያለውና
ዓለምአቀፋዊ ነው ። ከትውልድ ወደ ትው
ልድ የተላለፉትን ፣ ተራማጅ የሆኑትን የሕ
ዝብ ባሕላዊ ቅርሶችን የሚጠብቅ ነው ።
በባሕላዊ መስተጋብር ብሔራዊ ባሕልን
በጋራ አዳባሪ ነው። እንደሌሎቹ የሶሻሊስ
ት ግንባታ ገጽታዎች የሶሻሊስት ባሕልም
የሚገነባው በኰሚኒስት ፓርቲው መሪ
ነት ነው ።

ቁሳዊ ባህልና መንፈሳዊ ባህል የአንድ
ሳንቲም ሁለት ገጽታዎች መሆናቸውን ፣

በአጠቃላይም የአንዱ እድገት የሌላውም
እድገት፣ የአንዱ ኋላቀርነት የሌላውም ኋላ
ቀርነት መሆኑን በቅርብ ለማየት የቅድመ
አብዮት ኢትዮጵያን ሁኔታ በአጭሩ እንመ
ለከታለን ።

ባለፈው ስርዓት የፊውዶ ቡርዧው ኢት
ዮጵያ ገዥ መደብ በሕዝቡ የቀን ተቀን ኑሮ
ላይ የመወሰን ሥልጣን ወይም የበላይነት
ነበረው።ሥልጣኑን ወይም የበላይነቱን ያረ
ጋገጠው በኢኮኖሚና በፖለቲካዊ መስክ
ብቻ ሳይሆን በመሠረቱ የሥርዓቱ ነፀብራ
ቅ በሆነው በባሕልም አካባቢ ጭምር ነበር።
ስለ ባሕል ስናነሳ ከአገራችን የሶስዮ ኢኮ
ኖሚ ቅንብር አንፃር ማየት ያስፈልጋል ።
ከብዙ የኅብረተሰብ ግንኙነቶች የኢኮኖ
ሚው ማለትም የምርት ግንኙነቱ ዋናና ወሳ
ኝነት ያለው ነው ። ለዚህም ነው ቁሳዊ ምር
ትን ለማምረት የሚደረገው ጥረት የታሪ
ካዊ ቁስ አካላዊነት መሠረት የሆነው። የሶ
ዮ ኢኮኖሚ ቅንብር በአንድ የምርት ዓይ
ነት ላይ የተመሠረተ የማኅበራዊ ክስተቶ
ችና ሂደቶች (የኢኮኖሚ ግንኙነት ፣ የርዕ
ዮተዓለም ፣ የቤተሰብ ፣ የኑሮ ዘይቤ ወዘተ
...) አጠቃላይ ድምር ነው።አንዱ የሶስዮ
ኢኮኖሚ ቅንብር በሌላ ይበልጥ በተሻሻ
ለው ይተካል ። በዚህ መልክ ኅብረተሰብ
ያድጋል ። ታዲያ የፊውዶ ቡርዧው የሶስዮ
ኢኮኖሚ ቅንብር ከኮሚኒስታዊ የሶስዮ
ኢኮኖሚ ቅንብር አንፃር ሲታይ እጅግ ኋላ
ቀር ነበር ። ይህ ደግሞ በተራው የኋላ ቀር
ሶስዮ ኢኮኖሚ ቅንብር ነፀብራቅ የሆነው
ባሕል እንደዚሁ ዝቅተኛና የተዥጐረጐረ
እንዲሆን አድርጐታል ።

የኢትዮጵያ ባሕል ኋላቀርነት ምክንያት
ቅድመ አብዮት ኢትዮጵያ የሶስዮ ኢኮኖሚ
ቅንብር ዝቅተኛነት ውጤት ነው ። ይህም
ብቻ አልነበረም ። የባሕሉ ምንጭ ሰፊው
የኢትዮጵያ ሕዝብ ሆኖ ሳለ ባሕሉ እንዳያ
ድግ ፣ እንዳይዳብርና እንዳይፋፋ በፊላጭ
ቆራጭ የነጋሲ መንግሥት ፖለቲካ የፊጥኝ
ታስሮ ነበር ። በዚህ ፖለቲካ አማካይነት
ሰፊው ሕዝብ ተገናኝቶ በመወያየት ለችግ
ሮቹ መፍትሔ እንዳያገኝ ተደርጓል ። የፊ
ውዳሉ አመለካከት በዕደ ጥበብ ሥራና በአ
ንዳንድ ሙያ ላይ የተሰማሩትን ሰዎች እን
ዲናቁና እንዲንቋሸሹ አድርጓል ። እነዚህ
ንም የሙያ ሰዎች ኅብረተሰቡ እንዲያ
ገላቸው አድርጓል ። ለዚህም አድኅሪ ፖለ
ቲካ መሳካት የአመለካከት አንድነት ያላ
ቸው ኃይማኖቶች መሣሪያ በመሆን ከፍ
ተኛ አስተዋጽኦ አበርክተዋል ። እንዲያም
ሆኖ ታዲያ ንጉሡ ፣ መኳንንቱ ፣ መሣፍን
ቱ ፣ ጉልተኞቹ በአጠቃላይ የገዥው መደብ
አባላት በሚኖሩባቸው ከተሞችና አካባቢ
ዎች አንዳንድ የባሕል ዘርፎች በመጠኑም
ቢሆን አንፃራዊ የሆነ ዕድገት አሳይተዋል
በእርግጥ የዕድገቱን ዲያሌክቲክስ በምናጤ
ንበት ወቅት የገዥውን መደብ ድሎች ለመ
ጠበቅ ፣ ለባዕድ ባሕል መስፋፋት አካባቢ
ውን ለማመቻቸት ያህል የተደረገ እንጂ
በማምረት ሂደት ውስጥ ሰፊው ሕዝብ የም
ርት መገልገያዎችን እንዲጠግን ፣ ይበልጥ
የሚሻሻሉበትን ሁኔታዎች እንዲፈጥር
በኢንዱስትሪ ውስጥ የሳይንስና የቴክኒክ
ርምጃዎችን የመጠቀም ልምድን እንዲያ
ዳብር ፣ በአጠቃላይ በተለያዩ የዕድገት ደረጃ
ላይ ያሉ ብዙ ብሔረሰቦች ፣ እንደየዕድገት
ደረጃቸው ልዩ ልዩ ባሕሎች የሚገኙባትን
አገር ብሔራዊ ባሕል ለመገንባት እንዳል
ነበረ ግልጽ ነው ። ብሔረሰቦች በልዩ ልዩ
የዕድገት ደረጃ ላይ መገኘታቸውና በአንዳ
ንድ አካባቢ የባዕድ ባሕል ሠርጐ መግባቱ
ባሕላችንን በተለያዩ የዕድገት ደረጃዎች
ላይ እንዲገኝና እንዲዥጐረጐር ስላደረገው፣
ከዚህ የአገራችን ተጨባጭ ሁኔታ ተነስተን
አዲስ ብሔራዊ ባሕልን መገንባት ቀላል
አይሆንም ።

የባህል አብዮት ይዘትና አስፈላጊነት

የብሔራዊ ዲሞክራሲያዊ አብዮት ድሎ
ችን በመንከባከብና በማሳደግ ወደ ሶሻሊስት
አብዮት በሚደረገው ሽግግር በየፈርጁ የበ

ላይነትን ለመቀዳጀት ትግላችን ለአንድ
አፍታ እንኳ ጋብ የሚል አይሆንም ። ብዙ
አብዮታዊ መስዋዕትነትን ከፍለን አብዮ
ታችንን እዚህ ደረጃ ላይ በማድረሳችን ሳን
ኩራራ አብዮታዊ እንቅስቃሴዎችንና ጥረ
ቶችን በእጥፍ በመጨመር በሽግግሩ ወቅት
ከሚከናወኑት አብዮታዊ እንቅስቃሴዎች
መሀከል አንዱ ገጽታ የሆነውን የርዕዮተ
ዓለምና የባሕል አብዮትን ማፋፋም በጣም
አስፈላጊ ነው ። ምክንያቱም አሮጌው ባሕል
በአዲሱ ባሕል የሚተካው ፣ አድኃሪው ርዕ
ዮተዓለም በተራማጁ የሚለወጠው በዚህ
አብዮታዊ እንቅስቃሴ አማካይነት ነው ።
ይህም ለሶሻሊስት ኅብረተሰብ ተስማሚ
በሆነው መሠረት ላይ ላዕላይ መዋቅሩ እን
ዲዘረጋ ድጋፍ ይሰጣል ።

ዛሬ መልክ እያበጀ በመሔድ ላይ የሚገ
ኘው አዲሱ ባህል የአሮጌው የፊውዶ ቡር
ዧው ባህል ቀጥተኛ ተቃራኒ የሆነ 1 ወዝ
አደራዊና ሶሻሊስታዊ ባህል ነው ። በእር
ግጥ ይህን ከመደብ ሥርዓት ባህሎች እጅግ
የላቀውን ባህል መገንባት ለሰፊው ሕዝብ
ቀላል አይሆንም ። ከዝቅተኛ የባህል ደረጃ
ከግሀይምነት ወደ ከፍተኛው የባህል ደረጃ
እመርታ ማድረግ ያስፈልጋል ። እንደዚህ
ዓይነቱ እመርታ ደግሞ በመላው ኅብረተ
ሰብና በሠርቶ አደሩ ሕይወት ውስጥ ከሚ
ከናወን ሐቀኛ የባህል አብዮት ውጭ ሊታ
ይ አይችልም ። ስለሆነም የሶሻሊዝም ግን
ባታ አሮጌው ፣ ኋላቀሩ ስልተምርት ወደ አ
ዲስና ተራማጅ የሶሻሊስት ስልተ ምርት
የሚያደርገው አብዮታዊ ሽግግር ብቻ ሳይ
ሆን ፣ የፊውዶ ቡርዧው ባህል ወደ ሶሻሊ
ስት ባህል የሚያደርገው አብዮታዊ ሽግግ
ርም ጭምር ነው ። ይህም ሽግግር ወይም
የባህል ለውጥ በአንዲት ቀን ጀምበር የሚ
ከናወን ሳይሆን ካለፉት ልምዶች በመቅሰ
ም ደረጃ በደረጃ የሚያድግ ነው ።

ባህል መላውን የማኅበራዊ ኑሮ ማለትም
ከምርት ጀምሮ እስከ ርዕዮተዓለም መስ
ኮች ድረስ ያሉትን አቅጣጫዎች እንደሚ
ያቅፍ አይተናል ። ኮሚኒስቶች የባህል ኋላ
ቀርነትን እንደ ቋሚ ክስተት አድርገው አ
ይወስዱትም ። ባህል የምርት ግንኙነት ነጸ
ብራቅ እንደመሆኑ የእርሱ መለወጥ ባህል
ንም ይለውጠዋል። የሶስዮ ኢኮኖሚ ቅን
ብሩ መሻሻል ባህሉን ያሳድገዋል ። በዚ
ያም ላይ ባህል እንደ ማኅበራዊ ኑሮ ብዙ
አቅጣጫዎች ያሉት ስለሆነ ከታህታይና
ከላዕላይ መዋቅሩ ለውጥ አንጻር ከሚሻሻ
ለው የቀን ተቀን ኑሮ ጐን የባህሉ የተ
ለያዩ ዘርፎች በዚያው መጠን ያድጋሉ ።
በተለይም ደግሞ በአብዮቱ አማካይነት
በኢኮኖሚው ውስጥ የሚከናወኑት ለው
ጦች በሕዝቡ ባሕሪያት ፣ አመለካከቶች ፣
አስተሳሰቦች ፣ ዝንባሌ ፣ ንቃተ ሕሊና ፣ የ
ፈጠራ ችሎታና ቋንቋ ላይ ፈጣን ውጤት
አሉዋቸው ። በዚህ መሠረት ሥር ነቀል
የሆነውና በየካቲት 1966 የፈነዳው አብዮ
ታችን በየጊዜው ሥር ነቀል እርምጃዎችን
በመውሰዱ ከፊውዶ ቡርዧው ሥርዓት አ
ንጻር ሲታይ ታህታይና ላዕላይ መዋቅሩን
በሚያስተማምን ሁኔታ በመቀየር ላይ ይገ
ኛል ። ይህ ደግሞ ባህል በሁሉም አቅጣጫ
ዎች እንዲያድግ ድጋፍ ይሰጣል ። በአገራ
ችን የማምረቻና የማከፋፈያ ተቋሞች በመ
ንግሥትና በሕዝብ ቁጥጥር ሥር መሆን
ለሕዝባዊ ባሕል ፣ ለወዝ አደራዊ ባሕል
ዕድገት አመች ሁኔታን ፈጥሯል ። የተፈ
ጠረውን ነባራዊና ሕሊናዊ ሁኔታ በመጠ
ቀም የባሕል አብዮትን አካሂዶ ኋላቀርና
ጐጂ የሆኑትን የጾታ ጭቆና ፣ ትምክህተ
ኝነትንና ጠባብነትን ፣ ማሃይምነትን ፣ ብኩ
ንነትን ወዘተ... ማጥፋት እጅግ አስፈ
ላጊና መሠረታዊ ነው ።

እንደ አብዮታችን የዕድገት ደረጃ የተ
ወሰዱት አብዮታዊ እርምጃዎች ሰፊው ሕ
ዝብ ጭቆናና ብዝበዛን አስወግዶ ፍትሕና
እኩልነት የሰፈነበት ፣ ብዝበዛ የሌለበት
ኅብረተሰብ መገንባት የሶሻሊስት አብዮ
ትን እስከዛሬ ከታሪክ ከታዩት አብዮቶች

ሁሉ ልዩ ከሚያደርጉት ጠባዮቹ ዋንኛው
ነው ። ማርክስና ኤንግልስ የጀርመን አይ
ዲዮሎጂ በሚባለው መጽሐፋቸው ውስጥ
እንዳስቀመጡት ፥

> እስከዛሬ ድረስ በድል የተገኙ መብ
> ቶች ውስን በሆኑ የምርት ኃይሎች ላይ
> የተመሠረቱ ናቸው ። እነኝህ የምርት
> ኃይሎች ሊሰጡ የሚችሉት ምርት ለጠ
> ቅላላ ኅብረተሰቡ በቂ አልነበረም ። እና
> ም ዕድገትም የሚቻለው ጥቂት ሰዎች
> በሌሎች ትከሻ ፍላጎታቸውን ሲያረኩ
> ነበር ። ስለሆነም ሌሎች—ብዙሀኑ—
> እጅግ በጣም አስፈላጊ የሆኑትን ፍላ
> ጎቶቻቸውን ለማርካት የማያቋርጥ
> ትግል በማድረጋቸው ለጊዜው ማለትም
> አዲስ የምርት ኃይሎች እስኪወለዱ
> ድረስ ከማንኛውም ዕድገት ተወግደው
> ጥቂቶች ግን ዕድገትን በሞኖፖል ይዘው
> ታል ፤ [6] ብለው ነበር ።

የኢትዮጵያ ሠርቶ አደር ሕዝብ በኢኮ
ኖሚ ግንባታውና በርዕዮተዓለም ትግሉ
አማካይነት እራሱን ነፃ ለማውጣትና የተ
ሻለ ኑሮ ለመኖር መራራ ትግሉን በየአቅ
ጣጫው ተያይዞታል ። ባህል ከሰፊው ሕዝ
ብ የሚመነጭ እንደመሆኑ ፥ ሰፊው ሕዝብ
በተያያዘው ትግል የባህሉ ተገልጋይ ይሆ
ናል ። ይህን በማስመልከት ሌኒን ፥

> ባለፉት አርጊ ዘመናት በሰው ልጅ ዕ
> ውቀትና አዕምሮ የተፈጠረው የቴክኖ
> ሎጂና የባህል ጥቅሞች ለጥቂቶች ግል
> ጋሎት ብቻ እንዲውል የተደረገ ሲሆን፥
> ሌሎችን ግን ከመሠረታዊ ፍላጎቶች፥
> ከትምህርትና ከዕድገት ነጥሏቸዋል ።
> ከዛሬ ጀምሮ ድንቅ የሣይንሳዊ ፈጠራ
> ዎችና የባህል ውጤቶች ሁሉ የአገሪቱ
> አንጡራ ሀብት ናቸው ። ከእንግዲህ
> ወዲያ የሰው የአእምሮ ውጤትና ዕው
> ቀት ለጭቆናና ለብዝበዛ ጨርሶ አይ
> ውልም ፥ [7] ብሏል ። የብሔራዊ ዲሞ

ክራሲያዊ አብዮታችን ፕሮግራም ይዘትም
ይህንኑ ያረጋግጣል ።

በተለይም የኢትዮጵያ ሠርቶአደሮች ፓ
ርቲ አደራጅ ኮሚሽንን ለማቋቋም በወጣ
ው አዋጅ ከተዘረዘሩት የኢሠፓአኮ ሥል
ጣንና ተግባር መሐከል «ጠቃሚ የሆኑት
የኅብረተሰብ ባህሎች ፥ ወጐችና ልማዶች
ሶሻሊስት ኅብረተሰብን መገንባት በሚያ
ስችል ሁኔታ የሚያድጉበትና የሚዳብሩበ
ትን ዘዴ ይፈልጋል ። እንዲሁም አግባብ
ካላቸው መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ጋር
በመተባበር ሕዝቡ ጐታችና ኋላቀር ከሆኑ
ባህሎች ፥ ወጐችና ልማዶች እንዲላቀቅ ይ
ደረጋል ፤ » የሚለው ክፍል ሌኒናዊ የባህል
ዕድገት መመሪያ በተግባር የሚተረጐምበ
ትን መዋቅር ለመዘርጋት ጠንካራ ድጋፍ
ይሰጣል ።

ይህ ሁሉ አብዮታዊ ጥረት የአዲሱን ባ
ህል ይዘት በይበልጥ ለማበልጸግ የሚረዳ
አንድ የባህል ፖሊሲ እንዲወጣ ያበረታታ
ል ። በመሠረቱ የርዕዮተ ዓለምና የባህል
አብዮት ማካሔድ የሶሻሊስት ሥርዓተ ማ
ኅበርን ለመገንባት ከሚያገለግሉ አጠቃ
ላይ ሕጐች አንዱ ነው ። በዚህም ሕግ ውስ
ጥ ለሠርቶ አደሩ መደብ ታማኝ የሆኑ ሶሻ
ሊስት ምሁራንን በብዛት ማፍራቱ አጣዳ
ፊና አንገብጋቢ ነው ። ሰፊው የኢትዮጵያ
ሕዝብ አድኃሪያን ከየአቅጣጫው ከከፈቱ
በት ጦርነት በአሸናፊነት በመውጣት በም
ርትና የባህል ዕድገት ዘመቻ አማካይነት
ወደ ግንባታ መስክ ተሸጋግሯል ። የዚህ ዘ
መቻ አካል የሆነው የመሠረተ ትምህርት
ዘመቻ ማይምነትን ከምድረ ኢትዮጵያ ለ
ማጥፋት በየአቅጣጫው የተፋፋመ እንቅ
ስቃሴ በመካሔድ ላይ ይገኛል ። የዚህ ዘመ
ቻ የመጨረሻ ዓላማ ማይምነትን ከአገራ
ችን አስወግዶ የትምህርት ስርጭት ለሁ
ሉም በእኩልነት እንዲዳረስ ማድረግ ይሆ
ናል ። ይህም ሰፊው ሕዝብ የራሱን የባህል
ደረጃ እንዲያሳድግ ዋስትና ያለው ድል እ

ንዲጐናጸፍ ይረዳዋል ። በሰፊው ሕዝብ ዘ
ንድ የትምህርት ስርጭት ፥ የዕውቀት መስ
ፋፋት ፥ ለዚህ ሕዝብ የትግል መሣሪያው
ነው ። ሌኒን ሠርቶ አደሩ ለምን ትምህርት
ን እንደሚፈልግ ሲናገር ፥ «ሠርቶ አደሩ
ሕዝብ ዕውቀት ጠምቶታል ፤ ምክንያቱም
ድል ለማድረጊያ ይፈልገዋልና ፤ » [8] ብሎ
ነበር ። የኢትዮጵያም ሠርቶ አደሮች የት
ምህርት ፍላጐት ሌኒን ካለው የተለየ አይ
ደለም ።

በዘመቻው አማካይነት የሚደረገው እን
ቅስቃሴ ከቀን ተቀን ሕይወት ጋር የተያያ
ዘውን ዕውቀት ያዳብራል ። ከኅብረተሰቡ
ተግባራዊ ሕይወት ጋር የተቆራኙት የሙያ
ትምህርት ቤቶች ማለትም የንግድ ሥራ ት/
ቤቶች ፥ የሥራና የሁለገብ ሙያ ትምህርት
ቤቶች ወዘተ ... የመሳሰሉት በብዛት እን
ዲቋቋሙ ይረዳል ። በእርሻና በኢንዱስትሪ
በአጠቃላይ በኢኮኖሚው እንቅስቃሴ አካ
ባቢ አሁን የተጀመረው የምርት ካድሬዎች
የማሰልጠኑ ተግባር ይበልጥ እንዲፋፋም
ያግዛል ። ይህም እርሻውንና ኢንዱስትሪ
ውን ሊመሩ የሚችሉ አዲስ ካድሬዎችን
በብዛት ያፈራል ። ይህም ሲሆን አዲስ ሶሻ
ሊስታዊ ምሁራን የማፍራቱ ሂደት ይፋፋ
ማል ።

ዕድሉን ከሠርቶ አደሩ መደብ ዕድል ጋር
ያስተሳሰረውን ሕዝባዊ ምሁር ለመፍጠር
የአገራችንን ወጣቶች በማርክሲዝም ሌኒኒ
ዝም ርዕዮተዓለም በማነጽ በውስጣቸው
አዲስ ባሕርይ መስረጽ በጣም አስፈላጊ
ነው ። በቡርዧው ርዕዮተዓለም ተተብት
በው ያሉት የአገራችን አብዛኞቹ ምሁራን
ም እንዲሁ የማርክሲዝም ሌኒኒዝም ርዕዮ
ተ ዓለም ንቃታቸውን እንዲያዳብሩ ማድ
ረግ እጅግ አስፈላጊና አንገብጋቢ ጉዳይ
ነው ።

በተለይም ወጣቱ ትውልድ በማርክሲ
ዝም ሌኒኒዝም ቲዎሪ መታጠቅ በአገራችን
ለኮሙኒዝም መገንባት ዋስትና ነው ።

ሌኒን እ. ኤ. አ. ጥቅምት 2 ቀን 1920
ለሶቪዬት ወጣቶች ስብሰባ ስለወጣቱ ተግ
ባራት ሲናገር ፥

> የኮሙኒስት ኅብረተሰብን የመገንባት
> ዕውነተኛ ተግባር የሚገጥመው ወጣቱ
> ነው ። ስለሆነም እነኝህ የወጣቱ ተግ
> ባር በአጠቃላይና በተለይ የወጣቱ ኮሚ
> ኒስቶችና የሁሉም የሌሎች ድርጅቶች
> ተግባራት በአንዲት ቃል ሊጠቃለሉ
> ይችላሉ እላለሁ ፥ ተማሩ ፤ [9] ሲል አስ

ገንዝቦ ነበር ።

ሌኒን በዚህ አላቆመም ። ተማሩ የሚለ
ው ቃል ሰፊ ቃል መሆኑን አስመልክቶ ወ
ጣቱ መማር ያለበት ኮሚኒዝምን መሆኑን
ም አስገንዝቧል ። ይህ ብቻ አይደለም ፤ ሌ
ኒን ትምህርቱ እንዴት ይካሔዳል ? የሚለ
ውን ጥያቄ ሲመልስ ትምህርቱ ቲዎሪና ተ
ግባርን በማጣጣም ሁለቱንም ያቀፈ መሆ
ን እንዳለበት አመልክቷል ። በእርግጥም
የዚህ ዓይነቱ ትምህርት ብቻ ነው እውነተ
ኛ ታጋዮችን ሊያፈራ የሚችለው ።

የወዝአደራዊ ባህል እጅግ በጣም ጠቃ
ሚ ባህሪው አዲስ የሶሻሊስት ሰው ለመፍ
ጠር መቻሉ ነው ። ይህም አዲስ ሰው አዲ
ስ የሥነ ምግባር ገጽታዎች ይኖሩታል። አ
ዲስ ሰው ለሰፊው ሕዝብና ለኮሚኒዝም በ
ቆራጥነት የቆመ ነው ። የግል ጥቅሙን ለ
ኅብረተሰቡ የማስገዛት ችሎታ አለው።አ
ብሮ የመሥራትንና በጋራ መረዳዳትን አ
ጣምሮ የያዘ ነው ። ዓለም አቀፋዊነትንና
ሶሺያሊስት አርበኝነትን ያዋሐደ ነው ።
ፍጹም ሰብዓዊ ፥ ታማኝና እውነተኛ ነው ።
በኮሚኒዝምና በሠርቶአደሩ ሕዝብ ጠላቶች
ላይ የማያወላውል አቋም ያለው ነው።ምን
ጊዜም ለትግል ዝግጁና ንቁ ነው ። እመለ
ካከቱ ብሩህና ሳይንስን መሠረት ያደረገ
ኮሚኒስት ነው ። አንድ የሶቭዬት ኀብረት
ጸሐፊ ይህን መሰል ሰው ምን ዓይነት የባ

ህል ገጽታዎች እንደሚኖሩት እንደሚከተለው አስቀምጦት ነበር ፣

> ከፍተኛ የባህል ደረጃ ያለው ሰው የጊዜውን ተራማጅ አስተሳሰብና ስለዓለም ያለው አመለካከት ዕውነተኛና ሣይንሣዊ የሆነ ፣ የሰፋ የርዕዮተ ዓለምና የባህል አመለካከት ያለው ፣ የኅብረተሰብ የማኅበራዊ የአዕምሮ ዕድገት መሠረታዊ አዝማሚያዎች ሊገባው የሚችልና ፣ ለነኝህ ሀሳቦችና ለኮሚኒስታዊ መርሆች ተገዥ ሆና የሚኖር ነው ።[10]

ስለሆነም በኅብረተሰብ አቋሙ ፣ በእንቅስቃሴዎው ፣ ባመለካከቱና በሥረ መሠረቱ ለሰፊው ሕዝብ ታማኝ የሆነ ሕዝባዊ ምሁር ማፍራት አስፈላጊ የሚሆንበት ምክንያት ግልጽ መሆን አለበት ።

በምሁራን ፣ በሠራተኛው መደብና በገበሬው መሐከል አሁን ያለውን ልዩነት በመጀመሪያ ማጥበብ ፣ ብሎም ማስወገድ ተገቢ መሆኑ አያጠያይቅም ። ይህ ሲባል ደግሞ የምሁራንን ዕውቀት ወደቀሩት የሕዝቡ ክፍሎች ዝቅ ማድረግ ወይም ቁጥራቸውንና ሚናቸውን መቀነስ ማለት እንዳልሆነ ግልጽ እንዲሆን ያስፈልጋል ። በተቃራኒው ፣ በሶሻሊዝም ግንባታ ሂደት ውስጥ የመላ ሠርቶ አደሩን ሕዝብ የዕውቀት ባህል በማዳበር ፣ የምሁራንን ቁጥርና ሚና ይበልጥ በማሳደግና ሠራተኛውን ደረጃ በደረጃ ወደ ምሁርነት በመለወጥ ነው። ያለዚህ የሶሻሊዝም የግንባታ ሥራዎች ሊከናወኑ አይችሉም ። ያለዚህ ዘመናዊ ሳይንስና ቴክኖሎጂን መሠረት አድርጐ ምርትን በሶሻሊስት ፈር ማቀነባበር አዳጋች ይሆናል ። ለዚህ ነው አዲሱን ዲሞክራሲያዊና ዓለም አቀፋዊውን ባህል ለማዳበር የባህል አብዮት ዓይነተኛ መሣሪያ ነው የሚባለው ። የባህል አብዮቱን ለማፋፋም ፣ በተቀየሰው አጠቃላይ አቅጣጫ እንዲያድግና ተግባራዊ እንዲሆን ደግሞ የባህል ፖሊሲ ማውጣት ያስፈልጋል ።

ከዚህ በላይ የተጠቀሱትን አጠቃላይ ንድፈሐሳቦችና ሐቆችን መሠረት በማድረግ የኢትዮጵያን የባህል መመሪያ ወይም የባህል ፖሊሲ /ካልቸራል ፖሊሲ/ መንደፍ እጅግ አስፈላጊ ነው ። የባህል ፖሊሲ ጥያቄ ደግሞ በመሠረቱ የርዕዮተዓለም ጥያቄ ስለሆነ አሮጌውን ባህል በአዲስ ባህል በመተካት ለሶሻሊስት ሥርዓት ተስማሚ የሆነ ላዕላይ መዋቅር ለመዘርጋት ይረዳል ። ለዚህ ነው ባህል ወገናዊ ፣ መደባዊና ሕዝባዊ መሆን አለበት የሚባለው ። በፊውዶ ቡርዣው ሥርዓት በባህል መስክ የነበረውን ሁኔታ መሠረት በማድረግ ዛሬ ወደ እምንገኝበት የታሪክ ወቅት መምጣቱ ብሩህ አቅጣጫውን ቀይሶ ኅብረተሰባዊ መሠረት ለጣለው ባህል ዕድገት አስተማማኝ ዋስትና ይሰጣል ።

እዚህ ላይ ባህል የበለጠ እንዲዳብር የምርት ኃይሎችና የምርት ዕድገት ከፍ ማለት እንዳለባቸው መረሳት የሌለበት ጉዳይ ነው። ሌኒን የምርት ኃይሎች ዕድገት ለባህል መበልጸግ አስፈላጊ መሆኑን ሲናገር ፣ « በባህል እንድንበለጽግ የምርት ኃይሎችን ማሳደግ አለብን ፤ የቁስ አካል መሠረት ሊኖረን ይገባል ፤ »[11] ብሏል ። በተለይም የገበሬውን ባህል ከፍ ለማድረግ የምርት ኃይሎችን ማሳደግ አስፈላጊ መሆኑን ሌኒን አስገንዝቧል ።[12]

የሕዝቡን የባህል ደረጃ ከፍ የሚያደርጉ መሠረታዊ ነገሮች ሁለት ናቸው ። አንደኛው የምርት መገልገያ መሣሪያዎች ዕድገት ሲሆን ሌላው ደግሞ የመንፈሳዊ ባህል ዕድገት ነው ። እነዚህ መንፈሳዊና ቁስአካላዊ ባህሎች ከምርት መገልገያ መሣሪያዎች ዕድገት ጋር የተያያዙ ናቸው ። በሶሻሊስት ኅብረተሰብ ሳይንስ ፣ ኪነት ፤ ዕውቀት ፤ እንዲሁም ባህላዊ ቁሳቁሶች ፣ የምርት መገልገያዎች ፣ የባህላዊ ዕቃዎች ፣ የመዝናኛ ፣ የመደሰቻ ቦታዎች ወዘተ... ከኅብረተሰቡ የምርት ኃይሎች ዕድገት ጋር የሚጣጣሙ ናቸው ። የሶሺያሊስትም የኢኮኖሚ ሕግ ዓላማው የሕዝቡን የቁስ አካላዊና የመንፈሳዊ ፍላጐቱን በማርካትና ከጊዜ ወደጊዜ በማሳደግ ወደከፍተኛው ደረጃ ማድረስ ነው። የሶሺያሊስት የምርት መገልገያዎች ዓላማም ይህንኑ የሕዝቡን የቁስ አካላዊና የመንፈሳዊ ሕይወት ደረጃውን ከፍ ማድረግ ነው። የሲኒማና የቲያትር ቤቶችን ቁጥር መጨመር ፣ ክበቦችን ማቋቋም ፣ ቤተመጽሐፍትን መክፈት ፣ ጋዜጣና መጽሐፎችን በብዛት ማሳተም ፣ የሕዝቡን የባህል ደረጃ የማሳደጊያ ዓይነተኛ ዘዴዎች ናቸው ። ወደ ሶሺያሊዝም ለመሸጋገር ኅብረተሰቡ በኢኮኖሚ ብቻ ሳይሆን በባህልም መዳበር አለበት ።

የሶሺያሊስት የባህል ማዳበሪያ መስኮች ክበቦች ፣ የባህል ማዕከሎች ፣ ቤተ መጻሕፍት ፣ የመወያያ መድረኮች ፣ ሙዚየሞች ዩኒቨርስቲዎች ፣ የሥነ ጽሑፍና የፕሮፓጋንዳ ማዕከሎች ፣ ሲኒማዎች ሙዚቃዎች ፣ የአማተር ኪነቶች ፣ ባህላዊ ፓርኮች ፣ ማረፊያዎች የሳይንሳዊና የቴክኒክ ማዕከሎች ፣ የማገገሚያ ጣቢያዎች ወዘተ . . .ናቸው ። የባህል ማዳበሪያ መስኮች የሰፊውን ሕዝብ ችግር የሚፈቱ ፣ አእምሮውን የሚያድሱ ፣ የፈጠራ ችሎታውን ከፍ የሚያደርጉና የሚያበለጽጉ ፣ የወዝአደሩን ርዕዮተ ዓለም ማርክሲዝም ሌኒኒዝምን የሚያስፋፉና ማንኛውንም አድኃሪ ርዕዮተ ዓለም የሚወጉ መሆን አለባቸው ። ባጭሩ የሠርቶ አደሩ ሕዝብ መሣሪያ መሆን አለባቸው ።

የእነኝህ ማዕከሎችን ዕቅዶች መመራት ያለበት የማርክሳዊ ሌኒናዊ ፓርቲ ሲሆን ፣ ዕቅዶቹን ተግባራዊ የሚያደርጓቸው ግን ሕዝባዊና መንግሥታዊ ድርጅቶች ናቸው። የባህል ማስፋፊያ መስኮች የሕዝብ መገልገያ መሣሪያ መሆን አለባቸው ። በባህል ፈጠራም የሕዝቡ ተሳትፎ በዓይነትም ፣ በመጠንም መጨመር አለበት ፣ ታሪክ ሰሪው ሰፊው ሕዝብ ነውና ።

ስለሆነም በዚህ ረገድ የታለመው ዓላማ ግቡን እንዲመታ ፣ ሕዝባችን ካለበት ችግር እንዲላቀቅና እኩልነት የሰፈነበት ፣ የሠርቶ አደሩ ፍላጐቶች የሚሟሉበትና በሥራ ፍሬው የበለጸገ ኅብረተሰብ ለመገንባት የኢኮኖሚ ግንባታና የባህል አብዮታችንን ማፋፋም አለብን ። በዚህም ሂደት ውስጥ እንደ ዋልጌነት ፣ አባካኝነት ፣ ስግብግብነትና የመሳሰሉትን ከግል ሀብት ይዞታ የሚመነጩ መጥፎ ባህሎችን ማስወገድና ፣ የሥራ ወዳድነትና ፣ የሥራ ዲስፕሊን አክባሪነትን በአጠቃላይ አዲሱን የሶሺያሊስት ባሕል ለመገንባት የተያያዝነውን ትግል ይበልጥ ማፋፋም ይጠበቅብናል ።

የግርጌ ማስታወሻ

1. መሐመድ ሳላ ፣ ባህልና ንድፈሀሳባዊ ግንዛቤው ፣ መስከረም ፣ ቅጽ ፣ 2 ቊ. 7 ፣ ታኅሣሥ ፣ 1974 ፣ ገጽ 68
2. *The Fundamentals of Marxist-Leninist Philosophy*, (Progress Publishers, Moscow, 1975), p. 468.
3. V.I. Lenin, *Col. Works*, Vol. 31, p.287.
4. *Ibid.*, Vol. 26, p. 70.
5. *Ibid.*, Vol. 2, p. 526.
6. K. Marx and F. Engles, *The German Ideology* as quoted by A. ARNOLODOV. *On the Path of Cultural Progress*, (Progress Publishers: Moscow, 1974), p. 41.
7. V.I. Lenin, *Col. Works*, Vol. 28, pp. 171-172.
8. *Ibid.*, pp. 284-285.
9. *Ibid.*, Vol. 31, p. 283.
10. ARNOLODOV, pp. 55-56.
11. V.I. Lenin, *Col. Works*. Vol. 33, p. 475.
12. *Ibid.*, Vol. 32, p. 288.